

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЦЕНТР ПІДГОТОВКИ
ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН**

**ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
У ВИЩІЙ ШКОЛІ**

ВАСЕЦЬКА Л.І.

ЗБІРНИК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

**для здобувачів
третього (освітньо-наукового) рівня підготовки –
«Доктор філософії (PhD)»
(очна форма навчання)**

ЗАПОРІЖЖЯ 2020

*Затверджено на засіданні Центральної методичної Ради ЗДМУ
та рекомендовано для використання в освітньому процесі
(протокол № 3 від 27.02.2020 р.*

Рецензенти:

Т. В. Гребенюк – д-р філол. наук, професор, зав. відділу аспірантури та докторантури Запорізького державного медичного університету.

І. Г. Утюж – д-р філософ. наук, професор, зав. кафедри суспільних дисциплін Запорізького державного медичного університету.

Укладач:

Л. І. Васецька – канд. пед. наук, доцент, керівник Центру підготовки іноземних громадян Запорізького державного медичного університету.

Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі :

О-75 збірник тестових завдань для аспірантів-здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня підготовки – «Доктор філософії (PhD)» (денна форма навчання) / уклад. Л. І. Васецька. – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2019. – 166 с.

Збірник тестових завдань для аспірантів очної форми навчання напряму підготовки «Доктор філософії (PhD)» з предмету основи педагогіки за розділами «Педагогіка вищої школи та її складові» та «Виховання та навчання як єдиний цілісний педагогічний процес» створено Васецькою Л. І. відповідно до робочої програми дисципліни «Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі» (ЗДМУ, 2019 р.).

Збірник входить до комплексу навчально-методичних матеріалів, розрахованих на 90 годин роботи аспірантів ЗВО МОЗ України.

УДК 378(079)

ЗМІСТ

Передмова	4
Поточні контролю. Зміст матеріалів контролю	7
Контроль змістового модуля I.....	8
Контроль змістового модуля II.....	24
Контроль змістового модуля III	31
Контроль змістового модуля IV	39
Контроль змістового модуля V	47
Підсумковий контроль модуля.	65
Підсумковий контроль модуля. Частина I.....	69
Підсумковий контроль модуля. Частина II.....	129
Каталог педагогічних ситуацій.....	131
Використана література.....	164
Рекомендована література.....	164
Інформаційні ресурси.....	165

Передмова

Збірник тестових завдань є частиною навчально-методичного комплексу матеріалів дисципліни «Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі» (очна форма навчання), який складено згідно з робочою програмою цієї навчальної дисципліни (2019 р.). Цей навчально-методичний комплекс відповідає вимогам освітньо-наукової програми третього рівня підготовки доктора філософії у галузі знань 22 «Охорона здоров'я», за спеціальностями 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 226 «Фармація» та 228 «Педагогіка».

Програма навчальної дисципліни складається з одного модуля «Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі», щомістить 5 змістових модулів:

Змістовий модуль I. Методи та форми організації навчального процесу у медико-фармацевтичному ЗВО.

Змістовий модуль II. Сучасні педагогічні технології та їх використання у медико-фармацевтичному ЗВО.

Змістовий модуль III. Критерії якості навчання у медико-фармацевтичному ЗВО. Організація й проведення контролю у процесі навчання.

Змістовий модуль IV. Психолого-педагогічні основи процесу виховання у медико-фармацевтичному закладі вищої освіти.

Змістовий модуль V. Педагогічна майстерність викладача вищої школи.

На вивчення дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС 90 годин, з них на усі види контролю – 6 годин.

Контроль – це обов'язкова складова частина системи навчання. Перевірка якості освоєння знань та сформованих навичок і вмінь здійснюється під час практичних занять (проміжний, контроль), контролю змістового модуля (поточний контроль) і підсумкового контролю модуля. Систематичне здійснення проміжного та поточного контролю знань дає змогу через систему зворотного зв'язку (від слухача до викладача) оперативно вносити до навчального процесу необхідні корективи.

Контроль змістового модуля здійснюється по завершенню вивчення всіх тем змістового модуля на останньому занятті зі змістового модуля, а підсумковий модульний контроль - по завершенню вивчення всіх змістових модулів. Форми проведення змістового або підсумкового контролю мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

До підсумкового контролю модуля допускаються аспіранти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні заняття, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. В організації навчального процесу особлива увага приділяється самостійній роботі аспірантів (82 %), яка теж потребує постійного контролю.

У збірнику подано структуру контролю, подані критерії оцінювання зі шкалою оцінок завдань контролю, вказано на тривалість виконання контролю та форми його подання.

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант при складанні поточного контролю, становить 20 балів, при підсумковому контролі модуля - 80 балів. Підсумковий контроль модуля вважається зарахованим, якщо аспірант набрав не менше 50 балів.

Мета контролю – забезпечити перевірку рівня сформованості у аспірантів

інтегральних компетентностей, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна «Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі». Інтегральні компетентності складають *педагогічні знання*:

- об'єкта, предмета, функції педагогічної науки, категоріального апарату, методів й логіки організації науково-педагогічних досліджень;
- фундаментальних основ педагогіки, основних досягнень, сучасних проблем й тенденцій та перспектив розвитку ступеневої вищої школи й освіти в умовах незалежної України;
- сутності та закономірності процесів навчання та виховання, принципів, теорій і технологій, які визначають стратегії, форми й методи педагогічної взаємодії;
- методів, видів діяльності та спілкування;
- засобів і методів педагогічного впливу на студента;
- специфіки рефлексивного управління процесом формування правильного сприйняття сучасних проблем розвитку суспільства, людського буття, духовної культури та

педагогічні уміння:

- здійснювати самостійний вибір необхідних джерел у рамках відповідної тематики; аналіз й синтез педагогічних теорій, явищ та фактів;
- орієнтуватися в основних методологічних проблемах, які виникають у педагогічній науці на сучасному етапі її розвитку;
- формувати особисту навчальну діяльність, спираючись на педагогічні дослідження;
- добирати й використовувати передові педагогічні прийоми, різноманітні дидактичні методи та інтенсивні технології викладання у медико-фармацевтичному закладі вищої освіти;
- застосовувати базові педагогічні знання для організації професійної діяльності і особистісного спілкування;
- розвивати в людині якості, необхідні для роботи в медичній галузі.

Послідовність перевірки освоєних педагогічних знань та умінь співпадає з порядком викладення навчального матеріалу відповідно до навчального плану дисципліни «Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі» (2019 р., ЦППГ).

Збірник матеріалів контролів містить 5 поточних контролів змістових модулів у тестовій формі, підсумковий контроль модуля здійснюється у формі тестування та формі аналітичного повідомлення після вирішення педагогічної задачі.

Кожна з поточних контрольних робіт передбачає 3 види завдань, які містять від 30 до 80 тестів.

Підсумковий контроль модуля має дві частини: I частина містить 20 завдань, які включають базу тестів з 288 позицій, II частина містить 15 варіантів по 5 педагогічних задач, які необхідно вирішити і письмово надати аналітичне повідомлення у форматі запропонованої таблиці.

Програма підсумкового контролю модуля охоплює теоретичні та практичні питання з курсу «Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі» та складається з виконання завдань різних типів:

- теоретичне завдання передбачає письмову відповідь на теоретичні питання (або комп'ютерне тестування з теоретичної частини курсу), що стосуються категоріального апарату педагогіки як науки, методології, методів, форм організації навчально-виховного процесу у ЗВО, суті інноваційних педагогічних технологій, організації й методики проведення контролю, оцінки якості навчання, психолого-педагогічних основ процесу виховання у вищій медичній школі, педагогічної майстерності викладача вищої школи;
- аналітичне завдання – це письмове або усне розв'язання комплексного ситуаційного завдання, а саме аналіз педагогічної ситуації, за результатами якого формується розгорнуте аналітичне заключення – пояснення педагогічного явища, методичні рекомендації або педагогічні поради щодо вирішення організаційно-виховної проблеми.

Для опису педагогічних задач використано реальні педагогічні проблемні ситуації, які виникають у педагогів під час організації навчального процесу або виховного процесу у ЗВО.

Збірник тестових завдань разом із матеріалами навчальних посібників для аспірантів: «Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі» (авт. Васецької Л.І.), «Курс лекцій «Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі» для аспірантів напряму «доктор філософії (PhD)»(авт. Васецької Л.І.) та методичних рекомендацій для викладачів до проведення практичних занять з дисципліни «Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі» (авт. Васецької Л.І.) складає навчально-методичний комплекс дисципліни і може використовуватися не тільки для аспірантів під час проведення контролю з предмету, а й викладачами вищих навчальних закладів усіх профілів для удосконалення педагогічної кваліфікації.

Усі матеріали пройшли апробацію на заняттях з основ педагогіки у групах аспірантів-здобувачів доктора філософії (PhD) Запорізького державного медичного університету.

ПОТОЧНІ КОНТРОЛІ

ЗМІСТ МАТЕРІАЛІВ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Поточні контрольні роботи за матеріалами змістових модулів I-V включають завдання на перевірку

знання:

- об'єкта, предмета, функції педагогічної науки, категоріального апарату, методів й логіки організації науково-педагогічних досліджень;
- фундаментальних основ педагогіки, основних досягнень, сучасних проблем й тенденцій та перспектив розвитку ступеневої вищої школи й освіти в умовах незалежної України;
- сутності та закономірності процесів навчання, принципів, теорій і технологій, які визначають стратегії, форми й методи педагогічної взаємодії;
- суті інноваційних педагогічних технологій;
- критеріїв якості навчання у вищій школі;
- основ психолого-педагогічного формування професійної співпраці з людьми, самовдосконалення, саморегуляції та самовиховання особистості;
- основ виховної діяльності у ЗВО;
- методології розробки іміджу викладача вищого навчального закладу.

ФОРМА ПОТОЧНИХ КОНТРОЛІВ – ТЕСТУВАННЯ (паперовий або комп'ютерний формат)

Тестування з питання, що стосуються категоріального апарату педагогіки як науки, методології, методів, форм організації навчального процесу у ЗВО, дидактики вищої школи та інноваційних освітніх технологій.

КОНТРОЛЬ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ І

«МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ»

Тема 1: Методи та форми організації навчального процесу у медико-фармацевтичному закладі вищої освіти

Тема 2: Педагогіка вищої школи. Загальні основи педагогіки медико-фармацевтичної вищої освіти

МЕТА КОНТРОЛЮ

Визначити рівень педагогічних знань:

- класифікації методів навчання та науково-дослідної роботи;
- форм організації навчання та їх методику викладання у вищій медичній школі;
- видів лекцій та методику їх викладання;
- загальних основ педагогіки, її категорії та поняття;
- зв'язків педагогіки з іншими науками, завдань та функцій педагогічної науки у медичній освіті.

ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЮ

Аспірант повинен знати:

1. Методи навчання та їх класифікації.
2. Форми й прийоми організації навчального процесу.
3. Методику організації й проведення практичних занять.
4. Визначення поняття «педагогіка».
5. Основні категорії та поняття педагогіки.
6. Об'єкт, предмет, мету і завдання педагогічної науки у медичній освіті.
7. Проблеми виховання й самовиховання.
8. Зв'язок педагогіки з медичними та іншими науками.

ФОРМА КОНТРОЛЮ - ТЕСТУВАННЯ

КІЛЬКІСТЬ ТЕСТІВ - 82

ЧАС ВИКОНАННЯ - 35 ХВИЛИН

ЗМІСТ КОНТРОЛЮ

ТЕМА 1: МЕТОДИ ТА ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Завдання 1. Виберіть правильне визначення поняття з розділу «Методи та форми організації навчального процесу у вищій школі».

1. ... – це впорядковані способи взаємопов'язаної, цілеспрямованої діяльності педагога й студентів, спрямовані на ефективне розв'язання навчально-виховних завдань.

- 1) Методи навчання
- 2) Прийоми навчання
- 3) Засоби навчання

2. ... – це складова методу, конкретні дії педагога й студентів, спрямовані на реалізацію вимог тих чи інших методів.

- 1) Прийоми навчання
- 2) Методи навчання
- 3) Засоби навчання

3. ... – це різноманітне навчальне обладнання, що використовується у системі пізнавальної діяльності (книги, письмове приладдя, лабораторне обладнання, технічні засоби та ін.).

- 1) Засоби навчання
- 2) Прийоми навчання
- 3) Методи навчання

4. НДДС у вищому навчальному медичному закладі здійснюється за такими основними напрямками:

- 1) аудиторний, позааудиторний, позавишівський
  - 2) олімпіади, конференції, конкурси
  - 3) створювання нових задач та конструювання нових прийомів для їх розв'язання
5. Предметний науковий гурток як форма науково-дослідної роботи студентів найчастіше використовується в роботі зі студентами ... .
- 1) усіх курсів
  - 2) перших курсів
  - 3) старших курсів
6. Основними традиційними видами навчальних занять у медичних ЗВО є:
- 1) лекції, семінари, практичні заняття, консультації
  - 2) самостійне вивчення певних питань, участь у роботі гуртків, експериментально-дослідницька робота
  - 3) іспити, заліки, модульний контроль, контрольні роботи
7. ... - логічно завершений, науково обґрунтований, послідовний і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, теми чи розділу навчального предмета, ілюстрований за необхідності наочною та демонструванням дослідів.
- 1) Навчальна лекція
  - 2) Практичне заняття
  - 3) Навчальна консультація
8. До форм організації навчальної діяльності студентів (ФОНД) традиційно у педагогіці належать:
- 1) фронтальна, групова, індивідуальна
  - 2) інформаційна, орієнтовна, пояснювальна
  - 3) систематизуюча, стимулювальна, розвивальна
9. Пріоритетною вимогою при організації навчання студентів-медиків має виступати постановка запитань ... і залучення їх до розвитку клінічного мислення.

- 1) дослідницького характеру
- 2) загального характеру
- 3) конкретного характеру

10. ... зорієнтована на розкриття сутності навчального предмету, його предмету і завдань, змісту, взаємозв'язку з іншими дисциплінами, а також сприяти зацікавленості предметом.

- 1) Вступна лекція
- 2) Тематична лекція
- 3) Оглядова лекція

11. ... передбачає розкриття певної теми навчальної програми дисципліни.

- 1) Вступна лекція
- 2) Тематична лекція
- 3) Оглядова лекція

12. ... застосовується перед або під час виробничих практик, виконанням дипломних робіт або складанням державних іспитів.

- 1) Вступна лекція
- 2) Тематична лекція
- 3) Оглядова лекція

13. ..., або лекція-дискурс — це викладу матеріалу у діалозі двох викладачів.

- 1) Бінарна лекція
- 2) Вступна лекція
- 3) Тематична лекція

14. На ... використовуються демонстраційні матеріали, форми наочності, які не лише доповнюють словесну інформацію, а й самі виступають носіями змістовної інформації.

- 1) лекції-візуалізації
- 2) вступній лекції

3) тематичній лекції

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь на запитання з розділу «Методи і форми навчання».

1. Що є метою застосування викладачем навчально- та науково-дослідного методів?
  - 1) Навчання студентів наукової творчості в оволодінні знаннями та проведення наукових досліджень
  - 2) Формування у студентів уміння адекватно оцінювати виконану роботу
  - 3) Формування у студентів уміння створювати нові задачі та конструювати нові прийоми для їх розв'язання
2. Яка форма науково-дослідної роботи студентів найчастіше використовується в роботі зі студентами всіх курсів?
  - 1) Предметний науковий гурток
  - 2) Проблемні групи
  - 3) Студентська лабораторія
3. Які такі типи вищих навчальних закладів забезпечують професійну освіту?
  - 1) Університет, академія, інститут
  - 2) Університет, академія, інститут, коледж
  - 3) Університет, інститут, коледж
4. Які конференції спрямовані на обговорення шляхів розв'язання практичних завдань?
  - 1) Науково-практичні конференції
  - 2) Наукові конференції
  - 3) Науково-методичні конференції
5. Чим відповідно до Закону «Про вищу освіту» визначається зміст освіти?
  - 1) Державним стандартом
  - 2) Освітньою характеристикою

3) Державною програмою

6. З якою метою запроваджуються у ЗВО вибіркові навчальні дисципліни?

1) Для поглиблення загальноосвітньої, фундаментальної і фахової теоретичної чи практичної підготовки студентів

2) Для поглиблення фахової теоретичної чи практичної підготовки студентів. - Для поглиблення загальноосвітньої та фундаментальної підготовки студентів.

Завдання 3. Виберіть назву моделі навчання за її описом.

1. Сутність ... полягає в оволодінні знаннями в межах навчального предмета, що передбачає заучування і запам'ятовування об'єму інформації без практичної реалізації в життя.

1) інформаційної моделі навчання

2) операційно-діяльній моделі навчання

3) особистісно-орієнтованої моделі навчання

2. При ... викладач виступає фасилітатором, створює психолого-педагогічні умови для саморозвитку, свідомого засвоєння основ професійної діяльності і розвитку професійної свідомості майбутнього лікаря.

1) інформаційній моделі навчання

2) операційно-діяльній моделі навчання

3) особистісно-орієнтованій моделі навчання

3. Педагогічний процес при ... передбачає взаємозв'язок різнопредметних знань та умінь, видів діяльності на рівні інтегрованих курсів, навчальних тем, які складають відповідні цикли підготовки.

1) інформаційній моделі навчання

2) операційно-діяльній моделі навчання

3) інтеграційній моделі навчання

4.... - організація навчального процесу згідно алгоритму розв'язання проблемної задачі або виконання навчального завдання.

1) Модель проектного навчання

2) Особистісно-орієнтована модель навчання

3) Інтеграційна модель навчання

5. ... - це організація навчального процесу, заснована на реконструкції моделі діяльності у межах запропонованого сценарію.

1) Симуляційна модель навчання

2) Модель проектного навчання

3) Особистісно-орієнтована модель навчання

6. ... - організація навчального процесу, який передбачає постановку проблемних запитань, створення проблемних ситуацій для стимулювання активної пізнавальної діяльності студентів.

1) Особистісно-орієнтована модель навчання

2) Інтеграційна модель навчання

3) Проблемна модель навчання

7. ... - форма відтворення предметного і соціального змісту професійної діяльності, моделювання систем відносин, характерних для даного виду практики.

1) Модель проектного навчання

2) Навчальна модель «Ділова гра»

3) Інформаційна модель навчання

8. Метою проведення навчання за моделлю ... є отримання від групи в короткий час великої кількості варіантів відповідей.

1) «мозкового штурму»

2) «ділова гра»

3) «проектне навчання»

9. ...передбачають алгоритм розв'язання найбільш типових практичних задач (надання невідкладної допомоги, позитивні спілкування з пацієнтом).

1) Тренінгові моделі навчання

2) Дистанційні моделі навчання

3) Інформаційні моделі навчання

10. ... - модель активного проблемно-ситуативного аналізу, заснована на навчанні шляхом вирішення конкретних завдань-ситуацій.

1) Модель проектного навчання

2) Інформаційна модель навчання

3) Модель кейс-технологій

ТЕМА 2: ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Завдання 1. Виберіть правильне визначення поняття з розділу «Загальні основи педагогіки вищої школи».

1. На сучасному етапі в межах єдиної педагогіки вищої школи розвивається два напрями: ... .

1) університетський (академічний) і післядипломний

2) академічний і народний

3) університетський і кваліфікаційний

2. Педагогіка вищої школи виникла на базі загальної педагогіки, і, відповідно, включає в себе ... .

1) фундаментальний (теоретичний) і прикладний (методичний) рівні

2) функціональний і спеціальний рівні

3) довузівський і основний рівні

3. Педагогіка вищої школи – це галузь ... .

1) загальної педагогіки

2) наукової (елітарної) педагогіки

3) народної педагогіки

4. ... вивчає закономірності освіти/самоосвіти, навчання, виховання/самовиховання і розвитку/саморозвитку студентів/слухачів.

- 1) Педагогіка вищої школи
- 2) Дидактика вищої школи
- 3) Історія педагогіки

5. ... охоплює: ЗВО, особливості взаємодії та особистості студентів та педагогів, процес вищої освіти, самоосвіти, самостійної роботи, виховання і самовиховання студентів; форми, методи і педагогічні технології у ЗВО.

- 1) Предмет педагогіки вищої школи
- 2) Джерело педагогіки
- 3) Системи педагогічних наук

6. ...: народна педагогіка, історія педагогіки, сучасний педагогічний досвід.

- 1) Джерела педагогіки
- 2) Розділи педагогіки
- 3) Системи педагогічних наук

7. ... : 1) Загальна педагогіка; 2) Вікова педагогіка; 3) Спеціальна педагогіка; 4) Функціональна педагогіка; 5) Соціальна педагогіка; 6) Порівняльна педагогіка.

- 1) Розділи педагогіки
- 2) Джерела педагогіки
- 3) Системи педагогічних наук

8... входить: 1) Педагогіка вищої школи; 2) Переддошкільна 3) Дошкільна; 4) Шкільна 5) Сурдопедагогіка ; 6) Тифлопедагогіка; 7) Олігофрено-педагогіка; 8) Педагогіка професійної освіти; 9) Андрагогіка; 10) Герогогіка; 11) Агогіка.

- 1) До системи педагогічних наук
- 2) До джерел педагогіки
- 3) До розділів педагогіки

9. ...– активний процес взаємозалежної і взаємозумовленої діяльності суб'єктів та

об'єктів навчання й виховання, що становить організовану й цілеспрямовану навчально-виховну діяльність його учасників.

1) Навчально-виховний процес

2) Розвиток

3) Навчання

10. ... належать: навчання, освіта/самоосвіта, виховання/самовиховання, розвиток, педагогічний процес, педагогічна діяльність, модель фахівця, методи, організаційні форми навчання, виховання й розвитку студентів.

1) До основних педагогічних категорій

2) Доперспективи розвитку суспільства

3) До основних завдань педагогіки

11. Об'єктом дослідження педагогіки медичної освіти є ... .

1) педагогічний процес у медичному ЗВО

2) вищий навчальний заклад

3) особистість науково-педагогічного працівника

12. ... педагогіки у вищому медичному навчальному закладі є формування у майбутнього лікаря основ педагогічної компетентності і розширення професійних функцій медичного працівника.

1) Метою вивчення

2) Предметом

3) Об'єктом

13. Педагогіка у медичній освіті виконує такі функції: ...

1) аналітичну, прогностичну, проектно-конструктивну

2) профілактики, лікування і спілкування з пацієнтами

3) передачі особистого досвіду колегам

14.... вивчає закономірності освіти/самоосвіти, навчання, виховання/самовиховання і розвитку/саморозвитку студентів/слухачів.

- 1) Педагогіка вищої школи
- 2) Дидактика вищої школи
- 3) Історія педагогіки

15. Педагогіка вищої школи має забезпечити реалізацію таких функцій: ...

- 1) освітньої, науково-пізнавальної, проєктивної, культурологічної, адаптивної, формувально-виховної та формувально-професійної
- 2) перетворювальної, прогнозувальної, спонукальної, соціальної, відповідальної, національної
- 3) порівняльної, формувальної, виховної, освітньої, культурної, соціальної

16. ... сучасності має ґрунтуватися на таких основних принципах: відповідність освіти потребам соціально-економічного розвитку суспільства; забезпечення інтелектуального розвитку особистості, оволодіння нею ефективними методами самостійної пізнавальної діяльності.

- 1) Освітня діяльність
- 2) Методична діяльність
- 3) Технологічна діяльність

17. Однезосновних завдань педагогіки вищої школи: ...

- 1) обґрунтування методологічних і теоретичних засад педагогічного процесу у ЗВО на сучасному етапі розвитку науки і людства
- 2) розвиток високої екологічної культури й відповідальності за збереження довкілля
- 3) формування високих морально-духовних якостей на засадах загальнолюдських і національних цінностей

18. Педагогічні принципи – ...

- 1) об'єктивно повторювана послідовність явищ
- 2) це система вимог і положень педагогіки, дотримання яких забезпечує продуктивність навчально-виховного процесу

3) система критичних поглядів на реальну вишівську дійсність і відповідного пошуку та пропозиції нових конструктивних ідей.

19. Педагогічна закономірність – ... .

1) об'єктивно повторювана послідовність явищ

2) це система вимог і положень педагогіки

3) система критичних поглядів на реальну вишівську дійсність і відповідного пошуку та пропозиції нових конструктивних ідей

20. Навчання – ... .

1) це процес засвоєння студентами інформації у вигляді знань, умінь та навичок, а також професійних компетенцій за допомогою викладача як організатора цього процесу

2) це керівництво набуттям студентами знань, засвоєнням певних поглядів, виробленням правильних звичок, формуванням потреб, інтересів, мотивів

3) це цілеспрямований, систематичний і безперервний процес удосконалювання розумової, психічної, фізичної і професійної діяльності студента за допомогою відповідного навчального матеріалу, доцільного впливу та адекватної організації навчально-виховного процесу у ЗВО

21. Виховання – ...

1) це керівництво набуттям студентами знань, засвоєнням певних поглядів, виробленням правильних звичок, формуванням потреб, інтересів, мотивів

2) це новий напрям думки твердження або розгорнута модель, що відображає ті чи інші відносини або зв'язки діяльності ЗВО

3) це система вимог і положень педагогіки, дотримання яких забезпечує продуктивність навчально-виховного процесу

Завдання 2. Виберіть визначення запропонованих понять і категорій з теми «Педагогіка вищої школи. Загальні основи педагогіки медико-фармацевтичної вищої освіти заняття».

1. ... - наука про навчання, виховання і розвиток людини.

1) Педагогіка вищої школи

- 2) Педагогіка як наука
- 3) Навчально-виховний процес
- 4) Педагогічна теорія

2. ... - це галузь загальної педагогіки, що вивчає закономірності освіти/самоосвіти, навчання, виховання/самовиховання, розвитку/саморозвитку студентів/слухачів, а також їх наукову і професійну підготовку відповідно до вимог суспільства і держави.

- 1) Педагогіка вищої школи
- 2) Педагогіка як наука
- 3) Педагогічна ідея
- 4) Педагогічна концепція

3. ... - педагогічний процес у медико-фармацевтичних ЗВО.

- 1) Предмет педагогіки медико-фармацевтичної освіти
- 2) Об'єкт педагогіки медико-фармацевтичної освіти
- 3) Освіта як процес
- 4) Навчання

4. ... – процес навчання, виховання студентів, взаємодії між учасниками педагогічного процесу.

- 1) Предмет педагогіки медико-фармацевтичної освіти
- 2) Об'єкт педагогіки медико-фармацевтичної освіти
- 3) Освіта як процес
- 4) Навчання

5. ... – активний процес взаємозалежної і взаємозумовленої діяльності суб'єктів та об'єктів навчання та виховання.

- 1) Освіта як процес
- 2) Навчально-виховний процес
- 3) Навчання
- 4) Виховання

6. ... – це керівництво набуттям студентами знань, засвоєнням ними певних поглядів, виробленням правильних звичок, формуванням потреб, інтересів, мотивів.

- 1) Навчально-виховний процес
- 2) Навчання
- 3) Виховання
- 4) Розвиток

7. ... – це процес засвоєння студентами інформації у вигляді знань, умінь та навичок, а також професійних компетенцій за допомогою викладача.

- 1) Навчально-виховний процес
- 2) Навчання
- 3) Виховання
- 4) Розвиток

8. ... – система набування знань, навичок, умінь, способів мислення і діяльності.

- 1) Освіта як процес
- 2) Освіта як результат
- 3) Навчання
- 4) Педагогічна концепція

9. ... – рівень освіченості, ступінь оволодіння глибиною, широтою і змістом знань, навичок і вмінь.

- 1) Освіта як процес
- 2) Освіта як результат
- 3) Навчання
- 4) Педагогічна концепція

10. ... – це цілеспрямований, систематичний і безперервний процес удосконалення розумової, психічної, фізичної і професійної діяльності студента.

- 1) Освіта як результат
- 2) Навчання
- 3) Виховання
- 4) Розвиток

11. ... – університетський (академічний) і післядипломний.

- 1) Рівні педагогіки вищої школи
- 2) Два напрями розвитку єдиної педагогіки вищої школи
- 3) Категорії педагогіки вищої школи

12. ... – фундаментальний (теоретичний) і прикладний (методичний).

- 1) Рівні педагогіки вищої школи
- 2) Два напрями розвитку єдиної педагогіки вищої школи
- 3) Система педагогічних наук

13. ... – народна педагогіка, історія педагогіки, сучасний педагогічний досвід.

- 1) Система педагогічних наук
- 2) Розділи педагогіки
- 3) Джерела педагогіки

14. ... – загальна педагогіка, вікова педагогіка, спеціальна педагогіка, функціональна педагогіка, соціальна педагогіка, порівняльна педагогіка.

- 1) Система педагогічних наук
- 2) Розділи педагогіки
- 3) Джерела педагогіки

15. ... – педагогіка вищої школи, перед дошкільна педагогіка, дошкільна, шкільна, сурдопедагогіка, тифлопедагогіка, олігофрено-педагогіка, педагогіка професійної освіти, андрагогіка, герогогіка, агогіка.

- 1) Система педагогічних наук
- 2) Розділи педагогіки
- 3) Джерела педагогіки

16. ... – система науково-педагогічних знань, яка описує і пояснює елементи реальної педагогічної діяльності у ЗВО.

- 1) Педагогічна теорія
- 2) Педагогічна ідея
- 3) Педагогіка як наука
- 4) Педагогічна концепція

17. ... – це новий напрям думки, твердження або розгорнута модель, що відображає ті чи інші відносини або зв'язки діяльності ЗВО.

- 1) Педагогічна теорія
- 2) Педагогічна ідея
- 3) Педагогіка як наука
- 4) Педагогічна концепція

18. ... – це система вимог і положень педагогіки.

- 1) Педагогічна закономірність
- 2) Педагогічна ідея
- 3) Педагогічні принципи
- 4) Педагогічна концепція

19. ... – аналітична, прогностична, проектно-конструктивна.

- 1) Функції педагогіки у медичній освіті
- 2) Педагогічна ідея
- 3) Педагогічна теорія
- 4) Педагогічна концепція

20. ... – це система критичних поглядів на реальну вишівську дійсність і відповідного пошуку та пропозиції нових конструктивних ідей.

- 1) Педагогічна закономірність
- 2) Педагогічна ідея
- 3) Педагогічна теорія
- 4) Педагогічна концепція

21. ... – це об'єктивно повторювальна послідовність педагогічних явищ.

- 1) Педагогічна закономірність
- 2) Педагогічна ідея
- 3) Педагогічна теорія
- 4) Педагогічна концепція

КОНТРОЛЬ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ II

«СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ»

Тема 3: Сучасні педагогічні технології та їх використання у медико-фармацевтичному закладі вищої освіти.

МЕТА КОНТРОЛЮ

Визначити рівень педагогічних знань:

- понять «технологія», «педагогічна технологія», «навчальна технологія», «інновація»;
- класифікацій освітніх технологій;
- характеристики сучасних моделей навчання у вищому медичному навчальному закладі та сутності їх використання.

ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЮ

Аспірант повинен знати:

1. Основні поняття: «педагогічна технологія», «комп'ютерні технології навчання», «технологія запрограмованого навчання», «мультимедійні технології», «компоненти комп'ютерних технологій навчання», «інформаційні технології навчання», «технологія модульного навчання», «модель телекомунікаційних технологій», «ігрові педагогічні технології», «кейс»-технологія, «мозковий штурм», «дистанційне навчання».
2. Класифікації сучасних новітніх технологій.
3. Освітні технології та характеристики сучасних моделей навчання у медичному закладі вищої освіти з розкриттям сутності їх використання.

ФОРМА КОНТРОЛЮ - ТЕСТУВАННЯ

КІЛЬКІСТЬ ТЕСТІВ – 30

ЧАС ВИКОНАННЯ – 15 ХВИЛИН

ЗМІСТ КОНТРОЛЮ

Завдання 1. Виберіть правильне визначення поняття з розділу «Сучасні педагогічні технології та їх використання у медико-фармацевтичному закладі вищої освіти».

1. ... - це системний метод створення, застосування і визначення усього процесу викладання і засвоєння знань з урахуванням технічних і людських ресурсів в їх взаємодії, що ставить своїм завданням оптимізацію форм навчання.

- 1) Педагогічна технологія
- 2) Навчальна технологія
- 3) Освітня технологія

2. ... визначає шлях оволодіння конкретного навчального матеріалу (поняття) в межах відповідного навчального предмета, теми, питання.

- 1) Педагогічна технологія
- 2) Навчальна технологія
- 3) Освітня технологія

3. На основі ... навчання можуть вибудовуватися різні моделі технологій.

- 1) однієї теорії
- 2) декількох теорій
- 3) двох теорій

4. У педагогічній інтерпретації ... означає упровадження нового у мету, зміст, методи і форми навчання, з метою поліпшення навчально-виховного процесу і його результатів.

- 1) інновація
- 2) технологія
- 3) модель

5. Характерною рисою інноваційних педагогічних і, зокрема, дидактичних технологій є ...

- 1) особистісно-орієнтована освіта

2) традиційна освіта

3) проблемно-орієнтована освіта

6. Класифікацію сучасних технологій навчання у ЗВО можна подати наступним чином:
...

1) технологія ігрового навчання, технологія проблемного навчання, інформаційні технології навчання

2) технологія творчого (продуктивного) мислення, технологія всебічної технологізації, технологія співіснування

3) технологія ігрового навчання, технологія всебічної технологізації, технологія співіснування

7. Інноваційні технології відрізняються від традиційних перш за все ... .

1) місцем і роллю основних учасників навчального процесу

2) простором співробітництва на суб'єкт-суб'єктному рівні

3) відпрацюванням певних алгоритмів навчально-пізнавальних дій

8. Сутність ... навчання полягає в оволодінні знаннями в межах навчального предмета, що передбачає заучування і запам'ятовування об'єму інформації без практичної реалізації в житті.

1) інформаційної моделі

2) особистісно-орієнтованої моделі

3) інтеграційна моделі

9. Ділові ігри бувають ....

1) дослідницькими, виробничими та навчальними

2) традиційними, проблемними та навчальними

3) прикладними, ситуативними та навчальними

10. ... служать для перевірки гіпотез, накопичення статистичних даних, пошуку нових форм організацій.

1) Дослідницькі ігри

2) Виробничі ігри

3) Навчальні ігри

11. ... застосовуються для вдосконалення, відпрацювання та коригування організаційних, управлінських, технологічних та інших прийомів і процесів.

1) Дослідницькі ігри

2) Виробничі ігри

3) Навчальні ігри

12. ... використовуються для підготовки та тренування працівників, формування вузьких знань і розвитку вміння і навичок.

1) Дослідницькі ігри

2) Виробничі ігри

3) Навчальні ігри

13. Метою проведення ... є отримання від групи в короткий час великої кількості варіантів відповідей.

1) тренінгів

2) «мозкового штурму»

3) гри ролей

14. ... - важливий метод навчання, дозволяє студенту більш адекватно реагувати на незнайомі і складні ситуації, адже ці ситуації можна прорепетирувати.

1) Гра ролей

2) «Мозковий штурм»

3) Клінічна гра

15. Дистанційне навчання – особлива досконала форма, яка поєднує елементи очного, очно-заочного, заочного й вечірнього навчання на основі ...

1) нових інформаційних технологій та систем мультимедіа

2) традиційних форм та систем навчання

3) тренінгових моделей навчання

16. Основна функція кейс-методу - вчити студентів вирішувати ... , які не можливо вирішити аналітичним способом.

1) складні неструктуровані проблеми

2) прості структуровані проблеми

3) непрості структуровані проблеми

17. У медичних навчальних іграх ... .

1) потрібно передбачити повноту ситуацій

2) непотрібно передбачувати повноту ситуацій

3) потрібно передбачити фрагменти ситуацій

18. Курс дистанційного навчання здійснюється переважно відтерміновано і ... .

1) часто без особистої участі у ньому розробника (викладача)

2) рідко без особистої участі у ньому розробника (викладача)

3) завжди без особистої участі у ньому розробника (викладача)

19. ... – організація навчального процесу, який передбачає постановку проблемних запитань, створення проблемних ситуацій для стимулювання активної пізнавальної діяльності студентів.

1) Проблемна модель навчання

2) Інтеграційна модель навчання

3) Структурно-логічна модель

20. Головною метою... у процесі навчання є сприяння особистісному росту і студентів, і викладачів.

1) особистісно-орієнтованої моделі

2) інтеграційної моделі

3) структурно-логічної моделі

Завдання 2. Перевірка знань найбільш популярних нових технологій навчання. Сформууйте фразу.

1. За орієнтацією на особистісні структури класифікують наступні освітні технології: . . . .

- 1) інформаційні, операційні, емоційно-художні й емоційно-моральні, технології саморозвитку, евристичні, прикладні
- 2) розумових дій, естетичних і моральних відносин, само управляючих дій - дієвопрактичної сфери, розвитку творчих здібностей, прикладні, операційні

2. За типом організації та управління пізнавальною діяльністю класифікують наступні освітні технології: . . . .

- 1) структурно-логічні технології навчання, інтеграційні, ігрові, комп'ютерні, діалогові, тренінгові технології
- 2) дидактичні, поетапні, різнопредметні, діагностичні, розвивальні та контролюючі
- 3) інформаційні, тренінгові, розвивальні, контролюючі, театралізовані

3. Вихідним матеріалом для розроблення технології є . . . .

- 1) теорії, концепції
- 2) ситуації, проблеми
- 3) навчальні та контролюючі програми

4. Недоліком інформаційної моделі є . . . .

- 1) відсутність взаємозв'язку теорії з практикою
- 2) відсутність використання індивідуального досвіду студента
- 3) відчуження студента від процесу навчання

5. Недоліком операційної моделі навчання є те, що при її застосуванні . . . .

- 1) не використовується індивідуальний досвід студента, особистісні орієнтації
- 2) відсутність взаємозв'язку теорії з практикою
- 3) забування значної кількості інформації

6. Головними завданнями особистісно орієнтованого навчання є: ... .

- 1) розвиток індивідуальних пізнавальних здібностей, самопізнання, самоактуалізації, самореалізації, самовизначення
- 2) формування культури життєдіяльності, здатності розв'язувати професійні задачі
- 3) надання можливості продуктивно будувати власне життя

7. ... - це відтворення навичок клінічної роботи та їх застосування у спеціальних центрах, забезпечених високотехнологічними тренажерами і комп'ютеризованими манекенами.

- 1) Симуляційні ігри
- 2) Творчий проект
- 3) Практичне заняття

8. ... — метод активного проблемно-ситуативного аналізу, заснований на навчанні шляхом вирішення конкретних завдань — ситуацій.

- 1) Кейс-метод або метод конкретних ситуацій
- 2) Клінічні обходи, конференції, круглі столи
- 3) Ділові та рольові ігри

9. Надзвичайно важливо, щоб викладач/ведучий пояснив групі порядок її дій ... .

- 1) на самому початку «мозкової атаки»
- 2) лише у кінці «мозкової атаки»
- 3) лише після «мозкової атаки»

10. ... передбачають алгоритм розв'язання найбільш типових практичних задач.

- 1) Тренінгові моделі навчання
- 2) Дистанційні моделі навчання
- 3) Інформаційні моделі навчання

КОНТРОЛЬ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ III

«КРИТЕРІЇ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ У МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ. ОРГАНІЗАЦІЯ Й ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЮ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ»

Тема 4 : Критерії якості навчання у медико-фармацевтичному закладі вищої освіти. Організація й проведення контролю у процесі навчання.

МЕТА КОНТРОЛЮ

Визначити рівень педагогічних знань:

- основних понять та категорій дидактики вищої школи та критеріїв якості навчання у ЗВО;
- пріоритетних напрямків досліджень функцій та видів, методів та форм контролю успішності студентів; - сутності оцінювання й оцінки успішності студентів;
- особливостей контролю за навчальною діяльністю студентів вищої медичної школи.

ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЮ

Аспірант повинен знати:

1. Визначення поняття «якість вищої освіти», «якість навчання», «компетентність», «компетенція», «контроль», «оцінювання», «оцінка».
2. Основні показники якості навчання.
3. Основні види контролю і основні види перевірки.
4. Основні методи контролю успішності студентів.
5. Норми оцінок у сучасній вищій школі.

ФОРМА КОНТРОЛЮ: ТЕСТУВАННЯ

КІЛЬКІСТЬ ТЕСТІВ -72

ЧАС ВИКОНАННЯ – 35 ХВИЛИН

ЗМІСТ КОНТРОЛЮ

Завдання 1. Виберіть правильний варіант відповіді на питання з теми «Критерії якості навчання у вищій школі. Організація й проведення контролю у процесі навчання».

1. Від чого залежить якість освіти?

- 1) Від активності студентів, від їхнього бажання розвиватися і самовдосконалюватися, від здатності та готовності використовувати набуті знання
- 2) Від універсальності підготовки випускників ЗВО, від їхньої адаптація до соціальних умов, від інформатизації навчального процесу
- 3) Від держави, що має виступати гарантом національних інтересів.

2. Що розуміють під поняттям «якість освіти»?

- 1) Сукупність методів навчання і виховання (організації пізнавальної діяльності, мотивації пізнавальної діяльності, контролю за здійсненням навчальної діяльності
- 2) Сукупність певних світоглядних, поведінкових і професійно значущих властивостей та характеристик особи, що зумовлюють її здатність задовольняти як особисті духовні та матеріальні потреби, так і потреби суспільства
- 3) Сукупність методів засвоєння знань, умінь та навичок, засвоєння моральних норм.

3. Які складові якості освіти виділяють фахівці у сфері якості?

- 1) Дві складові якості освіти: якість освіти, якість методів навчання і виховання
- 2) Три складові якості освіти: якість освіти, якість методів навчання і виховання, якість освіченості особистості
- 3) Чотири складові якості освіти: якість освіти, якість методів навчання і виховання, якість освіченості особистості, якість засвоєння моральних норм.

4. Які основні підходи до оцінювання якості освіти застосовуються у світовій практиці?

- 1) Три основних підходи до оцінювання якості освіти: експертний, традиційний і об'єктивний.
- 2) Два основних підходи до оцінювання якості освіти: демократичний,

стандартний.

3) Три основних підходи до оцінювання якості освіти: репутаційний, результативний і загальний.

5. Що є основою для оцінювання якості вищої освіти та професійної підготовки?

1) Стандарти вищої освіти

2) Сукупність методик, процесів і ресурсів, необхідних для здійснення управління якістю

3) Вимоги європейського ринку праці.

6. Що таке компетенція?

1) Здатність особистості застосовувати в професійній діяльності набуті знання, уміння та навички, а також використовувати узагальнені способи виконання дій.

2) Динамічна комбінація знань, розуміння, умінь та навичок, цінностей, інших особистісних якостей

3) Здатність особистості навчатися за освітньо-професійною, освітньо-науковою програмами.

7. Що таке компетентність?

1) Динамічна комбінація знань, розуміння, умінь та навичок, цінностей, інших особистісних якостей

2) Результат навчання за освітньо-професійною, освітньо-науковою програмами, який і лежить в основі кваліфікації випускника.

3) Здатність особистості застосовувати в професійній діяльності набуті знання, уміння та навички.

8. Що таке контроль у вищій школі?

1) Це спосіб виявлення й оцінювання результатів спільної діяльності студента і викладача.

2) Це спосіб накопичення статистичних даних та їх аналіз.

3) Це спосіб виявлення змін у розвитку студента для уточнення цілей навчання.

9. Які компоненти складають контроль за результатами навчально-пізнавальної діяльності студентів?

- 1) Перевірка, оцінювання, оцінка та облік.
- 2) Фіксація результатів оцінювання у вигляді оцінок (балів) у журналі, заліковій книжці, екзаменаційній відомості.
- 3) Виявлення знань, умінь і навичок, трактування рівня відношення досягнутого до прогнозованого та оцінка.

10. Що є важливими умовами ефективності контролю і дієвості оцінки?

- 1) Завищеність норми.
- 2) Об'єктивність і коректність норми.
- 3) Мобільність нормативних вимог.

11. Які функції виконує оцінка?

- 1) Дві основні функції: стимулювальну і орієнтувальну.
- 2) Дві основні функції: психологічну і орієнтувальну.
- 3) Дві основні функції: психологічну і пізнавальну.

12. Реалізацію яких функцій передбачає процес аналізу й оцінювання навчальної діяльності студентів?

- 1) Психологічної, діагностичної, рекомендаційної, пізнавальної, методичної, мотиваційної, виховної, моральної.
- 2) Навчальної, діагностичної, прогностично-методичної, стимулюючо-мотиваційної, розвивальної, виховної.
- 3) Психологічної, діагностичної, методичної, мотиваційної, виховної, моральної.

13. Які існують основні методи контролю успішності студентів?

- 1) Усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований контроль, практична перевірка, метод самоконтролю, метод самооцінки.
- 2) Усний, письмовий, стандартних вимог, тестовий, графічний, програмований контроль, практична перевірка, метод наочної моделі.

3) Тестовий, графічний, програмований контроль, практична перевірка, методи наочної моделі. самоконтролю, самооцінки.

14. У чому полягає сутність графічного контролю?

1) У створенні студентом узагальненої моделі, яка відображає відношення, взаємозв'язки певних об'єктів або їх сукупності.

2) В актуалізації знань перед викладанням нової теми, виведенням підсумкових оцінок, на заліку або іспиті, а також перед практичними і лабораторними роботами.

3) У з'ясуванні в письмовій формі ступеня оволодіння студентами знаннями, вміннями та навичками з предмета, визначення їх якості.

15. У чому полягає сутність письмового контролю?

1) У створенні студентом узагальненої моделі, яка відображає відношення, взаємозв'язки певних об'єктів або їх сукупності.

2) В актуалізації знань перед викладанням нової теми, виведенням підсумкових оцінок, на заліку або іспиті, а також перед практичними і лабораторними роботами.

3) У з'ясуванні в письмовій формі ступеня оволодіння студентами знаннями, вміннями та навичками з предмета, визначення їх якості.

16. Які у виші є поширені форми перевірки знань, умінь і навичок студентів?

1) Консультації, колоквіум, заліки, іспити, курсові роботи, дипломний проект.

2) Заліки, курсові роботи, дипломний проект, дискусії.

3) Співбесіди, конференції, іспити, курсові роботи, дискусії.

17. Як трактується поняття модуля у педагогіці?

1) Це функціональний вузол навчально-виховного процесу, довершений блок дидактично адаптованої інформації.

2) Особливо важливий коефіцієнт чи величина.

3) Уніфікований вузол або умовна одиниця.

18. Яку максимальну кількість балів може набрати студент при вивченні кожного модуля?

- 1) 200 балів.
- 2) 120 балів.
- 3) 80 балів.

19. Яку максимальну кількість балів може набрати студент при складанні підсумкового модульного контролю?

- 1) 80 балів.
- 2) не менше 60.
- 3) менше 60.

20. Як ранжуються оцінки за шкалою ЕСТ та за чотирибальною (традиційною) шкалою?

- 1) «А» - відмінно, «В», «С» — добре, «D», «Е» — задовільно, РХ, Р — незадовільно.
- 2) «А», «В» - відмінно, «С» — добре, «D», «Е» — задовільно, РХ, Р — незадовільно.
- 3) «А», «В» - відмінно, «С», «D» — добре, «Е» — задовільно, РХ, Р — незадовільно.

Завдання 2. Визначте, про яке дидактичне явище йде мова.

1. Перевагою ... перевірки є те, що за короткий термін вдається скласти уявлення про знання багатьох студентів, результати перевірки зберігаються і є змога з'ясувати деталі й неточності у відповідях.

- 1) письмової
- 2) усної
- 3) практичної

2. Суттю ... є усвідомлене регулювання студентом своєї діяльності задля забезпечення таких її результатів, які б відповідали поставленим завданням, вимогам, нормам, правилам, зразкам.

- 1) метода програмованого контролю

- 2) метода самоконтролю
  - 3) метода графічного контролю
3. ... передбачає критичне ставлення студента до своїх здібностей і можливостей, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів.
- 1) метод графічного контролю
  - 2) метод практичної перевірки
  - 3) метод самооцінки
4. ... стосується конкретних студентів і має на меті з'ясування рівня засвоєння студентом певних знань, умінь і навичок.
- 1) індивідуальна перевірка
  - 2) фронтальна перевірка
  - 3) колоквіум
5. До підсумкових форм контролю відносять ... .
- 1) заліки, курсові роботи, державні іспити
  - 2) заліки, курсові роботи, дипломні проекти, іспити
  - 3) заліки, іспити, курсові роботи, дипломні проекти, державні іспити
6. ... переважно проводять як співбесіди без білетів і оцінок.
- 1) Заліки
  - 2) Іспити
  - 3) Курсові роботи
7. Ця форма контролю педагогічно цінна тим, що випускник має можливість отримати важливий інтелектуально-практичний досвід для завершення свого формування як спеціаліста. Це .... .
- 1) дипломний проект (робота)
  - 2) іспити
  - 3) державні іспити

8. У педагогіці модуль — це ...

- 1) функціональний вузол навчально-виховного процесу, довершений блок дидактично адаптованої інформації.
- 2) термін, який означає суб'єктивну оцінку явища за заданою шкалою
- 3) відокремлювана, відносно самостійна частина якоїсь системи, організації, пристрою.

9. Модернізація навчального процесу в руслі вимог Болонської декларації передбачає значне збільшення обсягів самостійної роботи студента до ... .

- 1) 50-60 %
- 2) 10-20 %
- 3) 20-30 %

10. Оцінювання — це один із ... .

- 1) завершальних етапів навчальної діяльності студента
- 2) етапів визначення успішності навчання студента
- 3) завершальних етапів навчальної діяльності студента та визначення успішності навчання

КОНТРОЛЬ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ IV

«ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОЦЕСУ ВИХОВАННЯ У МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ»

Тема 5 : Психолого-педагогічні основи процесу виховання у медико-фармацевтичному закладі вищої освіти.

МЕТА КОНТРОЛЮ

Визначити рівень педагогічних знань

- пріоритетних напрямів виховання студентства;
- сутності виховання та його основних функцій, методів й організаційних форм
- психологопедагогічних концептуальних основ виховання студентів у вищій школі;
- ролі «Я-концепції» для виховання та самовиховання.

ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЮ

Аспірант повинен знати:

1. Визначення поняття «виховання», «самовиховання», «метод виховання», «педагогічна вимога», «позааудиторна виховна робота», «професійна вихованість», «Я-концепція» тощо.
2. Основні напрямки виховання студентства.
3. Основні психолого-педагогічні концептуальні основи виховання та самовиховання студентів у вищій школі
4. Основні функції, методи й організаційні форми виховання у ЗВО.
5. Основні методи організації діяльності та формування поведінки студентів.
6. Основні методи стимулювання діяльності та поведінки особистості.
7. Основні методи контролю й аналізу ефективності виховання у вищій школі.

ФОРМА КОНТРОЛЮ - ТЕСТУВАННЯ

КІЛЬКІСТЬ ТЕСТІВ - 30

ЧАС ВИКОНАННЯ – 15 ХВИЛИН

ЗМІСТ КОНТРОЛЮ

Завдання 1. Виберіть правильний варіант закінчення інформаційного повідомлення за матеріалом розділу «Психолого-педагогічні основи процесу виховання у медикофармацевтичному закладі вищої освіти».

1. Умовно формування особистості фахівця, його розвиток і виховання можна поділити на ... .

1) три етапи: 1) довузівський, 2) період навчання у ЗВО, 3) після вузівський.

2) два етапи: 1) довузівський, 2) період навчання у ЗВО.

3) два етапи: 1) вузівський, 2) завершальний період навчання у ЗВО.

2. На першому етапі формування особистості фахівця значну роль відіграє...

1) самовиховання, підвищується вплив на особистість студентського колективу, виховання набуває риси професійної спрямованості.

2) переважно самовиховання, посилюється внутрішній вплив індивіду на самого себе.

3) сім'я й організаційні форми виховання, які забезпечують спеціалісти, педагогифахівці.

3. Важливими елементами виховної системи ЗВО є ... .

1) діяльність, спілкування, пізнання.

2) діяльність, спілкування, пізнання, педагогічний мікроклімат.

3) діяльність, пізнання, педагогічний мікроклімат.

4. Суть контрольно-оцінювальної функції виховання ... .

1) виявлення й оцінка результатів виховання, ефективності системи виховної роботи та внесення відповідних коректив і змін.

2) планування бажаного результату та умов його досягнення, розроблення плану та програми досягнення виховної мети.

3) виявлення реального рівня розвитку людини, факторів впливу на особистість.

5. Суть прогностично-проективної функції виховання ... .

- 1) виявлення й оцінка результатів виховання, ефективності системи виховної роботи та внесення відповідних коректив і змін.
- 2) планування бажаного результату та умов його досягнення, розроблення плану та програми досягнення виховної мети.
- 3) виявлення реального рівня розвитку людини, факторів впливу на особистість.

6. Моральне виховання - виховна діяльність вищого навчального закладу, спрямована на формування у студентів ... .

- 1) стійких моральних якостей, потреб, почуттів, навичок і звичок поведінки на основі ідеалів, норм і принципів моралі, участі у практичній діяльності.
- 2) національної свідомості, ціннісних орієнтацій, засвоєння молоддю соціального досвіду на надбань попередніх поколінь.
- 3) потреби в праці і сумлінного, творчого ставлення до неї, гордості за свою професію, працівника, фахівця, вироблення практичних умінь і навичок культури праці.

7. Метод виховання — це спосіб взаємозв'язаної діяльності викладача і студентів, спрямований на свідомість, волю і поведінку з метою формування у нього ...

- 1) бажаних якостей, всебічного гармонійного розвитку особистості.
- 2) активізації прихованих почуттів, зміцнення віри у власні сили.
- 3) подолання негативних якостей особистості.

8. ... у тому, що педагог, спираючись на наявні у студентів знання, моральні, етичні норми, підводить їх до засвоєння нових.

- 1) Особливість бесіди
- 2) Особливість лекції
- 3) Особливість переконування

9. ... у тому, що він, як метод виховання, передбачає організацію взірця для наслідування з метою оптимізації процесу соціального успадкування.

- 1) Особливість лекції

2) Особливість прикладу

3) Особливість диспуту

10. ... у тому, що він, як метод виховання, передбачає цілеспрямований вплив на свідомість, волю і почуття вихованців з метою формування в них стійких переконань.

1) Особливість лекції

2) Особливість переконування

3) Особливість диспуту

11. Сутність ... полягає у створенні умов для формування і закріплення позитивних форм поведінки особистості.

1) педагогічної вимоги

2) вправління

3) привчання

12. Сутність ... полягає у тому, що воно ґрунтується на вимозі виконати певні дії.

1) привчання

2) педагогічної вимоги

3) громадська думка

13.... як метод виховання має своєю метою вправління людини в позитивних діях і вчинках.

1) змагання

2) доручення

3) громадська думка

14. Сутність ... полягає у несхваленні, осуді негативних дій і вчинків з метою їх припинення або запобігання їм у майбутньому.

1) педагогічної вимоги

2) покарання

3) змагання

15. Організаційними формами виховної роботи можуть бути ... .

- 1) масові, групові та індивідуальні виховні заходи.
- 2) громадські, фронтальні та індивідуальні виховні заходи.
- 3) суспільні, групові та родинні виховні заходи.

16. «Я-концепції» має три різновиду за двома типами: типи – позитивний й негативний, а різновиди - ... .

- 1) завищений, об'єктивний, занижений.
- 2) нормальний, середній, занижений.
- 3) низький, високий, невеликий.

Завдання 2. Визначте назву поняття, виходячи з опису його суті. Розділ «Психологопедагогічні основи процесу виховання у медико-фармацевтичному закладі вищої освіти».

1. ... – це цілеспрямований, спеціально організований педагогічний процес взаємодії педагога зі студентами, організації різноманітної діяльності з метою формування у них політичних, моральних, естетичних, фізичних якостей, розвитку їх здібностей й духовних сил, ставлення до оточуючого світу й людей.

- 1) Навчання
- 2) Виховання
- 3) Перевиховання

2. ... — уміння слухати і чути, бачити і побачити, увага і такт стосовно людей, одяг і мова.

- 1) Внутрішньої вихованість
- 2) Зовнішня вихованість
- 3) Індивідуальна вихованість

3. ... - це динамічна система уявлень людини про самого себе.

- 1) «Ти-концепція»

2) «Ми-концепція»

3) «Я-концепція»

4. ... – це одна з найголовніших категорій етики, яка є виразом ставлення особистості до суспільства.

1) Професійна честь

2) Професійний обов'язок

3) Професійна гордість

5. ... моральні принципи, пов'язані з поведінкою людини у сфері її професійної діяльності.

1) Професійна етика.

2) Професійна честь

3) Професійний обов'язок

6. ... — педагогічна діяльність, спрямована на формування на основі спеціальних знань економічної свідомості, економічного мислення, умінь і навичок економічної діяльності, економічно значущих якостей особистості.

1) Трудове виховання

2) Національне виховання

3) Економічне виховання

7. ...— виховна діяльність вищого навчального закладу, правоохоронних органів, спрямована на формування у студентів правової свідомості та навичок і звичок правомірної поведінки.

1) Правове виховання

2) Трудове виховання

3) Національне виховання

8. ... — педагогічна діяльність, спрямована на формування у студентства несприйнятливості до наркогенних речовин (тютюну, алкоголю, наркотиків), подолання звичок до вживання цих речовин тими молодими людьми, яким вони притаманні.

- 1) Антинаркогенне виховання
- 2) Правове виховання
- 3) Національне виховання

9. ... передбачає наявність глибоких знань про навколишнє середовище, екологічний стиль мислення, що зумовлює відповідальне ставлення до природи та свого здоров'я.

- 1) Екологічна культура
- 2) Правове виховання
- 3) Трудове виховання

10. ... — складова частина виховного процесу, спрямована на формування здатності сприймати і перетворювати дійсність за законами краси в усіх сферах діяльності людини.

- 1) Естетичне виховання
- 2) Екологічне виховання
- 3) Правове виховання

11. ... — система соціально-педагогічних заходів, спрямованих на зміцнення здоров'я, загартування організму, гармонійний розвиток форм, функцій і фізичних можливостей людини, формування життєво важливих рухових навичок і вмінь.

- 1) Трудове виховання
- 2) Фізичне виховання
- 3) Національне виховання

12. ... — цілеспрямований систематичний вплив на свідомість, почуття, поведінку вихованців з метою формування у них егалітарних (партнерських) цінностей, поваги до особистості незалежно від статі, розвитку індивідуальних якостей і здібностей задля їх самореалізації.

- 1) Гендерне виховання
- 2) Національне виховання
- 3) Естетичне виховання

13. ... - це вплив педагога на свідомість вихованця з метою спонукання його до

позитивної діяльності або гальмування його негативних дій чи вчинків.

1) Педагогічна вимога

2) Громадська думка

3) Вправління

14. ... — вид діяльності викладача, спрямований на виховання студентів, який здійснюється після занять.

1) Позааудиторна виховна робота

2) Аудиторна виховна робота

3) Виховної роботи в колективі загалом

КОНТРОЛЬ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ V

«ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ»

Тема 6 : Педагогічна майстерність викладача медико-фармацевтичного закладу вищої освіти.

Тема 7 : Імідж та самооцінка викладача вищої школи.

МЕТА КОНТРОЛЮ

Визначити рівень педагогічних знань:

- характеристики педагогічного росту викладача ЗВО;
- структури педагогічної майстерності;
- умов запобігання та шляхів вирішення педагогічного конфлікту у взаєминах викладачів і студентів;
- основ педагогічної етики;
- про формування іміджу викладача медико-фармацевтичного закладу вищої освіти та його самооцінки.

ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЮ

Аспірант повинен знати:

1. Визначення поняття «педагогічна майстерність», «морально-духовні якості», «гуманістична спрямованість», «совісність» (сумління), «честь», «справедливість і об'єктивність», «педагогічний такт», «соціально-педагогічні якості», «професіограма», «психолого-педагогічні уміння», «педагогічні деформації», «стилі керівництва викладача», «педагогічна техніка», «педагогічне спілкування», «педагогічна конфліктна ситуація».
2. Основні стратегії поведінки у конфліктній педагогічній ситуації.
3. Визначення поняття «імідж викладача», «ідеальний педагог», «структура іміджу», «професійні риси викладача», «структура образу викладача», «творчість», «креативність», «модель поведінки педагога», «візуальна привабливість», «вербальна поведінка», «педагогічна етика», «педагогічний етикет», «самооцінка».
4. Основні аспекти іміджу викладача, складові структури образу педагога, модель вербальної та невербальної поведінки викладача.

5. Шляхи та етапи формування іміджу викладача, критерії його самооцінки.

ФОРМА КОНТРОЛЮ: ТЕСТУВАННЯ

КІЛЬКІСТЬ ТЕСТІВ -75

ЧАС ВИКОНАННЯ – 35 ХВИЛИН

ЗМІСТ КОНТРОЛЮ

Завдання 1. Виберіть правильне визначення поняття з теми розділу «Педагогічна майстерність викладача медико-фармацевтичного закладу вищої освіти».

1. ... – це досконале, творче виконання педагогами своїх професійних функцій на рівні мистецтва.

- 1) Педагогічна вихованість
- 2) Педагогічна майстерність
- 3) Педагогічне новаторство

2... – це перелік якостей особистості, необхідних для успішного виконання функціональних обов'язків з конкретного фаху.

- 1) Професіограма
- 2) Соціограма
- 3) Тахограма

3... - це відчуття міри в процесі спілкування з людьми з урахуванням їхнього фізичного, і передусім психічного стану.

- 1) Педагогічні уміння
- 2) Педагогічний такт
- 3) Педагогічна техніка

4 Ми виходимо з тлумачення ... як сукупності засобів, прийомів, навичок, які використовуються у навчально-виховній роботі.

- 1) педагогічної техніки
- 2) педагогічного такту

3) педагогічного вміння

5. ... – це безпосередня форма прояву комунікації у навчально-виховному процесі між педагогом та вихованцями.

1) Педагогічна техніка

2) Педагогічний такт

3) Педагогічне спілкування

6. ... – особистісна якість педагога, яка є невичерпним джерелом його ініціативи, активності, інновацій, постійного натхнення для вдосконалення всього педагогічного процесу.

1) Педагогічна творчість

2) Педагогічна техніка

3) Педагогічний такт

7.... – це готовність і вміння використовувати системні знання у взаємодії зі студентами.

1) Професіоналізм спілкування

2) Професіоналізм знань

3) Професіоналізм умінь

Завдання 2. Виберіть правильну відповідь на питання за темою розділу «Педагогічна майстерність викладача медико-фармацевтичного закладу вищої освіти».

1. Які вміння покликані забезпечити доцільність стосунків із суб'єктами навчально-виховного процесу, зокрема встановлювати педагогічно вмотивовані контакти зі студентами, первинними колективами, батьками студентів, своїми колегами; регулювати міжособистісні стосунки студентів, відносини первинних колективів з іншими.

1) Комунікативні вміння

2) Конструктивні вміння

3) Дидактичні вміння

2. Які вміння уможливають розв'язання певних педагогічних завдань: організувати й керувати студентськими колективами, створювати оптимальні умови для їх розвитку; забезпечувати педагогічно ефективну діяльність студентських колективів; надавати допомогу студентським громадським організаціям; організувати виховну роботу зі студентами в поза навчальний час.

1) Організаторські вміння

2) Конструктивні вміння

3) Дидактичні вміння

3. Які вміння виявляються в тому, щоб пояснювати студентам навчальний матеріал на доступному для них рівні сприймання; керувати самостійною пізнавальною діяльністю студентів, сприяти розвитку їхніх пізнавальних інтересів, інтелектуальних можливостей, формувати дієві мотиви навчальної праці; навчати студентів оволодінню ефективними й раціональними методами самостійної пізнавальної діяльності.

1) Дидактичні вміння

2) Перцептивні вміння

3) Конструктивні вміння

4. Які вміння охоплюють здатність проникати у внутрішній світ студентів; розуміти їхній психічний стан; спостережливість, що дає змогу розуміти реальний психічний стан студента в конкретній ситуації.

1) Перцептивні вміння

2) Сугестивні вміння

3) Пізнавальні вміння

5. Які вміння становлять безпосередній емоційно-вольовий вплив педагога на вихованців з метою створення в них певного психічного стану, спонукання їх до конкретних дій.

1) Сугестивні вміння

2) Перцептивні вміння

3) Конструктивні вміння

6. Які вміння включають вивчення індивідуальних особливостей фізичного, психічного й соціального розвитку студентів; оволодіння новою науковою

інформацією, раціональне використання її в науково-педагогічній роботі; вивчення кращого педагогічного досвіду та його творче використання у власній викладацькій діяльності.

- 1) Пізнавальні вміння
- 2) Сугестивні вміння
- 3) Перцептивні вміння

7. Які вміння ґрунтуються на володінні технічними засобами навчання, зокрема комп'ютерною технікою; навичках творчості в галузі спорту, живопису, театального, музичного мистецтва тощо.

- 1) Прикладні вміння
- 2) Уміння в галузі психотехніки
- 3) Сугестивні вміння

8 Які вміння передбачають свідоме й доцільне використання надбань психології у сфері навчання, виховання й розвитку студентів. Достатня сформованість у педагога названих умінь є необхідною умовою розв'язання різноманітних педагогічних завдань на рівні майстерності.

- 1) Уміння в галузі психотехніки
- 2) Конструктивні вміння
- 3) Перцептивні вміння

9. Якою має бути мова педагога?

- 1) Вона має бути докладною, ясною, образною і водночас – конкретною і змістовною.
- 2) Вона має бути докладною, метафоричною, образною і водночас – загальною і змістовною.
- 3) Вона має бути лаконічною, прямою, загальною і водночас – конкретною і малозмістовною.

10. На що спрямоване педагогічне спілкування?

1) На формування і розвиток особистості вихованця, спільне вирішення різноманітних педагогічних завдань, створення умов для реалізації його творчих здібностей та сприяння само актуалізації.

2) На формування і розвиток своєї особистості, спільне вирішення різноманітних педагогічних завдань, створення умов для реалізації творчих здібностей та сприяння само актуалізації.

3) На формування і розвиток особистості вихованця, індивідуальне вирішення різноманітних педагогічних завдань, створення умов для реалізації своїх творчих здібностей та сприяння само актуалізації.

11. Який стиль характеризується жорсткою формою управління взаємодією учасників навчально-виховного процесу за допомогою наказів, вказівок, інструкцій тощо?

1) Авторитарний стиль

2) Демократичний стиль

3) Ліберальний стиль

12. Який стиль виявляється в опорі викладача на навчальний колектив, у намаганні зацікавити студентів навчально-пізнавальною діяльністю, заохоченні їхньої ініціативи та самостійності?

1) Демократичний стиль

2) Авторитарний стиль

3) Ліберальний стиль

13. Який стиль характеризується самоусуненням викладача від відповідальності за перебіг і результати навчально-виховних заходів, формалізмом, потуранням і анархізмом.

1) Демократичний стиль

2) Авторитарний стиль

3) Ліберальний стиль

14. Що є основними характеристиками психолого-педагогічне мислення?

1) Це є ясність, чіткість, логічність, системність, послідовність, самостійність, гнучкість, сміливість, оригінальність.

2) Це є ясність, нечіткість, алогічність, системність, послідовність, самостійність, гнучкість, сміливість, типовість.

3) Це є ясність, логічність, безсистемність, непослідовність, самостійність, гнучкість, стандартність, узагальненість.

Завдання 3. Виберіть правильний варіант закінчення повідомлення на тему «Педагогічна майстерність викладача медико-фармацевтичного закладу вищої освіти».

1. Основними ступенями педагогічної майстерності є:

1) педагогічний професіоналізм, педагогічна майстерність, педагогічне новаторство.

2) педагогічна діяльність, педагогічна творчість, педагогічне новаторство.

3) педагогічна вихованість, педагогічна творчість, педагогічне новаторство.

2. Важливою складовою педагогічної діяльності є її ... .

1) гуманістична спрямованість.

2) авторитарна спрямованість

3) національна спрямованість

3. Педагоги всіх рівнів, а передусім педагоги вищої школи, мають формувати в собі почуття ... .

1) інтелігентності.

2) самовпевненості.

3) розкутості

4. Характер спілкування викладача зі студентом визначає основні стилі його роботи ...

1) авторитарний, демократичний і ліберальний.

2) демократичний, нейтральний і байдужий.

3) авторитарний, доброзичливий і гуманний.

5. Стиль спілкування визначає три типи викладачів: ... .

- 1) «проактивний», «реактивний» і «надактивний».
- 2) «недоактивний», «предреактивний» і «надактивний».
- 3) «предактивний», «реактивний» і «недоактивний».

6. Важливою передумовою становлення професіоналізму й педагогічної майстерності викладача вищої школи є наявність у нього ... .

- 1) необхідних соціально-психологічних якостей і культурно-педагогічних умінь.
- 2) необхідних соціально-культурних якостей і педагогічних умінь.
- 3) необхідних соціально-педагогічних якостей і психолого-педагогічних умінь.

7. Наступний елемент педагогічної техніки – це вміння педагога управляти як ... .

- 1) своїм фізичним станом, розумом та настроєм, так і вихованців.
- 2) своїм моральним станом, емоціями та мисленням, так і вихованців.
- 3) своїм психічним станом, емоціями та настроєм, так і вихованців.

8. Професійно важливими якостями викладачів є:

- 1) педагогічна комунікативність; педагогічна спрямованість та її авторитарний характер; педагогічна творчість.
- 2) педагогічні здібності; комунікативність; педагогічна спрямованість та її демократичний характер; педагогічна жорсткість.
- 3) педагогічні здібності; комунікативність; педагогічна спрямованість та її гуманістичний характер; педагогічна творчість.

9. Всі сучасні педагогічні концепції (педагогіка співробітництва, гуманістична педагогіка, особистісно орієнтована педагогіка) ґрунтуються на ... .

- 1) демократичному, рівноправному і гуманному спілкуванні та формуванні суб'єктсуб'єктних взаємин у педагогічному процесі.
- 2) авторитарному, рівноправному і шанобливому спілкуванні та формуванні суб'єктоб'єктних взаємин у педагогічному процесі.
- 3) діалогічному, культурному спілкуванні та формуванні суб'єкт-об'єктних взаємин у педагогічному процесі.

Завдання 4. Визначте, які з цих тверджень вірні. Розділ педагогіки «Імідж та самооцінка викладача закладу вищої освіти».

1.

- 1) Імідж педагога - як принцип виховання собою: особистий образ педагога має бути привабливим для тих, хто навчається.
- 2) Імідж педагога - як принцип вихваляння собою: особистий образ педагога має бути привабливим для самого викладача і для тих, хто навчається.
- 3) Імідж педагога - як принцип виховання собою: особистий образ педагога має бути привабливим для самого викладача.

2.

- 1) Поняття іміджу педагога досліджували невизначні постаті, які не могли закласти основи всієї педагогічної науки.
- 2) Поняття іміджу педагога досліджували лише педагоги сучасності.
- 3) Поняття іміджу педагога досліджували визначні постаті, які заклали основи всієї педагогічної науки, так і педагоги сучасності.

3.

- 1) Педагог, що займається створенням власного іміджу, чим краще виглядає, тим краще й почувається, він більш упевнений у результаті й успішніше працює!
- 2) Педагог, що займається створенням власного іміджу, чим краще виглядає, тим гірше почувається, він невпевнений у результаті й пасивно працює!
- 3) Педагог, що не займається створенням власного іміджу, краще виглядає, краще почувається, він більш упевнений у результаті й успішніше працює!

4.

- 1) Імідж педагога є проекцією його особистості, але характеризується наявністю загального стилю та сумою соціальних характеристик, що роблять його неповторним.
- 2) Імідж педагога є проекцією його особистості і характеризується наявністю власного стилю та сумою індивідуальних характеристик, що роблять його неповторним.
- 3) Імідж педагога не є проекцією його особистості і характеризується наявністю

загальносупільного стилю та сумою індивідуальних характеристик, що роблять його неповторним.

5.

1) Невід'ємним компонентом особистості викладача є його різнобічність, ерудиція, любов до свого предмета, сміливість зізнатися в незнанні чогось, у своїй неправоті.

2) Невід'ємним компонентом особистості викладача є його однобічність, любов до свого предмета, сміливість зізнатися в своєму авторитеті, у своїй правоті.

3) Невід'ємним компонентом особистості викладача є його різнобічність, любов до науки, впевненість у собі і своїй правоті, вміння зберігати нейтралітет.

6.

1) Позитивний імідж, у першу чергу, залежить від внутрішньої сутності людини: системи цінностей, переконань, позицій, що виявляються й у зовнішньому вигляді.

2) Позитивний імідж, у першу чергу, залежить від зовнішньої сутності людини: системи матеріальних цінностей, а також переконань, позицій, що виявляються у зовнішньому вигляді.

3) Позитивний імідж залежить від внутрішньої і зовнішньої сутності людини: матеріальних статків людини, переконань, позицій, що виявляються й у внутрішньому, і у зовнішньому вигляді.

7.

1) Щоб вийти перед аудиторією не обов'язково вміти говорити, головне - це володіти технікою самовладання, тримати себе в руках.

2) Щоб вийти перед аудиторією треба не тільки навчитись говорити, але й володіти технікою психоаналізу, дефіле.

3) Щоб вийти перед аудиторією треба не тільки навчитись говорити, але й володіти технікою самовладання, тримати себе в руках.

8.

1) До складових іміджу педагога належать: візуальна привабливість; вербальна і невербальна поведінка; манери, етикет; відповідність необхідному образу; чарівність.

2) До складових іміджу педагога належать: візуальна непривабливість; вербальна і невербальна поведінка; манери, етикет; відповідність необхідному образу; безпристрасність.

3) До складових іміджу педагога належать: візуальна привабливість; вербальна і невербальна поведінка; манери, часта зміна свого образу; не емоційність.

9.

1) Іноді пояснювальна жестикуляція сприяє кращому засвоєнню інформації.

2) Ніколи пояснювальна жестикуляція не сприяла кращому засвоєнню інформації.

3) Пояснювальна жестикуляція завжди заважає кращому засвоєнню інформації.

10.

1) Педагогічна справедливість – це одна з форм соціальної оцінки.

2) Педагогічна справедливість – це одна з форм моральної оцінки.

3) Педагогічна справедливість – це одна з форм професійної оцінки.

11.

1) Совість викладача віддзеркалює його етичну культуру.

2) Обов'язок викладача віддзеркалює його етичну культуру.

3) Справедливість викладача віддзеркалює його етичну культуру.

Завдання 5. Виберіть правильну відповідь на питання за темою розділу педагогіки «Імідж та самооцінка викладача закладу вищої освіти».

1. Які іміджі поєднуються в образі конкретного викладача?

1) Індивідуальний, фаховий рівень і віковий іміджі.

2) Загальний, психологічний і віковий іміджі.

3) Зовнішній, психологічний і гендерний іміджі.

2. Які компоненти у структурі іміджу професіонала виділені Л.М. Мітіною?

- 1) Успішний, процесуальний і внутрішній компоненти.
  - 2) Зовнішній, процесуальний і внутрішній компоненти.
  - 3) Зовнішній, процесуальний і соціальний компоненти.
3. Що включає зовнішня складова іміджу професіонала-педагога?
- 1) Міміку, жести, внутрішній світ людини, костюм, манери, ходу.
  - 2) Інтереси, цінності, особистість загалом.
  - 3) Міміку, жести, тембр і силу голосу, костюм, манери, ходу.
4. Які структурні компоненти містить імідж викладача?
- 1) Міміку, жести, внутрішній світ людини, костюм, манери, ходу
  - 2) Індивідуальні і особисті якості, комунікативні, особливості професійної роботи і поведінки.
  - 3) Загальні і громадські якості, комунікативні, особливості професійної роботи і взаємостосунків.
5. Чи можемо ми говорити, що імідж кожного викладача індивідуальний?
- 1) Так, індивідуальний, але, разом з тим, містить загальні риси, що властиві його професії.
  - 2) Так, індивідуальний.
  - 3) Ні, загальний,але, разом з тим, містить індивідуальні риси, що властиві його професії.
6. Який у структурі міжособистісних відносин повинен переважати демократичний стиль спілкування?
- 1) Демократичний стиль, допускаються лише конструктивні конфлікти з принципових питань.
  - 2) Авторитарний стиль, не допускається ніяких конфліктів, навіть з принципових питань.
  - 3) Ліберальний стиль, допускаються конфлікти з принципових і особистісних питань.
7. Що слід віднести до професійних рис особистості педагога?

1) Широку ерудицію і вільний виклад матеріалу, вміння враховувати психологічні і вікові особливості аудиторії, миттєву реакцію на ситуацію, вміння організувати навчальну роботу всіх слухачів одночасно.

2) Чітко формулювати конкретні цілі, вміти проводити бесіди і дискусії, виступати перед аудиторією, проводити масові зібрання й культурні заходи.

3) Чітко формулювати конкретні цілі, вміти проводити вечори, бесіди і дискусії, виступати перед аудиторією, проводити масові зібрання й культурні заходи.

8. Який стиль одягу педагога викликає почуття стабільності і респектабельності навчального закладу, демонструє рівень його культури?

1) Класичний стиль одягу.

2) Романтичний стиль одягу.

3) Демократичний стиль одягу.

9. Який стиль одягу педагога дозволяє студенту, бачити і чути його, а не те, як він виглядає?

1) Класичний стиль одягу.

2) Романтичний стиль одягу.

3) Демократичний стиль одягу.

10. Чи може розбіжність самооцінки викладача з оцінками його іншими людьми та студентами бути ознакою і причиною виникнення явних чи схованих внутрішньо групових конфліктів?

1) Безумовно, може.

2) Ні, не може.

3) Лише інколи.

11. Як психологи називають стандартні вирази обличчя?

1) Масками.

2) бразами.

3) Іміджами

12. Якою має бути маска викладача?

- 1) Обличчя викладача має бути доброзичливим – зацікавленим.
- 2) Обличчя викладача має бути неупередженим – спокійним.
- 3) Обличчя викладача має бути байдужим – неемоційним.

13. Що вивчає педагогічна етика?

- 1) Вона вивчає основні засади педагогічної моралі.
- 2) Вона вивчає основні засади педагогічної майстерності.
- 3) Вона вивчає основні засади педагогічного спілкування.

14. Що таке немовленнєвий етикет?

- 1) Це система знаків: жести вітання, прощання, знаки уваги, манери тощо.
- 2) Це вербальні форми висловлювання чемних висловів для людей.
- 3) Це відбиток моральності й інтелекту.

15. Що таке манери?

- 1) Це показник культурного рівня людини: відбиток його моральності й інтелекту.
- 2) Це вербальні форми висловлювання чемних висловів для людей.
- 3) Це система знаків: жести вітання, прощання, знаки уваги, манери тощо.

16. Чи стане хороший викладач нехтувати емоційною стороною спілкування зі студентами?

- 1) Ні, не стане нехтувати емоційною стороною спілкування зі студентами: тепла усмішка, м'які зауваження, ласкавий голос, дружній жест.
- 2) Так, стане нехтувати емоційною стороною спілкування зі студентами: без емоційне обличчя, строгі зауваження, твердий голос.
- 3) Не завжди стане нехтувати емоційною стороною спілкування зі студентами, залежить від ставлення до нього студентів.

Завдання 6. Погодьтеся або спростуйте наступні твердження. Розділ педагогіки «Імідж та самооцінка викладача закладу вищої освіти».

1. Кожна людина має свій статусний образ.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

2. Невідповідність статусу – це виклик суспільству, це протиставлення себе соціуму, що деструктивно для психіки людини, який соціальний за своєю природою.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

3. Формування іміджу, турбота про нього дає можливість саморозвитку психологічної гармонії.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

4. Важливою умовою забезпечення високого рівня культури взаємовідносин між професорсько-викладацьким складом і студентством є привабливий, педагогічно позитивний імідж вищого навчального закладу та особистий імідж викладача як його офіційного представника.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

5. Поняття іміджу педагога дуже вузьке і не багатогранне.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

6. Імідж – це образ, до складу якого входять його внутрішні і зовнішні характеристики.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

7. У сучасному суспільстві професія вчителя має найвищу привабливість, і їй не потрібна ні державна, ні будь-яка інша підтримка і реабілітація.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

8. Ставлення до іміджу самих педагогів різне.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

9. Сучасними вітчизняними дослідниками виявлено розбіжність у значимості особистісного іміджу педагога для студентів і викладачів.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

10. Хоч би чим займався людина, вона завжди викликає повагу людей, коли вона майстер у справі.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

11. Особистість педагога не сприяє формуванню особистості студентів.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

12. У багатьох відомих людей зовнішній вигляд не був їх кращим надбанням, тому вони зрідка приваблювали до себе.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

13. Образ викладача може бути пасивним і активним, а також «дзеркальним» відображенням якихось чужих рис.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

14. Для викладача дуже важливо вміти співпрацювати зі студентом під час спілкування.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

15. Одяг викладача повинен бути дуже яскравим.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

16. На наш погляд, важливою складовою іміджу педагога є вміння вибирати ті чи інші моделі поведінки залежно від ситуації, що склалась.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

17. Наша привабливість найчастіше залежить від загального враження доглянутості.

1) Так

2) Ні

3) Іноді

18. Більшість викладачів асоціює свій професіоналізм та оцінює його саме операційнодіяльним аспектом, ігноруючи особистісний.

1) Так

2) Ні

3) Іноді.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ МОДУЛЯ

«ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ ШКОЛІ» (2 академічні години)

ЗМІСТ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ МОДУЛЯ

Підсумковий модульний контроль здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля. Підсумковий модульний контроль складається з двох видів завдань – тестового (виконується у комп'ютерній системі RATOS, максимальна кількість балів – 70) та письмового (перевіряється викладачем, максимальна кількість балів – 10).

Підсумковий контроль модуля «Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі», складений на базі матеріалів змістових модулів I-V, включає завдання на перевірку:

знання:

- категоріального апарату педагогіки як науки;
- методології, методів і форм організації навчального процесу у ЗВО;
- інноваційних освітніх технологій;
- методології розробки методичних матеріалів та формування вмінь щодо проведення всіх форм занять і контролю;
- критеріїв якості навчання у вищій школі;
- методології організації й проведення контролю у процесі навчання;
- сучасних методів, методик та спеціальних засобів для створення ефективної педагогічної взаємодії у системі «викладач-аудиторія», «викладач-студент»;
- основ психолого-педагогічного формування професійної співпраці з людьми, самовдосконалення, саморегуляції та самовиховання особистості;
- основ мовленнєвої майстерності викладача вищої школи;
- основ виховної діяльності у ВНЗ;
- методології розробки іміджу викладача вищого навчального закладу;

уміння:

1. аналізувати педагогічну ситуацію, за результатами якої формується розгорнуте аналітичне заключення – пояснення педагогічного явища, методичні рекомендації або педагогічні поради щодо вирішення організаційно-виховної проблеми;

2. бачити проблеми виховання у сучасному ЗВО й знаходити можливі шляхи їх вирішення з використанням адекватних методологічних підходів й методичного інструментарію;
3. опису, пояснення та прогнозування педагогічних явищ, які складають основу мовленнєвої майстерності викладача вищої школи.

ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ МОДУЛЯ

- ✓ **Комп'ютерне тестування**
- ✓ **Педагогічна задача**
- ✓ **Алітичне повідомлення**

СТРУКТУРА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ МОДУЛЯ

Підсумковий контроль модуля складається з двох частин.

Перша частина -тести

Комп'ютерна тестова база -288 позицій.

В одному комп'ютерному варіанті тестового контролю – 160 позицій.

Тестування проводиться з питань, що стосуються категоріального апарату педагогіки як науки, методології, методів, форм організації навчального процесу у ЗВО, інноваційних освітніх технологій, організації й методики проведення контролю, оцінки якості навчання, психолого-педагогічних основ процесу навчання у вищій медичній школі, педагогічної майстерності, іміджу та самооцінки викладача вищого навчального закладу, виховної діяльності у ЗВО.

Друга частина – складання аналітичного повідомлення у форматі таблиці за наданою структурою після вирішення педагогічної задачі, яка включає 5 педагогічних ситуацій.

Аналітичне завдання – це письмове розв'язання комплексної педагогічної ситуаційного завдання, а саме аналіз педагогічної ситуації, за результатами якого формується розгорнуте аналітичне заключення – пояснення педагогічного явища, методичні рекомендації або педагогічні поради щодо вирішення організаційно-виховної проблеми.

ЧАС ВИКОНАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ МОДУЛЯ – 2 години.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ
ЗА ДИСЦИПЛИНОЮ
«ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИЩІЙ
ШКОЛІ»**

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю модуля (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою навчальної дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку аспірант може набрати при вивченні модуля, становить 200, у тому числі: за поточну навчальну діяльність – 110 балів, за підсумковий контроль модуля – 80 балів, за самостійну індивідуальну роботу - 10 балів.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ МОДУЛЯ**

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант при складанні підсумкового контролю модуля, становить **80 балів**. Контроль вважається захищеним, якщо аспірант набрав **50 балів**. Оцінка за виконання підсумкового контролю модуля являє собою середній бал результатів виконання двох частин.

Оцінювання завдань проводиться за 5-ти бальною традиційною шкалою оцінок.

Результат підсумкового контролю модуля являє собою середній бал результатів двох частин контролю з наступною трансформацією у бали ESTC відповідно до вимог кредитно-трансферної системи.

Формула обчислення результатів (Р.): $(P. Ч. I + P. Ч. II) \div 2 = P. ПКМ$

ЧАСТИНА I

КОМП'ЮТЕРНЕ ТЕСТУВАННЯ

Тест передбачає вибір правильної відповіді з 3-х або 4-х варіантів та оцінюється за наступною шкалою.

Всього 20 завдань: 280 тестів.

«5»

5,0 – 100% – 70 б.

4,9 – 98 – 99% – 69 б.

4,8 – 96 – 97% – 68 б.

4,7 – 94 – 95% – 67 б.

4,6 – 91 – 93% – 66 б.

4,5 – 90% – 65 б.

«4»

4,4 – 88 – 89% – 64 б.

4,3 – 86 – 87% – 63 б.

4,2 – 84 – 85% – 62 б.

4,1 – 82 – 83% – 61 б.

4,0 – 80 – 81% – 60 б.

3,9 – 79% – 59 б.

3,8 – 78% – 58 б.

3,7 – 77% – 57 б.

3,6 – 76% – 56 б.

«3»

3,5 – 75% – 55 б.

3,4 – 73 – 74% – 54 б.

3,3 – 71 – 72% – 53 б.

3,2 – 67 – 70% – 52 б.

3,1 – 62 – 66% – 51 б.

3,0 – 61% – 50 б.

ЧАСТИНА II

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ПИСЬМОВУ СКЛАДОВУ

10 балів - «5» (відмінно) - 5 педагогічних ситуацій (без помилок)

8 балів - «4» (добре) - 4 педагогічні ситуації або 5 педагогічних ситуацій з 1-2 аналітичними помилками

6 балів-«3»(задовільно) - 3 педагогічні ситуації або 4 педагогічних ситуації з 3 аналітичними помилками

4 бали -«2» (незадовільно) - 2 педагогічні ситуації або 3 педагогічні ситуації з 4 аналітичними помилками

ПІСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ МОДУЛЯ

ЧАСТИНА І

Завдання 1. Виберіть правильне визначення поняття з розділу «Загальні основи педагогіки вищої школи».

1. Одне з основних завдань педагогіки вищої школи:

- 1) обґрунтування методологічних і теоретичних засад педагогічного процесу у ЗВО на сучасному етапі розвитку науки і людства
- 2) розвиток високої екологічної культури й відповідальності за збереження довкілля
- 3) формування високих морально-духовних якостей на засадах загальнолюдських і національних цінностей

2. Педагогічна закономірність – ... .

- 1) об'єктивно повторювана послідовність явищ
- 2) це система вимог і положень педагогіки
- 3) система критичних поглядів на реальну вишівську дійсність і відповідного пошуку та пропозиції нових конструктивних ідей

3. Педагогічні принципи –

- 1) об'єктивно повторювана послідовність явищ.
- 2) це система вимог і положень педагогіки, дотримання яких забезпечує продуктивність навчально-виховного процесу.
- 3) система критичних поглядів на реальну вишівську дійсність і відповідного пошуку та пропозиції нових конструктивних ідей.

4. Виховання – ...

- 1) це керівництво набуттям студентами знань, засвоєнням певних поглядів, виробленням правильних звичок, формуванням потреб, інтересів, мотивів
- 2) це новий напрям думки твердження або розгорнута модель, що відображає ті чи інші відносини або зв'язки діяльності ВНЗ
- 3) це система вимог і положень педагогіки, дотримання яких забезпечує продуктивність навчально-виховного процесу

5. Навчання – ... .

1) це процес засвоєння студентами інформації у вигляді знань, умінь та навичок, а також професійних компетенцій за допомогою викладача як організатора цього процесу

2) це керівництво набуттям студентами знань, засвоєнням певних поглядів, виробленням правильних звичок, формуванням потреб, інтересів, мотивів

3) це цілеспрямований, систематичний і безперервний процес удосконалювання розумової, психічної, фізичної і професійної діяльності студента за допомогою відповідного навчального матеріалу, доцільного впливу та адекватної організації навчально-виховного процесу у ЗВО.

6. ... – активний процес взаємозалежної і взаємозумовленої діяльності суб'єктів та об'єктів навчання й виховання, що становить організовану й цілеспрямовану навчально-виховну діяльність його учасників.

1) Навчально-виховний процес

2) Розвиток

3) Навчання

7. ... належать: навчання, освіта/самоосвіта, виховання/самовиховання, розвиток, педагогічний процес, педагогічна діяльність, модель фахівця, методи, організаційні форми навчання, виховання й розвитку студентів.

1) До основних педагогічних категорій

2) До перспективи розвитку суспільства

3) До основних завдань педагогіки

8. Об'єктом дослідження педагогіки медичної освіти є ... .

1) педагогічний процес у ЗВО

2) вищий навчальний заклад

3) особистість науково-педагогічного працівника

9. ... педагогіки у вищому медичному навчальному закладі є формування у майбутнього лікаря основ педагогічної компетентності і розширення професійних функцій медичного працівника.

- 1) Метою вивчення
- 2) Предметом
- 3) Об'єктом

10. Педагогіка у медичній освіті виконує такі функції: ... .

- 1) аналітичну, прогностичну, проектно-конструктивну
- 2) профілактики, лікування і спілкування з пацієнтами
- 3) передачі особистого досвіду колегам

11. На сучасному етапі в межах єдиної педагогіки вищої школи розвивається два напрями: ... .

- 1) університетський (академічний) і післядипломний
- 2) академічний і народний
- 3) університетський і кваліфікаційний

12. Педагогіка вищої школи виникла на базі загальної педагогіки, і, відповідно, включає в себе ... .

- 1) фундаментальний (теоретичний) і прикладний (методичний) рівні
- 2) функціональний і спеціальний рівні
- 3) довузівський і основний рівні

13. Педагогіка вищої школи – це галузь ... .

- 1) загальної педагогіки
- 2) наукової (елітарної) педагогіки
- 3) народної педагогіки

14. ... вивчає закономірності освіти/самоосвіти, навчання, виховання/самовиховання і розвитку/саморозвитку студентів/слухачів.

- 1) Педагогіка вищої школи
- 2) Дидактика вищої школи
- 3) Історія педагогіки

15. ... охоплює: ВНЗ, особливості взаємодії та особистості студентів та педагогів, процес вищої освіти, самоосвіти, самостійної роботи, виховання і самовиховання студентів; форми, методи і педагогічні технології у ВНЗ.

- 1) Предмет педагогіки вищої школи
- 2) Джерело педагогіки
- 3) Системи педагогічних наук

16. ...: народна педагогіка, історія педагогіки, сучасний педагогічний досвід.

- 1) Джерела педагогіки
- 2) Розділи педагогіки
- 3) Системи педагогічних наук

17. ... : 1) Загальна педагогіка; 2) Вікова педагогіка; 3) Спеціальна педагогіка; 4) Функціональна педагогіка; 5) Соціальна педагогіка; 6) Порівняльна педагогіка.

- 1) Розділи педагогіки
- 2) Джерела педагогіки
- 3) Системи педагогічних наук

18. ... входить: 1) Педагогіка вищої школи; 2) Переддошкільна 3) Дошкільна; 4) Шкільна 5) Сурдопедагогіка ; 6) Тифлопедагогіка; 7) Олігофрено-педагогіка; 8) Педагогіка професійної освіти; 9) Андрагогіка; 10) Герогогіка; 11) Агогіка.

- 1) До системи педагогічних наук
- 2) До джерел педагогіки
- 3) До розділів педагогіки

19. Педагогіка вищої школи має забезпечити реалізацію таких функцій: ...

- 1) освітньої, науково-пізнавальної, проєктивної, культурологічної, адаптивної, формувально-виховної та формувально-професійної.

2) перетворювальної, прогнозувальної, спонукальної, соціальної, відповідальної, національної.

3) порівняльної, формувальної, виховної, освітньої, культурної, соціальної.

20. ... сучасності має ґрунтуватися на таких основних принципах: відповідність освіти потребам соціально-економічного розвитку суспільства; забезпечення інтелектуального розвитку особистості, оволодіння нею ефективними методами самостійної пізнавальної діяльності.

1) Освітня діяльність

2) Методична діяльність

3) Технологічна діяльність

Завдання 2. Виберіть правильне визначення поняття з розділу «Дидактичний процес у вищій школі».

1. До зовнішніх чинників процесу навчання належать ... .

1) зміст навчання, знання, вміння викладача тощо

2) особистісні якості людини, рівень розвитку, мислення, пам'ять

3) рівень рефлексії, попередній досвід, категоріальний апарат, мотивація учіння

2. Процес навчання виконує ... .

1) дидактичну, виховну, розвивальну, професійну функції

2) організаційну, стимулюючу, регулятивну, пізнавальну функції

3) методичну, навчальну, виховну, розвивальну

3. .... складають такі види діяльності: планування, організування, стимулювання, контроль і регулювання навчально-пізнавальної діяльності та аналіз її результатів.

1) Структуру викладання

2) Структуру виховання

3) Структуру навчального предмета

4. ... є слухання, читання, конспектування, виконання вправ, розв'язування задач, проведення дослідів, навчальні дослідження, професійне моделювання.

- 1) Основними видами навчання
- 2) Основними видами занять
- 3) Основними видами завдань

5. ... - це власна навчальна діяльність учнів, спрямована на оволодіння системою знань, отримання індивідуального досвіду навчання.

- 1) Учіння
- 2) Викладання
- 3) Консультування

6. ... є мета, зміст, закономірності, педагогічний процес, методи, прийоми, засоби, форми і види навчання.

- 1) Компонентами навчання
- 2) Специфікою навчання
- 3) Формами навчання

7. Елементи навчання: ... .

- 1) знання, уміння та навички
- 2) здібності, знання та навички
- 3) знання, здібності та уміння

8. ... — це факти, відомості, наукові теорії, закони, поняття, системно закріплені у свідомості людини.

- 1) Знання
- 2) Уміння
- 3) Навички

9. ... — це здатність на основі отриманих знань виконувати певні дії та операції.

- 1) Знання

2) Уміння

3) Навички

10.... — доведена до автоматизму навичка, тобто здатність на належному рівні виконувати дії та операції.

1) Уміння

2) Навички

3) Знання

11. ... — логічно трансформовані знання, як узагальнення досвіду людства, у вигляді фактів, правил, висновків, теорій, закономірностей, якими володіє відповідна наука.

1) Навчальний предмет

2) Навчальний процес

3) Навчальний об'єкт

12. ... — організація навчання, що охоплює всі його компоненти: викладача, студентів, методи, прийоми, форми і засоби, матеріально-технічне забезпечення та ін.

1) Навчальний предмет

2) Навчальний процес

3) Навчальний об'єкт

13. ... вивчається особливості перебігу навчального процесу, зміст, форми і методи викладання конкретного навчального предмета.

1) Прикладною дидактикою (методикою)

2) Загальною дидактикою

3) Специфічною дидактикою

14. За широтою охоплення педагогічної діяльності виокремлюють ..., які називають методиками викладання.

1) загальну дидактику і конкретні (прикладні) дидактики

2) специфічну дидактику і конкретні (прикладні) дидактики

3) дидактику вищої школи і конкретні (прикладні) дидактики

15. ... , як наука, аналізує залежності, що обумовлюють хід і результати процесу навчання, визначає методи, організаційні форми і засоби, що забезпечують результативність запланованих цілей і завдань.

1) Дидактика

2) Педагогічна діяльність

3) Навчально-методична діяльність

16. ... полягає у тому, щоб науково обґрунтувати зміст освіти, досліджувати і пояснювати закономірності процесу навчання і умови його оптимальної організації, розробляти і упроваджувати більш досконалі моделі навчального процесу, новітні технології, методики та методи навчання.

1) Завдання дидактики

2) Предмет дидактики

3) Об'єкт дидактики

17. Дидактика (від грецького «didacticos» – навчальний) – галузь педагогіки, яка розробляє ... .

1) теорію освіти, навчання і виховання у процесі навчання

2) логічну трансформацію знання, як узагальнення досвіду людства

3) динамічну взаємодію викладача і студента

18. ... — організація навчання, що охоплює всі його компоненти: викладача, студентів, методи, прийоми, форми і засоби, матеріально-технічне забезпечення та ін.

1) Навчальний процес

2) Навчальний предмет

3) Виховний процес

19. Взаємодія (співробітництво) у вищому навчальному закладі проявляється у ... .

1) активній, пасивній та інтерактивній формі спілкування

2) діяльнісно-операційній та виховній формі

3) загальній та індивідуальній формі

20. Процес навчання визначається ... .

1) зовнішніми (об'єктивними) і внутрішніми (суб'єктивними) чинниками

2) дидактичними та морально-етичними чинниками

3) навчально-методичними та особистісними чинниками

21. Основним структурним компонентом системи вищої освіти є... .

1) вищий навчальний заклад

2) викладання

3) кредитна система

22. Професійну освіту забезпечують такі типи вищих навчальних закладів:

1) університет, академія, інститут, коледж

2) університет, академія, інститут, школа

3) академія, інститут, коледж, школа

23. В Україні встановлено такі освітньо-кваліфікаційних рівні як: ...

1) молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії та доктор наук

2) спеціаліст, магістр, доктор філософії та доктор наук

3) молодший спеціаліст, бакалавр, доктор філософії та доктор наук

24. ... — це чітко окреслене коло знань, умінь, навичок і компетенцій, якими потрібно оволодіти шляхом навчання у навчальному закладі або самостійно.

1) Зміст освіти

2) Наукове знання

3) Структурний компонент освіти

25. Зміст освіти включає ... .

1) нормативний та вибіркового компоненти

2) обов'язковий та необов'язковий компоненти

3) професійно-орієнтований та вибірковий компоненти

Завдання 3. Визначте назву нормативного документа змісту освіти у медичному ЗВО, виходячи з наданого визначення суті документа.

1. ... - це документ, складений вищим навчальним закладом освіти на підставі освітньо-професійної програми та структурно-логічної схеми підготовки, який визначає перелік і обсяг нормативних та вибіркових навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми і засоби здійснення поточного й підсумкового контролю.

- 1) Навчальний план ВНМЗ
- 2) Робочий навчальний план
- 3) Індивідуальний навчальний план

2. ... — нормативний документ Міністерства охорони здоров'я України, який містить перелік дисциплін та інформацію про всі види навчальної діяльності (лекції, практичні заняття, навчальна і виробнича практика, заліки та екзамени).

- 1) Навчальний план
- 2) Робочий навчальний план
- 3) Індивідуальний навчальний план

3. На основі навчального плану вищим навчальним закладом формується ..., тобто план на поточний навчальний рік. Він конкретизує форми проведення навчальних занять, їх обсяг, форми і засоби поточного та підсумкового контролю за семестрами. Декан факультету його затверджує.

- 1) Індивідуальний навчальний план
- 2) Навчальна програма
- 3) Робочий навчальний план

4. ... - такий план є нормативним документом, за яким здійснюється навчання студента з огляду на вимоги освітньо-професійної програми відповідного рівня підготовки та освітньо-професійних інтересів і потреб студента.

- 1) Навчальний план

2) Робочий навчальний план

3) Індивідуальний навчальний план

5. ... — документ, який визначає місце і значення навчальної дисципліни в реалізації освітньо-професійної програми підготовки, її зміст, послідовність і організаційні форми вивчення навчальної дисципліни, вимоги до знань і вмінь студентів.

1) Навчальна програма

2) Робочий навчальний план

3) Індивідуальний навчальний план

6. ... — підручники, посібники, довідники та ін., які виконують основні функції освіти.

1) Навчальні книги

2) Педагогічні матеріали

3) Навчально-виховні матеріали

7. ... — книга, зміст якої повністю відповідає навчальній програмі або ж розглядає окремі теми навчального предмета; може містити емпіричний матеріал, що слугує закріпленню основного теоретичного матеріалу.

1) Навчальний посібник

2) Навчальний підручник

3) Методичні рекомендації

8. ... — книга, який містить основи наукових знань з певної навчальної дисципліни відповідно до мети навчання, визначеної програмою та вимогами дидактики.

1) Методичні рекомендації

2) Навчальний підручник

3) Навчальний посібник

9. ... має забезпечувати принципи навчання, містити ілюстровані малюнки, схеми, діаграми, запитання і завдання.

1) Підручник

2) Методична розробка

3) Навчальна програма

10. ... — навчальне видання вказівок і роз'яснень з певного розділу і теми навчальної дисципліни.

1) Методичні рекомендації

2) Навчальний посібник

3) Навчальна програма

Завдання 4. Виберіть правильну відповідь на питання з розділу «Основні моделі навчання».

1. У чому полягає діяльність студента у рамках інформаційної моделі навчання?

1) У прийомі, зберіганні, відтворенні і переробці наукової інформації.

2) У прийомі та зберіганні нових знань.

3) У практичному користуванні теоретичними знаннями.

2. Нормативні вимоги інформаційної моделі навчання враховують індивідуальний досвід студента до обов'язкового мінімуму знань і вмінь?

1) Не враховують індивідуальний досвід студента, його особистісні особливості, глибину освоєння предметного змісту.

2) Враховують індивідуальний досвід студента, його особистісні особливості, глибину освоєння предметного змісту.

3) Інколи враховують індивідуальний досвід студента, його особистісні особливості, глибину освоєння предметного змісту.

3. Що у рамках інформаційної моделі навчання призводить до відчуження студента від процесу навчання, знижує його ефективність пізнання.

1) Те, що критерії для кожного студента беруться з орієнтації на «усередненого студента», не враховується його індивідуальний досвід.

2) Те, що діяльність студента у рамках інформаційної моделі зводиться до реалізації технології засвоєння знань.

3) Те, що в ході самого освітнього процесу вельми значна частина повідомлених студентам знань втрачається.

4. За допомогою чого студент-початківець міг би відразу навчатися, без отримання будь-

яких попередніх знань (і їх механічного запам'ятовування), безпомилково діяти в практичному плані?

- 1) За допомогою орієнтирів, які були названі схемами орієнтовної основи дії (ООД).
- 2) Це не можливо.
- 3) Це можливо тільки за допомогою викладача-консультанта.

5. Завдяки чому у студента-медика виключаються помилки під час здійснення раніше незнайомих дій?

- 1) Завдяки використанню схеми ООД, тому що не утворюються так звані помилкові навички.
- 2) Завдяки гарним теоретичним знанням.
- 3) Завдяки механічному запам'ятовуванню навчального матеріалу.

6. У чому полягає перевага використання ООД?

- 1) У тому, що, будучи складена один раз, схема ООД може застосовуватися як викладачами, так і студентами, бути ефективною не тільки для навчання, але і для самонавчання.
- 2) У тому, що, будучи складена один раз, схема ООД може застосовуватися викладачами і студентами для навчання.
- 3) У тому, що, будучи складена один раз, схема ООД може застосовуватися тільки студентами, і бути ефективною для навчання, і для самонавчання.

7. Яким чином в операціональній моделі навчання формуються вміння?

- 1) У розглянутому методі вміння діяти формується не після, а у процесі придбання знань, тобто знання засвоюються у процесі їх практичного застосування.
- 2) У розглянутому методі вміння діяти формується після придбання певних знань з предмету діяльності.
- 3) У розглянутому методі вміння діяти формується до придбання певних знань з предмету діяльності.

8. У чому полягає завдання викладача у рамках операціональній моделі навчання?

- 1) Чітко організувати і адекватно керувати самостійною діяльністю студентів на основі схем ООД, фіксувати і оцінювати результати зусиль студентів.

2) Тільки надати студенту схему орієнтовної основи дії (навчальну карту), тобто систему послідовних вказівок на те, що, коли і як слід робити.

3) Надати консультацію щодо виконання навчальних практичних завдань, які моделюють сам процес діяльності, охоплюють усі варіанти, що зустрічаються у практиці.

9. Чи є недоліки в операціональних моделях навчання?

1) Так, і в операціональних моделях навчання не приділяється особлива увага урахуванню суб'єктивного досвіду студента.

2) Ні, немає. В операціональних моделях навчання приділяється увага урахуванню як об'єктивних чинників навчання, так і суб'єктивному досвіду студента.

3) Так, є недоліки. Ці моделі навчання не завжди істотні з позиції логіки пізнання.

10. У чому з позицій педагогіки полягає головний ефект впровадження операціонально-діяльнісного підходу в медичній освіті?

1) Полягає у чіткості формулювань вимог, що пред'являються до фахівця-медика на мові професійної діяльності.

2) У найважливішій складовій цього підходу - нормативності і орієнтованості на середнього студента.

3) У спонуканні до творчості, орієнтованості на індивідуальність процесів самопізнання.

11. Яка основна мета особистісно орієнтованого підходу в освіті?

1) Сприяти особистісному зростанню студента при збереженні всієї значущості підготовки до професійної діяльності.

2) Орієнтуючі засоби, що використовуються у навчанні, повинні забезпечити безпомилкове виконання з першого разу раніше незнайомої дії.

3) Надати технологію засвоєння змісту навчальних програм, запам'ятовування (заучування) певного обсягу інформації.

12. У чому полягає педагогічна стратегія особистісно орієнтованого підходу в освіті?

1) Це стратегія співробітництва, допомоги, заснованої на розумінні труднощів входження студентів в нові і невідомі знання і справи, на підтримку їх власних устремлень і ініціатив.

2) Полягає у чіткості формулювань вимог, що пред'являються до фахівця-медика на

мові професійної діяльності, що забезпечує підготовку студентів до вирішення завдань і виконання обов'язків лікаря.

3) Це стратегія реалізації технології засвоєння знань, що полягає в прийомі, зберіганні, відтворенні і переробці наукової інформації.

Завдання 5. Виберіть правильне визначення поняття з розділу «Методи та форми організації навчального процесу у вищій школі».

1... – це впорядковані способи взаємопов'язаної, цілеспрямованої діяльності педагога й студентів, спрямовані на ефективне розв'язання навчально-виховних завдань.

1) Методи навчання

2) Прийоми навчання

3) Засоби навчання

2. ...– це складова методу, конкретні дії педагога й студентів, спрямовані на реалізацію вимог тих чи інших методів.

1) Прийоми навчання

2) Методи навчання

3) Засоби навчання

3. ... – це різноманітне навчальне обладнання, що використовується у системі пізнавальної діяльності (книги, письмове приладдя, лабораторне обладнання, технічні засоби та ін.).

1) Засоби навчання

2) Прийоми навчання

3) Методи навчання

4. У дидактиці існує традиційна класифікація методів навчання: ... .

1) усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований, самоконтроль і самооцінка у навчанні.

2) за джерелами отримання знань, особливостями логіко-мисленнєвої діяльності, рівнем розумової активності.

3) пояснення, інструктаж, розповідь, бесіда, робота з підручником, ілюстрування, самостійне спостереження.

5. НДДС у вищому навчальному медичному закладі здійснюється за такими основними напрямами:

- 1) аудиторний, позааудиторний, поза вишівський
- 2) олімпіади, конференції, конкурси
- 3) створювання нових задач та конструювання нових прийомів для їх розв'язання

6. ... передбачає досягнення мети через детальне розв'язання проблеми, яка повинна завершитись практичним результатом.

- 1) Метод проектів
- 2) Проблемно-дослідницький метод
- 3) Метод індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ)

7. ... — це вид позааудиторної індивідуальної роботи студента під час виконання навчального, науково-дослідного чи проектного завдання.

- 1) Метод індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ)
- 2) Метод проектів
- 3) Проблемно-дослідницький метод

8. ... організації науково-дослідницької діяльності студентів передбачає створення викладачем разом зі студентами проблемних ситуацій, спонукає їх до самостійної практичної роботи зі збирання та систематизації фактів.

- 1) Метод індивідуальних навчально-дослідних завдань (ІНДЗ)
- 2) Метод проектів
- 3) Проблемно-дослідницький метод

9. Предметний науковий гурток як форма науково-дослідної роботи студентів найчастіше використовується в роботі зі студентами ... .

- 1) всіх курсів
- 2) перших курсів

3) старших курсів

10. У дидактиці форма організації навчання класифікується за різними ознаками:

1) кількістю студентів, місцем і тривалістю часу навчання, характером навчальної діяльності студентів, характером зв'язків між викладачем і студентами.

2) класичні навчальні заняття, заняття «без дзвінків», аудиторні, позааудиторні та позавишівські форми.

3) пасивні, активні та інтерактивні, класичні навчальні заняття, заняття «без дзвінків».

11. Найчастіше виокремлюють такі групи форм організації навчання:

1) навчальні заняття, практична підготовка, самостійна робота, контрольні заходи

2) навчальні заняття, лекція, семінар, лабораторне заняття, консультація, самостійний перегляд телепередач

3) робота з друкованими джерелами, самостійне вправлення, участь у роботі гуртків, експериментально-дослідницька робота, практична підготовка

12. Основними традиційними видами навчальних занять у ВМНЗ є:

1) лекції, семінари, практичні заняття, консультації.

2) самостійне вивчення певних питань, участь у роботі гуртків, експериментально-дослідницька робота

3) іспити, заліки, модульний контроль, контрольні роботи

13. До форм організації навчальної діяльності студентів (ФОНД) традиційно у педагогіці належать:

1) фронтальна, групова, індивідуальна

2) інформаційна, орієнтовна, пояснювальна

3) систематизуюча стимулювальна, розвивальна

14. Пріоритетною вимогою при організації навчання студентів-медиків має виступати постановка запитань ... і залучення їх до розвитку клінічного мислення.

1) дослідницького характеру

2) загального характеру

3) конкретного характеру

15. ... - логічно завершений, науково обґрунтований, послідовний і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, теми чи розділу навчального предмета, ілюстрований за необхідності наочною та демонструванням дослідів.

1) Навчальна лекція

2) Практичне заняття

3) Навчальна консультація

16. ... зорієнтована на розкриття сутності навчального предмету, його предмету і завдань, змісту, взаємозв'язку з іншими дисциплінами, а також сприяти зацікавленості предметом.

1) Вступна лекція

2) Тематична лекція

3) Оглядова лекція

17. ... передбачає розкриття певної теми навчальної програми дисципліни.

1) Вступна лекція

2) Тематична лекція

3) Оглядова лекція

18. ... застосовується перед або під час виробничих практик, виконанням дипломних робіт або складанням державних іспитів.

1) Вступна лекція

2) Тематична лекція

3) Оглядова лекція

19. ..., або лекція-дискурс — це викладу матеріалу у діалозі двох викладачів.

1) Бінарна лекція

2) Вступна лекція

3) Тематична лекція

20. На ... використовуються демонстраційні матеріали, форми наочності, які не лише доповнюють словесну інформацію, а й самі виступають носіями змістовної інформації.

- 1) лекції-візуалізації
- 2) вступній лекції
- 3) тематичній лекції

Завдання 6. Виберіть правильне визначення поняття з розділу «Сучасні педагогічні технології та їх використання у вищій школі».

1. ... - це системний метод створення, застосування і визначення усього процесу викладання і засвоєння знань з урахуванням технічних і людських ресурсів в їх взаємодії, що ставить своїм завданням оптимізацію форм навчання.

- 1) Педагогічна технологія
- 2) Навчальна технологія
- 3) Освітня технологія

2. ... визначає шлях оволодіння конкретного навчального матеріалу (поняття) в межах відповідного навчального предмета, теми, питання.

- 1) Навчальна технологія
- 2) Навчальна технологія
- 3) Освітня технологія

3. На основі ... навчання можуть вибудовуватися різні моделі технологій.

- 1) однієї теорії
- 2) декількох теорій
- 3) двох теорій

4. У педагогічній інтерпретації ... означає упровадження нового у мету, зміст, методи і форми навчання, з метою поліпшення навчально-виховного процесу і його результатів.

- 1) інновація
- 2) технологія

3) модель

5. Характерною рисою інноваційних педагогічних і, зокрема, дидактичних технологій є ...

1) особистісно-орієнтована освіта

2) традиційна освіта

3) проблемно-орієнтована освіта

6. Класифікацію сучасних технологій навчання у ВНЗ можна подати наступним чином: ...

1) технологія ігрового навчання, технологія проблемного навчання, інформаційні технології навчання

2) технологія творчого (продуктивного) мислення, технологія всебічної технологізації, технологія співіснування

3) технологія ігрового навчання, технологія всебічної технологізації, технологія співіснування

7. Інноваційні технології відрізняються від традиційних перш за все ... .

1) місцем і роллю основних учасників навчального процесу

2) простором співробітництва на суб'єкт-суб'єктному рівні

3) відпрацюванням певних алгоритмів навчально-пізнавальних дій

8. Сутність ... навчання полягає в оволодінні знаннями в межах навчального предмета, що передбачає заучування і запам'ятовування об'єму інформації без практичної реалізації в житті.

1) інформаційної моделі

2) особистісно-орієнтованої моделі

3) інтеграційна моделі

9. .... передбачає поетапну організацію навчального процесу, побудову схем орієнтовної основи діяльності, алгоритмів тощо.

1) Особистісно-орієнтована модель

2) Інтеграційна модель

3) Структурно-логічна модель

10. Головною метою... у процесі навчання є сприяння особистісному росту і студентів, і викладачів.

- 1) особистісно-орієнтованої моделі
- 2) Інтеграційної моделі
- 3) Структурно-логічної моделі

11. ... передбачає взаємозв'язок різнопредметних знань та умінь, видів діяльності на рівні інтегрованих курсів, навчальних тем, які складають відповідні цикли підготовки.

- 1) Інтеграційна модель навчання
- 2) Структурно-логічна модель
- 3) Особистісно-орієнтована модель

12. ... — організація навчального процесу згідно алгоритму розв'язання проблемної задачі або виконання навчального завдання.

- 1) Структурно-логічна модель
- 2) Особистісно-орієнтована модель
- 3) Модель проектного навчання

13. ... — організація навчального процесу, який передбачає постановку проблемних запитань, створення проблемних ситуацій для стимулювання активної пізнавальної діяльності студентів.

- 1) Проблемна модель навчання
- 2) Інтеграційна модель навчання
- 3) Структурно-логічна модель

14. Основна функція кейс-методу - вчити студентів вирішувати ..., які не можливо вирішити аналітичним способом.

- 1) складні неструктуровані проблеми
- 2) прості структуровані проблеми
- 3) непрості структуровані проблеми

15.... — форма відтворення предметного і соціального змісту професійної діяльності,

моделювання систем відносин, характерних для даного виду практики.

- 1) Гра ділова
- 2) Прикладні справи
- 3) Навчальні ситуації-кейси

16. У медичних навчальних іграх ... .

- 1) потрібно передбачити повноту ситуацій
- 2) не потрібно передбачувати повноту ситуацій
- 3) потрібно передбачити фрагменти ситуацій

17. Ділові ігри бувають ....

- 1) дослідницькими, виробничими та навчальними
- 2) традиційними, проблемними та навчальними
- 3) прикладними, ситуативними та навчальними

18.... служать для перевірки гіпотез, накопичення статистичних даних, пошуку нових форм організацій.

- 1) Дослідницькі ігри
- 2) Виробничі ігри
- 3) Навчальні ігри

19.... застосовуються для вдосконалення, відпрацювання та коригування організаційних, управлінських, технологічних та інших прийомів і процесів.

- 1) Дослідні ігри
- 2) Виробничі ігри
- 3) Навчальні ігри

20. ... використовуються для підготовки та тренування працівників, формування вузьких знань і розвитку вміння і навичок.

- 1) Дослідні ігри

2) Виробничі ігри

3) Навчальні ігри

21. Метою проведення ... є отримання від групи в короткий час великої кількості варіантів відповідей.

1) тренінгів

2) «мозкового штурму»

3) гри ролей

22.... - важливий метод навчання, дозволяє студенту більш адекватно реагувати на незнайомі і складні ситуації, адже ці ситуації можна прорепетирувати.

1) Гра ролей

2) «Мозковий штурм»

3) Клінічна гра

23. Дистанційне навчання — особлива досконала форма, яка поєднує елементи очного, очно-заочного, заочного й вечірнього навчання на основі ...

1) нових інформаційних технологій та систем мультимедіа.

2) традиційних форм та систем навчання

3) тренінгових моделей навчання

24. Система дистанційного навчання конкретного ВНЗ включає такі види забезпечення: ...

1) методичне, програмне, технічне, інформаційне, організаційне

2) навчальне, матеріальне, інформаційне, організаційне, технічне

3) консультаційне, програмне, навчальне, матеріальне, інформаційне

25. Курс дистанційного навчання здійснюється переважно відтерміновано і ... .

1) часто без особистої участі у ньому розробника (викладача)

2) рідко без особистої участі у ньому розробника (викладача)

3) завжди без особистої участі у ньому розробника (викладача)

Завдання 7. Виберіть правильну відповідь на питання з розділу «Методи і форми навчання».

1. Що таке засоби навчання?

- 1) це різноманітне навчальне обладнання, що використовується у системі пізнавальної діяльності
- 2) пояснення, інструктаж, розповідь, бесіда, робота з підручником
- 3) самостійне спостереження, вправи, лабораторні, практичні і дослідні роботи

2. Як у методиці називається складова методу, яка означає конкретні дії педагога й студентів, спрямовані на реалізацію вимог тих чи інших методів?

- 1) Прийоми навчання
- 2) Засоби навчання
- 3) Форми навчання

3. Що є метою застосування викладачем навчально- та науково-дослідного методів?

- 1) Навчання студентів наукової творчості в оволодінні знаннями та проведення наукових досліджень
- 2) Формування у студентів уміння адекватно оцінювати виконану роботу
- 3) Формування у студентів уміння створювати нові задачі та конструювати нові прийоми для їх розв'язання;

4. За якими основними напрямками здійснюється НДДС у вищому навчальному медичному закладі?

- 1) Це аудиторний, позааудиторний та позавишівський напрями.
- 2) Це навчальний, гуртковий та проблемний напрями.
- 3) Це дослідницький, експериментальний та творчий напрями.

5. Яким шляхом передбачає досягнення мети метод проектів?

- 1) Через детальне розв'язання проблеми, яка повинна завершитись практично.
- 2) Через організацію творчої роботи.
- 3) Через відкриття нових явищ та законів науки, розширення наукових знань медицини.

6. Яка форма науково-дослідної роботи студентів найчастіше використовується в роботі зі студентами всіх курсів?

- 1) Предметний науковий гурток.
- 2) Проблемні групи.
- 3) Студентська лабораторія.

7. Які конференції спрямовані на обговорення шляхів розв'язання практичних завдань?

- 1) Науково-практичні конференції.
- 2) Наукові конференції.
- 3) Науково-методичні конференції.

8. Які такі типи вищих навчальних закладів забезпечують професійну освіту?

- 1) Університет, академія, інститут.
- 2) Університет, академія, інститут, коледж.
- 3) Університет, інститут, коледж.

9. Чим відповідно до Закону «Про вищу освіту» визначається зміст освіти?

- 1) Державним стандартом.
- 2) Освітньою характеристикою.
- 3) Державною програмою.

10. З якою метою запроваджуються у ВНЗ вибіркові навчальні дисципліни?

- 1) Для поглиблення загальноосвітньої, фундаментальної і фахової теоретичної чи практичної підготовки студентів.
- 2) Для поглиблення фахової теоретичної чи практичної підготовки студентів.
- 3) Для поглиблення загальноосвітньої та фундаментальної підготовки студентів.

Завдання 8. Визначте, які з цих тверджень вірні.

1.

- 1) Кожен навчальний предмет має свою специфіку і відповідно свою методику викладання.
- 2) Не кожен навчальний предмет має свою специфіку і свою методику викладання.
- 3) Кожен навчальний предмет має свою специфіку, але не кожен має свою методику викладання.

2.

- 1) Взаємодія (співробітництво) у вищому навчальному закладі проявляється у активній, пасивній та інтерактивній формі спілкування.
- 2) Взаємодія (співробітництво) у вищому навчальному закладі проявляється у діалогічній, пасивній та інтерактивній формі спілкування.

3) Взаємодія (співробітництво) у вищому навчальному закладі проявляється у активній, пасивній та ігровій формі спілкування.

3.

1) Оцінювання якості освіти буде ґрунтуватися не на тривалості або змісті навчання, а на тих знаннях, уміннях та навичках, які набули випускники.

2) Оцінювання якості освіти буде ґрунтуватися на тривалості і на змісті навчання, а не на тих знаннях, уміннях та навичках, які набули випускники.

3) Оцінювання якості освіти буде ґрунтуватися як на тривалості або змісті навчання, так і на тих знаннях, уміннях та навичках, які набули випускники.

4.

1) Викладачі не обов'язково повинні мати тему наукових досліджень і пов'язувати її з навчальним процесом.

2) Викладачі повинні обов'язково мати тему наукових досліджень і пов'язувати її з навчальним процесом.

3) Викладачі повинні обов'язково мати тему наукових досліджень, але не обов'язково пов'язувати її з навчальним процесом.

5.

1) Основними традиційними видами навчальних занять у вищому медичному навчальному закладі є: лекції; семінари, практичні заняття; консультації.

2) Основними традиційними видами навчальних занять у вищому медичному навчальному закладі є: іспити, модульний контроль, контрольні роботи, розв'язання кваліфікаційних завдань, захист.

3) Основними традиційними видами навчальних занять у вищому медичному навчальному закладі є: самостійне вивчення певних питань, участь у роботі гуртків, експериментально-дослідницька робота, самостійний перегляд телепередач

6.

1) Пріоритетною вимогою при організації навчання студентів-медиків має виступати постановка запитань дослідницького характеру і залучення їх до розвитку клінічного мислення.

2) Пріоритетною вимогою при організації навчання студентів-медиків має виступати постановка запитань типового характеру і розвитку їх мислення.

3) Пріоритетною вимогою при організації навчання студентів-медиків має виступати постановка запитань елементарного характеру і залучення їх до розвитку аналітичного мислення.

7.

1) Форми організації навчання розкриваються через взаємодію педагога зі студентами, під час розв'язання дидактичних завдань.

2) Форми організації навчання розкриваються через взаємодію педагога зі студентами, під час розв'язання творчих завдань.

3) Форми організації навчання розкриваються через взаємодію педагога зі студентами, під час розв'язання виховних завдань.

8.

1) Робота в проблемних студентських лабораторіях охоплює різні види моделювання, вивчення й аналіз реальних документів, ділові ігри, проведення експерименту, створення чогось нового.

2) Робота в проблемних студентських лабораторіях охоплює різні види підготовки наукових досліджень, написання рефератів і доповідей.

3) Робота в проблемних студентських лабораторіях охоплює різні види наукової діяльності, написання посібників і довідників.

9.

1) У дидактиці за джерелами передачі й характером сприйняття інформації існують такі класифікації методів навчання: словесні, наочні та практичні.

2) У дидактиці за джерелами передачі й характером сприйняття інформації існують такі класифікації методів навчання: репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі.

3) У дидактиці за джерелами передачі й характером сприйняття інформації існують такі класифікації методів навчання: усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований, самоконтроль.

10.

1) У візуальній лекції важливі візуальна логіка, ритм подачі матеріалу, його дозування, майстерність і стиль спілкування викладача з аудиторією.

2) У візуальній лекції важливо створення проблемної ситуації, спонукання

студентів до мисленневих дій її розв'язання, крок за кроком підводячи їх до цілі.

3) У візуальній лекції важливо викладання матеріалу у діалозі двох викладачів.

Завдання 9. Виберіть назву моделі навчання за її описом.

1. Сутність ... полягає в оволодінні знаннями в межах навчального предмета, що передбачає заучування і запам'ятовування об'єму інформації без практичної реалізації в житті.

- 1) інформаційної моделі навчання
- 2) операційно-діяльнісної моделі навчання
- 3) особистісно-орієнтованої моделі навчання

2. При ... викладач виступає фасилітатором, створює психолого-педагогічні умови для саморозвитку, свідомого засвоєння основ професійної діяльності і розвитку професійної свідомості майбутнього лікаря.

- 1) інформаційній моделі навчання
- 2) операційно-діяльнісній моделі навчання
- 3) особистісно-орієнтованій моделі навчання

3. Педагогічний процес при ... передбачає взаємозв'язок різнопредметних знань та умінь, видів діяльності на рівні інтегрованих курсів, навчальних тем, які складають відповідні цикли підготовки.

- 1) інформаційній моделі навчання
- 2) операційно-діяльнісній моделі навчання
- 3) інтеграційній моделі навчання

4. ... — організація навчального процесу згідно алгоритму розв'язання проблемної задачі або виконання навчального завдання.

- 1) Модель проектного навчання
- 2) Особистісно-орієнтована модель навчання
- 3) Інтеграційна модель навчання

5. ... — це організація навчального процесу, заснована на реконструкції моделі діяльності у межах запропонованого сценарію.

- 1) Симуляційна модель навчання
- 2) Модель проектного навчання
- 3) Особистісно-орієнтована модель навчання

6. ... — організація навчального процесу, який передбачає постановку проблемних запитань, створення проблемних ситуацій для стимулювання активної пізнавальної діяльності студентів.

- 1) Особистісно-орієнтована модель навчання
- 2) Інтеграційна модель навчання
- 3) Проблемна модель навчання

7. ... — форма відтворення предметного і соціального змісту професійної діяльності, моделювання систем відносин, характерних для даного виду практики.

- 1) Модель проектного навчання
- 2) Навчальна модель «ділова гра»
- 3) Інформаційна модель навчання

8. Метою проведення навчання за моделлю ... є отримання від групи в короткий час великої кількості варіантів відповідей.

- 1) «мозкового штурму»
- 2) «ділова гра»
- 3) «проектне навчання»

9. ... передбачають алгоритм розв'язання найбільш типових практичних задач (надання невідкладної допомоги, позитивні спілкування з пацієнтом).

- 1) Тренінгові моделі навчання
- 2) Дистанційні моделі навчання
- 3) Інформаційні моделі навчання

10. ... — модель активного проблемно-ситуативного аналізу, заснована на навчанні

шляхом вирішення конкретних завдань — ситуацій.

- 1) Модель проектного навчання
- 2) Інформаційна модель навчання
- 3) Модель кейс-технологій

Завдання 10. Погодьтеся або не погодьтеся з наступними твердженнями.

1. Діагностика вихідного рівня знань за допомогою контрольних запитань (тестів, термінологічного диктанту та ін.) – це заключний етап практичного заняття.

- 1) Так
- 2) Інколи
- 3) Ні

2. Методичні вказівки, алгоритм розв'язання задач – це основний етап практичного заняття.

- 1) Так
- 2) Інколи
- 3) Ні

3. Перевірка засвоєних навичок чи умінь – це основний етап практичного заняття.

- 1) Так
- 2) Інколи
- 3) Ні

4. Повідомлення домашнього завдання - організаційний етап практичного заняття.

- 1) Так
- 2) Інколи
- 3) Ні

5. Перевірка присутніх, визначення готовності до заняття - заключний етап практичного

заняття.

1) Так

2) Інколи

3) Ні

6. Дидактична мета — наперед сформований кінцевий результат навчання, яке полягає у наданні студенту системи наукових знань, умінь та навичок відповідно до профілю професійної підготовки, згідно навчального плану і навчальної програми.

1) Так

2) Інколи

3) Ні

7. Виховна мета спрямована на розвиток особистості, мотивації навчальної діяльності, ціннісних орієнтацій, інтелекту, моральних якостей, виховання культури прояву емоцій, волі, характеру тощо.

1) Так

2) Інколи

3) Ні

8. Розвивальна мета у вищому навчальному закладі полягає у формуванні творчої особистості, орієнтуванні на розвиток інтелекту, загальних професійних здібностей.

1) Так

2) Інколи

3) Ні

9. Для досягнення поставлених цілей заняття варто використовувати одноманітні методи і прийоми навчання і виховання.

1) Так

2) Інколи

3) Ні

10. Завдання на практичному занятті повинні відповідати логіці оволодіння навчальним

предметом, їх потрібно підбирати з урахуванням уже відомих типів вправ - завдань-клінічних ситуацій у їх послідовності, дотримуватися наростаючої складності.

1) Так

2) Інколи

3) Ні

11. Для підвищення ефективності семінарського, практичного і лабораторного заняття викладачу не потрібно підбирати диференційовані завдання для студентів з різним сприйняттям навчального матеріалу і різним типом мислення

1) Так

2) Інколи

3) Ні

12. Для підвищення ефективності семінарського, практичного і лабораторного заняття викладач повинен застосовувати різні форми організації навчання від індивідуальних до колективних.

1) Так

2) Інколи

3) Ні

13. Опорний конспект, як матеріальний носій навчальної інформації — це елемент інформаційної системи, яка не обов'язково відображає структуру навчальної дисципліни і внутрішню логіку наукового змісту кожної її частини.

1) Так

2) Інколи

3) Ні

14. В опорному конспекті відтворюється головний зміст навчального матеріалу — його основа.

1) Так

2) Інколи

3) Ні

15. Для підвищення ефективності семінарського, практичного і лабораторного заняття викладач повинен включати в контрольні запитання, запитання пов'язані з самостійною роботою, зокрема: обґрунтуйте ...; опишіть ; проведіть порівняння ; встановіть, чому?

- 1) Так
- 2) Інколи
- 3) Ні

Завдання 11. Виберіть правильний варіант відповіді на питання з теми «Критерії якості навчання у вищій школі».

1. Як трактується поняття модуля у педагогіці?

- 1) Це функціональний вузол навчально-виховного процесу, довершений блок дидактично адаптованої інформації.
- 2) Особливо важливий коефіцієнт чи величина.
- 3) Уніфікований вузол або умовна одиниця.

2. Що передбачає рейтингова система?

- 1) Визначення рівня оволодіння студентами змістом навчального матеріалу модуля, цілісного курсу, сформованості умінь і навичок.
- 2) Підготовку комп'ютерних програми для використання тестових методик перевірки якості знань, умінь та навичок.
- 3) Забезпечення оцінювання навчальної діяльності студентів.

3. Що таке КТСОН?

- 1) Кредитно-трансферна система оцінювання навчання.
- 2) Кредитно-трансферна система організації навчання.
- 3) Кредитно-трансферна система опитування під час навчання.

4. Яка мета запровадження КТСОН в українську освіту?

- 1) Забезпечення мобільності студентів у процесі навчання та гнучкості підготовки фахівців.

2) Підвищення якості вищої освіти фахівців і забезпечення на цій основі конкурентоспроможності випускників та престижу української вищої освіти у світовому освітньому просторі.

3) Стимулювання учасників навчального процесу з метою досягнення високої якості вищої освіти.

5. Яку максимальну кількість балів може набрати студент при вивченні кожного модуля?

1) 200 балів.

2) 120 балів.

3) 80 балів.

6. Яку максимальну кількість балів може набрати студент при складанні підсумкового модульного контролю?

1) 80 балів.

2) не менше 60.

3) менше 60.

7. Як ранжуються оцінки за шкалою ЕСТ та за чотирибальною (традиційною) шкалою?

1) «А» - відмінно, «В», «С» — добре, «Б», «Е» — задовільно, РХ, Р — незадовільно.

2) «А», «В» - відмінно, «С» — добре, «Б», «Е» — задовільно, РХ, Р — незадовільно.

3) «А», «В» - відмінно, «С», «Б» — добре, «Е» — задовільно, РХ, Р — незадовільно.

8. Які функції виконує оцінка?

1) Дві основні функції: стимулювальну і орієнтувальну.

2) Дві основні функції: психологічну і орієнтувальну.

3) Дві основні функції: психологічну і пізнавальну.

9. Реалізацію яких функцій передбачає процес аналізу й оцінювання навчальної діяльності студентів?

1) Психологічної, діагностичної, рекомендаційної, пізнавальної, методичної, мотиваційної, виховної, моральної.

- 2) Навчальної, діагностичної, прогностично-методичної, стимулюючо-мотиваційної, розвивальної, виховної.
- 3) Психологічної, діагностичної, методичної, мотиваційної, виховної, моральної.

10. Які існують основні методи контролю успішності студентів?

- 1) Усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований контроль, практична перевірка, метод самоконтролю, метод самооцінки.
- 2) Усний, письмовий, стандартних вимог, тестовий, графічний, програмований контроль, практична перевірка, метод наочної моделі.
- 3) Тестовий, графічний, програмований контроль, практична перевірка, методи наочної моделі. самоконтролю, самооцінки.

11. У чому полягає сутність графічного контролю?

- 1) У створенні студентом узагальненої моделі, яка відображає відношення, взаємозв'язки певних об'єктів або їх сукупності.
- 2) В актуалізації знань перед викладанням нової теми, виведенням підсумкових оцінок, на заліку або іспиті, а також перед практичними і лабораторними роботами.
- 3) У з'ясуванні в письмовій формі ступеня оволодіння студентами знаннями, вміннями та навичками з предмета, визначення їх якості.

12. У чому полягає сутність тестового контролю?

- 1) У створенні студентом узагальненої моделі, яка відображає відношення, взаємозв'язки певних об'єктів або їх сукупності.
- 2) В актуалізації знань перед викладанням нової теми, виведенням підсумкових оцінок, на заліку або іспиті, а також перед практичними і лабораторними роботами.
- 3) У з'ясуванні в письмовій формі ступеня оволодіння студентами знаннями, вміннями та навичками з предмета, визначення їх якості.

13. У чому полягає сутність письмового контролю?

- 1) У створенні студентом узагальненої моделі, яка відображає відношення, взаємозв'язки певних об'єктів або їх сукупності.
- 2) В актуалізації знань перед викладанням нової теми, виведенням підсумкових оцінок, на заліку або іспиті, а також перед практичними і лабораторними роботами.

3) У з'ясуванні в письмовій формі ступеня оволодіння студентами знаннями, вміннями та навичками з предмета, визначення їх якості.

14. Які форми перевірки знань, умінь і навичок студентів використовують під час навчальних занять у вищому навчальному закладі?

1) Усна та індивідуальна перевірки знань, а також поточні форми контролю.

2) Фронтальну та письмову перевірки знань, а також підсумкові форми контролю.

3) Індивідуальна та фронтальна перевірки знань, а також підсумкові форми контролю.

15. Яка мета індивідуальної перевірки знань, умінь і навичок студентів?

1) З'ясування рівня засвоєння конкретним студентом певних знань, умінь і навичок, рівня формування професійних рис, а також визначення напрямів роботи.

2) З'ясування рівня засвоєння студентами програмного матеріалу за порівняно короткий час.

3) Сприяння створенню атмосфери довіри і взаєморозуміння.

16. Яка мета фронтальної перевірки знань, умінь і навичок студентів?

1) З'ясування рівня засвоєння конкретним студентом певних знань, умінь і навичок, рівня формування професійних рис, а також визначення напрямів роботи.

2) З'ясування рівня засвоєння студентами програмного матеріалу за порівняно короткий час.

3) Сприяння створенню атмосфери довіри і взаєморозуміння.

17. Які у виші є поширені форми перевірки знань, умінь і навичок студентів?

1) Консультації, колоквиум, заліки, іспити, курсові роботи, дипломний проект.

2) Заліки, курсові роботи, дипломний проект, дискусії.

3) Співбесіди, конференції, іспити, курсові роботи, дискусії.

18. Від чого залежить якість освіти?

1) Від активності студентів, від їхнього бажання розвиватися і самовдосконалюватися, від здатності та готовності використовувати набуті знання.

2) Від універсальності підготовки випускників ВНЗ, від їхньої адаптація до

соціальних умов, від інформатизації навчального процесу.

3) Від держави, що має виступати гарантом національних інтересів.

19. Що розуміють під поняттям «якість освіти»?

1) Сукупність методів навчання і виховання (організації пізнавальної діяльності, мотивації пізнавальної діяльності, контролю за здійсненням навчальної діяльності.

2) Сукупність певних світоглядних, поведінкових і професійно значущих властивостей та характеристик особи, що зумовлюють її здатність задовольняти як особисті духовні та матеріальні потреби, так і потреби суспільства.

3) Сукупність методів засвоєння знань, умінь та навичок, засвоєння моральних норм.

20. Які складові якості освіти виділяють фахівці у сфері якості?

1) Дві складові якості освіти: якість освіти, якість методів навчання і виховання.

2) Три складові якості освіти: якість освіти, якість методів навчання і виховання, якість освіченості особистості.

3) Чотири складові якості освіти: якість освіти, якість методів навчання і виховання, якість освіченості особистості, якість засвоєння моральних норм.

21. Які основні підходи до оцінювання якості освіти застосовуються у світовій практиці?

1) Три основних підходи до оцінювання якості освіти: експертний, традиційний і об'єктивний.

2) Два основних підходи до оцінювання якості освіти: демократичний, стандартний.

3) Три основних підходи до оцінювання якості освіти: репутаційний, результативний і загальний.

22. Що є основою для оцінювання якості вищої освіти та професійної підготовки?

1) Стандарти вищої освіти.

2) Сукупність методик, процесів і ресурсів, необхідних для здійснення управління якістю.

3) Вимоги європейського ринку праці.

23. Що таке компетенція?

- 1) Здатність особистості застосовувати в професійній діяльності набуті знання, уміння та навички, а також використовувати узагальнені способи виконання дій.
- 2) Динамічна комбінація знань, розуміння, умінь та навичок, цінностей, інших особистісних якостей.
- 3) Здатність особистості навчатися за освітньо-професійною, освітньо-науковою програмами.

24. Що таке компетентність?

- 1) Динамічна комбінація знань, розуміння, умінь та навичок, цінностей, інших особистісних якостей.
- 2) Результат навчання за освітньо-професійною, освітньо-науковою програмами, який і лежить в основі кваліфікації випускника.
- 3) Здатність особистості застосовувати в професійній діяльності набуті знання, уміння та навички.

25. Що таке контроль у вищій школі ?

- 1) Це спосіб виявлення й оцінювання результатів спільної діяльності студента і викладача.
- 2) Це спосіб накопичення статистичних даних та їх аналіз.
- 3) Це спосіб виявлення змін у розвитку студента для уточнення цілей навчання.

26. Які компоненти складають контроль за результатами навчально-пізнавальної діяльності студентів?

- 1) Перевірка, оцінювання, оцінка та облік.
- 2) Фіксація результатів оцінювання у вигляді оцінок (балів) у журналі, заліковій книжці, екзаменаційній відомості.
- 3) Виявлення знань, умінь і навичок, трактування рівня відношення досягнутого до прогнозованого та оцінка.

27. Що є важливими умовами ефективності контролю і дієвості оцінки?

- 1) Завищеність норми.
- 2) Об'єктивність і коректність норми.

3) Мобільність нормативних вимог.

Завдання 12. Виберіть правильний варіант закінчення інформаційного повідомлення за матеріалом розділу «Психолого-педагогічні основи процесу виховання у ЗВО».

1. Моральне виховання - виховна діяльність вищого навчального закладу, спрямована на формування у студентів ... .

1) стійких моральних якостей, потреб, почуттів, навичок і звичок поведінки на основі ідеалів, норм і принципів моралі, участі у практичній діяльності.

2) національної свідомості, ціннісних орієнтацій, засвоєння молоддю соціального досвіду на надбань попередніх поколінь.

3) потреби в праці і сумлінного, творчого ставлення до неї, гордості за свою професію, працівника, фахівця, вироблення практичних умінь і навичок культури праці.

2. Систему моральних цінностей поділяють на ... .

1) абсолютно вічні, національні, громадянські, сімейні та цінності особистого життя.

2) традиційні, гендерні, національні, громадянські, сімейні та цінності особистого життя.

3) абсолютно вічні, національні, громадянські, статеві та цінності особистого життя.

3. . П'ять основних груп моральних якостей: ... .

1) досягнення поставлених цілей - ініціативність, енергійність, наполегливість, самостійність, обов'язковість.

2) якості громадянської спрямованості; моральної свідомості; контролю і гальмування негативного прояву в поведінці; досягнення поставлених цілей; вимогливості до себе.

3) світоглядна переконаність, володіння собою, уміння вибудовувати моральний досвід особистості, стриманість, ввічливість.

4. Процес виховання у ВНЗ має особливості, до яких належать:.... .

1) багатофакторність, комплексність, варіативність, двосторонність, динамічність, тривалість, неоднозначність, відтермінованість результатів.

2) зміст навчального матеріалу; особистий приклад викладача; реалізація вимог педагогіки співробітництва, матеріальне становище студента і викладача.

3) управління вищим навчальним закладом; взаємини у студентському колективі; морально-психологічний клімату ВНЗ; вплив ЗМІ, вплив родини.

5. Виховна діяльність викладача вищого навчального закладу спрямована на ... .

1) спонукання студентів до раціонального використання вільного часу, перевиховання, корекцію відхилень у свідомості і поведінці окремих студентів.

2) консультування студентів щодо розумного використання вільного часу на самоосвіту та особисте життя.

3) вдосконалення необхідних фахівцю якостей для суспільної роботи, заняття фізкультурою і спортом, художньою і технічною творчістю та для особистого життя.

6. Метод виховання — це спосіб взаємозв'язаної діяльності викладача і студентів, спрямований на свідомість, волю і поведінку з метою формування у нього ...

1) бажаних якостей, всебічного гармонійного розвитку особистості.

2) активізації прихованих почуттів, зміцнення віри у власні сили.

3) подолання негативних якостей особистості.

7. Загальні методи виховання традиційно класифікуються на чотири групи методів залежно від їх функціональної спрямованості (за Ю.Бабанським): ...

1) формування свідомості та суспільної поведінки; контролю й аналізу ефективності виховання.

2) формування гендерної поведінки; стимулювання діяльності і поведінки; контролю й аналізу ефективності виховання.

3) формування свідомості та суспільної поведінки; стимулювання діяльності і поведінки; контролю й аналізу ефективності виховання.

8. ... впливають на свідомість, почуття, волю з метою формування поглядів і переконань.

1) Методи формування свідомості

2) Методи організації діяльності та формування поведінки

3) Методи контролю й аналізу ефективності виховання.

9. До методів організації діяльності та формування поведінки належать ... .

- 1) педагогічна вимога, громадська думка, вправлення, привчання, доручення.
- 2) бесіда, лекція, диспут, переконування і метод прикладу.
- 3) конкурси, олімпіади, фестивалі та огляди художньої самодіяльності, виставки.

10. До методів формування свідомості належать ...

- 1) бесіда, лекція, диспут, переконування і метод прикладу.
- 2) педагогічна вимога, громадська думка, вправлення, привчання, доручення.
- 3) конкурси, олімпіади, фестивалі та огляди художньої самодіяльності, виставки.

11. Умовно формування особистості фахівця, його розвиток і виховання можна поділити на ... .

- 1) три етапи: 1) довузівський, 2) період навчання у ВНЗ, 3) після вузівський.
- 2) два етапи: 1) довузівський, 2) період навчання у ВНЗ.
- 3) два етапи: 1) вузівський, 2) завершальний період навчання у ВНЗ.

12. На першому етапі формування особистості фахівця значну роль відіграє...

- 1) самовиховання, підвищується вплив на особистість студентського колективу, виховання набуває риси професійної спрямованості.
- 2) переважно самовиховання, посилюється внутрішній вплив індивіду на самого себе.
- 3) сім'я й організаційні форми виховання, які забезпечують спеціалісти, педагоги-фахівці.

13. Викладачів ВНЗ щодо їхнього ставлення до організації виховної роботи зі студентами поділяють на ... .

- 1) три категорії.
- 2) дві категорії.
- 3) чотири категорії.

14. Важливими елементами виховної системи ВНЗ є ... .

- 1) діяльність, спілкування, пізнання.
- 2) діяльність, спілкування, пізнання, педагогічний мікроклімат.
- 3) діяльність, пізнання, педагогічний мікроклімат.

15. Процесу виховання студентів притаманні наступні функції: ... .

- 1) діагностична, психологічна, прогностична-проективна, формуючо-розвивальна, інформаційно-комунікативна, оцінювальна.
- 2) мотиваційна, пізнавальна, формуючо-розвивальна, інформаційно-комунікативна, контрольньо-оцінювальна, моральна.
- 3) організаційно-мотиваційна, діагностична, прогностична-проективна, формуючо-розвивальна, інформаційно-комунікативна, контрольньо-оцінювальна.

16. Суть організаційно-мотиваційної функції виховання ... .

- 1) формування мотивації розвитку особистості, її вдосконалення і самовдосконалення, організація діяльності, спілкування та творче залучення всіх вихованців до виховного процесу.
- 2) виявлення реального рівня розвитку людини, факторів впливу на особистість.
- 3) планування бажаного результату та умов його досягнення, розроблення плану та програми досягнення виховної мети.

17. Суть діагностичної функції виховання ... .

- 1) виявлення реального рівня розвитку людини, факторів впливу на особистість.
- 2) планування бажаного результату та умов його досягнення, розроблення плану та програми досягнення виховної мети.
- 3) виявлення й оцінка результатів виховання, ефективності системи виховної роботи та внесення відповідних коректив і змін.

18. Суть контрольньо-оцінювальної функції виховання ... .

- 1) виявлення й оцінка результатів виховання, ефективності системи виховної роботи та внесення відповідних коректив і змін.
- 2) планування бажаного результату та умов його досягнення, розроблення плану та програми досягнення виховної мети.

3) виявлення реального рівня розвитку людини, факторів впливу на особистість.

19. Суть прогностично-проективної функції виховання ... .

1) виявлення й оцінка результатів виховання, ефективності системи виховної роботи та внесення відповідних коректив і змін.

2) планування бажаного результату та умов його досягнення, розроблення плану та програми досягнення виховної мети.

3) виявлення реального рівня розвитку людини, факторів впливу на особистість.

20. Процес виховання у вищому навчальному закладі здійснюється за такими напрямками: ... .

1) традиційне виховання, моральне виховання, трудове виховання, економічне виховання, батьківське виховання, антинаркотичне виховання, екологічне виховання, естетичне виховання, фізичне виховання, тендерне виховання.

2) національне виховання, моральне виховання, трудове виховання, економічне виховання, правове виховання, антинаркотичне виховання, екологічне виховання, естетичне виховання, фізичне виховання, тендерне виховання.

3) національне виховання, моральне виховання, трудове виховання, практичне виховання, правове виховання, антинаркотичне виховання, екологічне виховання, реалістичне виховання, фізичне виховання, тендерне виховання.

21. ... у тому, що педагог, спираючись на наявні у студентів знання, моральні, етичні норми, підводить їх до засвоєння нових.

1) Особливість бесіди

2) Особливість лекції

3) Особливість переконання

22. ... у тому, що він, як метод формування свідомості особистості, передбачає вільний, невимушений обмін думками, колективне обговорення різноманітних питань.

1) Особливість лекції

2) Особливість переконання

3) Особливість диспуту

23. ... у тому, що він, як метод виховання, передбачає організацію взірця для наслідування

з метою оптимізації процесу соціального успадкування.

- 1) Особливість лекції
- 2) Особливість прикладу
- 3) Особливість диспуту

24.... у тому, що він, як метод виховання, передбачає цілеспрямований вплив на свідомість, волю і почуття вихованців з метою формування в них стійких переконань.

- 1) Особливість лекції
- 2) Особливість переконування
- 3) Особливість диспуту

25. Сутність ... полягає у створенні умов для формування і закріплення позитивних форм поведінки особистості.

- 1) педагогічної вимоги
- 2) вправління
- 3) привчання

26. Сутність ... полягає у тому, що воно ґрунтується на вимозі виконати певні дії.

- 1) привчання
- 2) педагогічної вимоги
- 3) громадська думка

27. ... як метод виховання має своєю метою вправління людини в позитивних діях і вчинках.

- 1) змагання
- 2) доручення
- 3) громадська думка

28. Сутність ... полягає у схильності до здорового суперництва і самоствердження.

- 1) привчання

- 2) змагання
- 3) педагогічної вимоги

29. Ґрунтується ... на схваленні позитивних дій і вчинків з метою спонукання особистості до їх повторення.

- 1) громадська думка
- 2) заохочення
- 3) вправляння

30. Сутність ... полягає у несхваленні, осуді негативних дій і вчинків з метою їх припинення або запобігання їм у майбутньому.

- 1) педагогічної вимоги
- 2) покарання
- 3) змагання

31. Завдання ... полягає у з'ясуванні результативності конкретних виховних заходів, виховної роботи в колективі загалом.

- 1) методів формування свідомості
- 2) методів організації діяльності та формування поведінки
- 3) методів контролю й аналізу ефективності виховання

32. Дометодів контролю й аналізу ефективності виховання належать ... .

- 1) педагогічне спостереження, бесіда, опитування (анкетне, усне), аналіз результатів діяльності студентів.
- 2) педагогічна вимога, громадська думка, вправляння, привчання, доручення.
- 3) бесіда, лекція, диспут, переконування і метод прикладу.

33. До форм виховної роботи належать ... .

- 1) кураторські години, етичні бесіди, екскурсії, диспути тематичні, розважальні, вечори, виставки, конкурси, колективні творчі справи тощо.
- 2) педагогічна вимога, громадська думка, вправляння, привчання, доручення.

3) бесіда, лекція, диспут, переконування і метод прикладу.

34. Організаційними формами виховної роботи можуть бути ... .

1) масові, групові та індивідуальні виховні заходи.

2) громадські, фронтальні та індивідуальні виховні заходи.

3) суспільні, групові та родинні виховні заходи.

35. «Я-концепції» має три різновиду за двома типами: типи – позитивний й негативний, а різновиди - ... .

1) завищений, об'єктивний, занижений.

2) нормальний, середній, занижений.

3) низький, високий, невеликий.

36. Стихійно самовиховання ніколи не відбувається, це завжди ... .

1) свідомо цілеспрямована робота над собою, над своїми властивостями, характером.

2) несвідомо періодична робота над собою, над своїми властивостями, характером.

3) підсвідомо час від часу робота над собою, над своїми властивостями, характером.

37. Продуктивність виховання ... , від їх бажання брати участь в роботі по саморозвитку і самовихованню і її активності.

1) не залежить від ступеня залученості студентів в цей процес, в різноманітні види діяльності

2) залежить від ступеня залученості студентів в цей процес, в різноманітні види діяльності

3) не завжди залежить від ступеня залученості студентів в цей процес, в різноманітні види діяльності

Завдання 13. Визначте назву поняття, виходячи з опису його суті. Розділ «Психолого-педагогічні основи процесу виховання у ВНЗ».

1. ... моральні принципи, пов'язані з поведінкою людини у сфері її професійної діяльності.

- 1) Професійна етика.
- 2) Професійна честь
- 3) Професійний обов'язок

2. ... студентів здійснюється в процесі усіх видів діяльності студента: навчальній праці, науково-дослідній роботі, діяльності, виробничій практиці, громадській, побутовій праці.

- 1) Трудове виховання
- 2) Економічне виховання
- 3) Моральне виховання

3.... — педагогічна діяльність, спрямована на формування на основі спеціальних знань економічної свідомості, економічного мислення, умінь і навичок економічної діяльності, економічно значущих якостей особистості.

- 1) Трудове виховання
- 2) Національне виховання
- 3) Економічне виховання

4. ...— виховна діяльність вищого навчального закладу, правоохоронних органів, спрямована на формування у студентів правової свідомості та навичок і звичок правомірної поведінки.

- 1) Правове виховання
- 2) Трудове виховання
- 3) Національне виховання

5. ... — педагогічна діяльність, спрямована на формування у студентства несприйнятливості до наркотичних речовин (тютюну, алкоголю, наркотиків), подолання звичок до вживання цих речовин тими молодими людьми, яким вони притаманні.

- 1) Антинаркотичне виховання
- 2) Правове виховання
- 3) Національне виховання

6. ... — педагогічна діяльність, спрямована на формування у студентів екологічної культури.

- 1) Екологічне виховання
- 2) Правове виховання
- 3) Національне виховання

7. ... передбачає наявність глибоких знань про навколишнє середовище, екологічний стиль мислення, що зумовлює відповідальне ставлення до природи та свого здоров'я.

- 1) Екологічна культура
- 2) Правове виховання
- 3) Трудове виховання

8. ... — складова частина виховного процесу, спрямована на формування здатності сприймати і перетворювати дійсність за законами краси в усіх сферах діяльності людини.

- 1) Естетичне виховання
- 2) Екологічне виховання
- 3) Правове виховання

9. ... — система соціально-педагогічних заходів, спрямованих на зміцнення здоров'я, загартування організму, гармонійний розвиток форм, функцій і фізичних можливостей людини, формування життєво важливих рухових навичок і вмінь.

- 1) Трудове виховання
- 2) Фізичне виховання
- 3) Національне виховання

10. ... — цілеспрямований систематичний вплив на свідомість, почуття, поведінку вихованців з метою формування у них егалітарних (партнерських) цінностей, поваги до особистості незалежно від статі, розвитку індивідуальних якостей і здібностей задля їх самореалізації.

- 1) Гендерне виховання
- 2) Національне виховання
- 3) Естетичне виховання

11. ... — це цілеспрямований, спеціально організований педагогічний процес взаємодії педагога зі студентами, організації різноманітної діяльності з метою формування у них

політичних, моральних, естетичних, фізичних якостей, розвитку їх здібностей й духовних сил, ставлення до оточуючого світу й людей.

- 1) Навчання
- 2) Виховання
- 3) Перевиховання

12. ... — комплексна характеристика особистості, враховує наявність і рівень сформованості у неї суспільно значущих якостей.

- 1) Самостійність
- 2) Вихованість
- 3) Індивідуальність

13. ... - об'єктивна самооцінка, здатність цивілізованого самоствердження, потреба бути потрібним людям.

- 1) Внутрішньої вихованість
- 2) Зовнішня вихованість
- 3) Індивідуальна вихованість

14. ... — уміння слухати і чути, бачити і побачити, увага і такт стосовно людей, одяг і мова.

- 1) Внутрішньої вихованість
- 2) Зовнішня вихованість
- 3) Індивідуальна вихованість

15. ... - це динамічна система уявлень людини про самого себе.

- 1) «Ти-концепція»
- 2) «Ми-концепція»
- 3) «Я-концепція»

16. ... покликане формувати національну свідомість, ціннісні орієнтації, засвоєння молоддю соціального досвіду на надбань попередніх поколінь.

- 1) Моральне виховання
- 2) Національне виховання
- 3) Трудове виховання

17. ... — процес формування потреби в праці і сумлінного, творчого ставлення до неї, гордості за свою професію, високих моральних і професійних рис громадянина, працівника, фахівця, вироблення практичних умінь і навичок культури праці.

- 1) Моральне виховання
- 2) Національне виховання
- 3) Трудове виховання

18. ... – це одна з найголовніших категорій етики, яка є виразом ставлення особистості до суспільства.

- 1) Професійна честь
- 2) Професійний обов'язок
- 3) Професійна гордість

19. ... - це моральна категорія, яка відображає гідність і авторитет людини.

- 1) Професійна честь
- 2) Професійна гордість
- 3) Професійний обов'язок

20. .... - це почуття пов'язане з переживанням людиною своїх успіхів.

- 1) Професійна честь
- 2) Професійний обов'язок
- 3) Професійна гордість

21. ... — виховний процес, спрямований на подолання негативних якостей особистості, які формувалися під впливом несприятливих умов виховання.

- 1) Перевиховання
- 2) Виховання

3) Навчання

22. ... - це вплив педагога на свідомість вихованця з метою спонукання його до позитивної діяльності або гальмування його негативних дій чи вчинків.

1) Педагогічна вимога

2) Громадська думка

3) Вправляння

23. ... — вид діяльності викладача, спрямований на виховання студентів, який здійснюється після занять.

1) Позааудиторна виховна робота

2) Аудиторна виховна робота

3) Виховної роботи в колективі загалом

Завдання 14. Виберіть правильне визначення поняття з теми розділу «Професійна деформація».

1. — це педагог, для якого характерним є надмірна комунікабельність, скорочення дистанції зі студентами, намагання обговорити глибокі особистісні теми приватного життя.

1) Педагог - «комунікатор»

2) Педагог - «організатор»

3) Педагог – «інтелект»

2. ... - це викладач з високою самооцінкою, владно-лідуючими або незалежно-домінуючим типом міжособистісних стосунків, намагається підкорити собі оточуючих одноосібно і авторитарно керувати ними.

1) Педагог – «організатор»

2) Педагог - «комунікатор»

3) Педагог – «інтелект»

3.... - це викладач з тяжінням до недовірливо-скептичних міжособистісних відносин, у якого сформувалась схильність до філософських розмірковувань та мудрування.

- 1) Педагог – «інтелект»
- 2) Педагог - «організатор»
- 3) Педагог - «комунікатор»

4. ... - це викладач, який намагається внести елементи науковості в кожную навіть побудову ситуацію, сприймає колег і студентів через призму відношення до навчальної дисципліни, яку викладає.

- 1) Педагог – «предметник»
- 2) Педагог - «організатор»
- 3) Педагог - «комунікатор»

5. ...- це способи запобігання професійних деформацій, порушень особистості.

- 1) Само діагностування, корекція та самокрекція
- 2) Усамітнення, емоційна холодність, впертість
- 3) Ідеалістичність, ухиляння від виконання своїх обов'язків

Завдання 15. Виберіть правильну відповідь на питання з теми розділу «Професійна деформація».

1. Чим обумовлені специфічні деформації особистості педагога?

- 1) Специфічні деформації особистості педагога обумовлені специфікою навчальної дисципліни, яку він викладає.
- 2) Специфічні деформації особистості педагога обумовлені індивідуальними особливостями викладача
- 3) Специфічні деформації особистості педагога обумовлені розвитком якостей, які на перший погляд не мають відношення до педагогічної професії.

2. Чи накладає відбиток навчальна дисципліна на педагога, який викладає цю дисципліну?

- 1) Так, дисципліна накладає відбиток на одяг, міміку, манери спілкування тощо.
- 2) Так, дисципліна накладає відбиток на відносини з колегами і студентами, на манеру ходити.

3) Ні, навчальна дисципліна не накладає відбиток на педагога.

3. Чи зовнішньо пов'язані індивідуальні деформації особистості педагога з процесом педагогічної діяльності.

1) Ні, не пов'язані, вони визначаються змінами, які відбуваються з підструктурами особистості.

2) Так, зовнішньо пов'язані з процесом педагогічної діяльності, оскільки відбувається розвиток якостей, які мають відношення до педагогічної професії.

3) Так, зовнішньо пов'язані з процесом педагогічної діяльності.

4. До якого типу типологічних деформацій належить викладач, котрий студентів і колег, зазвичай, сприймає через призму відношення до навчальної дисципліни, яку викладає?

1) До типу педагога—«предметник».

2) До типу педагога—«організатор».

3) До типу педагога—«інтелект».

5. До якого типу типологічних деформацій належить викладач, у котрого сформувались схильність до філософських розмірковувань та мудрування.

1) До типу педагога—«предметник».

2) До типу педагога—«організатор».

3) До типу педагога—«інтелект».

6. До якого типу типологічних деформацій належить викладач, котрий намагається підкорити собі оточуючих, одноосібно і авторитарно керувати ними.

1) До типу педагога—«предметник».

2) До типу педагога—«організатор».

3) До типу педагога—«інтелект».

7. Викладач якого типу багато увагу приділяє спілкуванню на сторонні теми і недостатньо – змісту навчального матеріалу?

1) Педагог – «комунікатор»

2) Педагог – «предметник»

3) Педагог – «інтелект»

Завдання 16. Виберіть правильний варіант закінчення повідомлення на тему «Причини породження суперечності в педагогічній взаємодії викладача і студентів».

1. Переважання позиції «обвинувачувача» і в студента, і у викладача створює ... .
  - 1) нездоланий бар'єр взаємин між ними.
  - 2) дружні стосунки між ними.
  - 3) стосунки співпраці .
2. Розуміючи можливі соціальні наслідки конфліктності з викладачами, студенти намагаються ... .
  - 1) не уникати конкретних актів особистісних взаємин із ними.
  - 2) уникати конкретних актів особистісних взаємин із ними.
  - 3) знаходити можливості особистісних взаємин із ними.
3. Педагогічна взаємодія характеризується певним характером ставлення педагога до студента (і навпаки), а будь-яке ставлення має дві підструктури: ... .
  - 1) мотиваційну й операційну (вчинкову, поведінкову).
  - 2) емоційну й матеріальну.
  - 3) мотиваційну й соціальну (вчинкову, поведінкову).
4. ... – це емоційно-ціннісна позиція щодо іншої людини.
  - 1) Мотиваційна підструктура
  - 2) Ставлення операційне
  - 3) Ставлення соціальне
- 5.– це система поведінкових реакцій і вчинків.
  - 1) Мотиваційна підструктура
  - 2) Ставлення операційне

3) Індивідуальна підструктура

Завдання 17. Виберіть правильний варіант закінчення повідомлення на тему «Співвідношення мотиваційної та вчинкової структури в ставленні викладача і студентів та стиль взаємин між ними».

1. Студент живе ... .
  - 1) теперішнім часом і має потребу реалізувати себе тепер і тут (власні інтереси, бажання сьогодні).
  - 2) майбутнім часом і має потребу реалізувати себе не тепер і тут, а в майбутньому.
  - 3) минулим часом, але має потребу реалізувати себе тепер і тут (власні інтереси, бажання сьогодні).
2. Викладач дає студентові право вибору прийняти рішення, ...
  - 1) але відповідальність за майбутнє повинен взяти студент на себе.
  - 2) і відповідальність за майбутнє повинен взяти викладач на себе.
  - 3) а відповідальність за майбутнє повинні взяти на себе студент та його батьки..
3. Відчуття викладачем своєї правоти повинно супроводжуватися гідною поведінкою, а це залежить ... .
  - 1) від загальної культури та етики студента, від його коректності, а то й винахідливості.
  - 2) від його ставлення до студентів та його винахідливості.
  - 3) від загальної і педагогічної культури та педагогічної етики викладача, від його коректності, а то й винахідливості.
4. Професійна позиція викладача зобов'язує його ... .
  - 1) брати відповідальність за вирішення проблемної ситуації на себе, довести її вирішення до логічного завершення.
  - 2) не брати відповідальність за вирішення проблемної ситуації на себе, не доводити її вирішення до логічного завершення.

3) відмовитися від відповідальності за вирішення проблемної ситуації на себе і доводити її вирішення до логічного завершення.

5. Проблеми взаємодії ...негативно впливати на педагогічний процес.

- 1) не повинні
- 2) повинні
- 3) завжди повинні

Завдання 18. Визначте, які з цих тверджень вірні. Розділ педагогіки «Тестовий контроль знань».

1.

- 1) Тест повинен задовольняти такі вимоги: 1) чіткий комплекс тестових завдань; 2) оптимальний рівень складності; 3) надійність; 4) валідність.
- 2) Тест повинен задовольняти такі вимоги: 1) об'єктивність і справедливість; 2) науковість; 3) ефективність; 4) гласність
- 3) Тест повинен задовольняти такі вимоги: 1) нечіткий комплекс тестових завдань; 2) мінімальний рівень складності; 3) надійність; 4) валідність.

2.

- 1) Тест повинен включати комплекс завдань різноманітних видів.
- 2) Тест повинен включати комплекс завдань одноманітних видів.
- 3) Тест повинен включати комплекс завдань творчого виду.

3.

- 1) Рівень складності має бути таким, щоб студент розумів сутність і завдання тесту.
- 2) Питання в тесті не повинні відповідати складності контрольного матеріалу.
- 3) Необхідно розробити комплекс тестових завдань мінімальної складності.

4.

- 1) Надійність — одна з найважливіших характеристик тесту.

- 2) Надійність — одна з необов'язкових характеристик тесту.
- 3) Надійність — одна з неважливих характеристик тесту.

5.

- 1) Валідність показує цінність тестових завдань, які повинні бути пов'язані з практичними або емпіричними показниками.
- 2) Валідність не показує цінність тестових завдань, які не повинні бути пов'язані з практичними або емпіричними показниками.
- 3) Валідність показує цінність тестових завдань, які не обов'язково пов'язані з практичними або емпіричними показниками.

Завдання 19. Визначте назву поняття, виходячи з опису його суті. Розділ «Види тестів».

1. .... - цей передбачає вибір студентом із декількох альтернативних варіантів одного правильного.

- 1) Тест на впізнавання (або «програмований контроль знань»)
- 2) Тест на достовірність
- 3) Тест на відповідність.

2. ... передбачає відповіді типу «так» або «ні», «правильно» або «неправильно».

- 1) Тест на достовірність
- 2) Тест на впізнавання (або «програмований контроль знань»)
- 3) Тест на відповідність.

3. - пропонується зіставити одне з одним визначені позиції, поняття, явища.

- 1) Тест на відповідність.
- 2) Тест на достовірність
- 3) Тест на впізнавання (або «програмований контроль знань»)

4. ... У тестах цього виду необхідно встановити правильну послідовність, технологію, алгоритм або процедуру тощо.

- 1) Тест на послідовність дій.
- 2) Тест на достовірність
- 3) Тест на відповідність.

5. ... Ці тести можна ефективно використовувати для перевірки правильності побудови структур, графіків, розроблення моделей тощо.

- 1) Тест на конструювання.
- 2) Тест на послідовність дій.
- 3) Тест на достовірність.

6. ... , формат яких передбачає необхідність вибору групи правильних відповідей з множини даних.

- 1) Тест на послідовність дій.
- 2) Тест на достовірність
- 3) Тести із множинним вибором

7. ...: умова завдання передбачає лише одну правильну відповідь.

- 1) Багатовибіркові тестові завдання
- 2) Одновибіркові тестові завдання
- 3) Безвибіркові тестові завдання

8. ... складаються з умови задачі та переліку елементів (відповіді), з яких слухач має обрати ті, які він вважає правильними.

- 1) Багатовибіркові тестові завдання
- 2) Одновибіркові тестові завдання
- 3) Безвибіркові тестові завдання

9. ... передбачають наявність двох варіантів організації відповіді типу «так – ні»; «правильно – неправильно» тощо.

- 1) Альтернативні тестові завдання
- 2) Багатовибіркові тестові завдання
- 3) Одновибіркові тестові завдання

Завдання 20. Погодьтеся або спростуйте наступні твердження. Розділ педагогіки «Організація й проведення контролю у процесі навчання. Тести.»

1. Тест може складатись з тестових завдань однакової або різної складності.

- 1) Так
- 2) Ні
- 3) Іноді

2. На початку тесту необхідно розмістити інструкцію щодо його виконання.

- 1) Так
- 2) Ні
- 3) Іноді

3. Під час тестування викладач дає слухачам консультації тільки з питань проведення тестування.

- 1) Так
- 2) Ні
- 3) Іноді

4. Умова тестового завдання формулюється у стверджувальній чи запитальній формі стисло, чітко, без подвійного тлумачення.

- 1) Так
- 2) Ні
- 3) Іноді

5. Варіанти відповідей повинні підбиратися таким чином, щоб була можливість угадування.

- 1) Так
- 2) Ні
- 3) Іноді

6. Тестові завдання закритої форми – це тестові завдання з запропонованими відповідями, з котрих слухач обирає правильну.

- 1) Так
- 2) Ні
- 3) Іноді

7. За принципом побудови відповіді тестові завдання закритої форми розрізняються на: одноалфавітні та багатоалфавітні.

- 1) Так
- 2) Ні
- 3) Іноді

8. Завдання для тестів не обов'язково повинні бути інформативними, відпрацьовувати одне чи кілька понять, визначень.

- 1) Так
- 2) Ні
- 3) Іноді

ЧАСТИНА II

Завдання 1. Створіть аналітичну таблицю за наданою структурою: 5 педагогічних ситуацій

АНАЛІЗ ПЕДАГОГОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ					
Тема практич. заняття / педагогіч ситуація	Педагогічні / виховні	Вирішення проблеми	Педагогічні / виховні	Педагогічні / виховні	Коментар
	Промахи / помилки	Вірне / невірне Ефективне / не ефективне	Знахідки / удачі	Поради / рекомендації	Указівка на причину появи педагогічної проблеми / умови ефективного вирішення проблеми / методичне / педагогічне пояснення тощо
1					

АНАЛІЗ ПЕДАГОГІЧНИХ СИТУАЦІЙ

ЗРАЗОК

АНАЛІЗ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ					
Тема практич. заняття / педагогіч. ситуація	Педагогічні / методичні	Вирішення проблеми	Педагогічні / методичні	Педагогічні / методичні	Коментар
	<i>Промахи / помилки</i>	<i>Вірне / невірне Ефективне / не ефективне</i>	<i>Знахідки / удачі</i>	<i>Поради / рекомендації</i>	<i>Указівка на причину появи педагогічної проблеми / умови ефективного вирішення проблеми / методичне / педагогічне пояснення тощо</i>
1. Тема «Аналіз основних моделей навчання» Анкетування	Промак 1. Нечітко поставлено завдання по меті анкетування; 2. Не подано зразок анкети по заявленій проблемі (оскільки анкетування проводиться уперше)	1. Вірне: - прийняти запропоновану студентами інтерпретацію вашого завдання 2. Невірне: - поставити «2» за підміну, зміну установчого завдання		2. Даний варіант може бути вірним, якщо Ви чітко сформулювали задачу і дали приклад, зразок чи алгоритм вирішення	Причиною промаху в даній ситуації може бути 1. Несформованість у викладача вміння скласти методичні розробки з цільовою установкою на дослідження проблеми, її визначення чи недостатній рівень сформованості у викладача вміння визначити дидактичні цілі завдання. 2. Можливо викладач погано знає рівень підготовки групи для вирішення даного завдання (анкетування), не діагностовано у студентів рівень володіння дослідницькими методами

**КАТАЛОГ ПЕДАГОГІЧНИХ
СИТУАЦІЙ
для аналізу**

АНАЛІЗ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ					
№ з/п	Тема практич. заняття / педагогіч. ситуація	Педагогіч ні/	Вирішення роблеми	Педагогічні / методичні	Педагогічні / методичні
		<i>Промахи / помилки</i>	<i>Вірне / невірне Ефективне / неефективне</i>	<i>Знахідки /удачі</i>	<i>Поради / рекомендації</i>
1	ВАРІАНТ І Під час заняття студенти відволікаються на мобільні телефони. Під час опитування голосно дзвенить мобільний телефон. На зауваження вимикнути телефон, студент відповідає: «Так, викладач, зараз», а сам продовжує відволікатися на телефон.				
2	Викладачеві не подобається зовнішній вигляд студента на занятті: немає змінного взуття, неохайного вигляду халат. Викладач робить зауваження, але наступного дня усе повторюється. Далі викладач говорить, що він (студент) неохайна людина, невихована і, мабуть, обрав професію лікаря помилково, тому що не відповідає цій професії навіть зовнішньо.				
3	Студент намагається «виділитися» серед своїх одногрупників, порушуючи дисципліну : перериває викладача, не дає йому змоги вести заняття.				

4	Студенти під час розбору клінічного випадку захворювання відволікаються від конкретної ситуації і задають питання з теми етіології та патогенезу даного захворювання, задають додаткові питання з диференційної діагностики.				
5	Студент не галасує на уроці, не розмовляє, але й зовсім не бере участь у розгляді теми заняття. Або не слухає, або не розуміє?! Такому студентові педагог починає досить детально пояснювати нову тему, бажаючи чому-небудь його навчити. Ситуація дратує викладача : педагог починає прискіпливо ставитися до студента.				
1	ВАРІАНТ II За проханням завідуючого кафедри педагог заміщує колегу у чужій групі. Почався урок. Група відрізняється від інших своїми складаними стосунками як особистісно-груповими, так і з викладачами. Тому, коли викладач привітався, декілька студентів відреагували – інші промовчали і продовжували займатися своїми справами, не звертали ніякої уваги на те, що увійшов викладач і почався урок.				
2	Педагог запізнився на 20 хвилин на заняття, оскільки був на операції. Студенти зібралися без попередження завідуючого або свого викладача, покинути аудиторію, аргументуючи тим, що викладач був відсутній більш ніж 15 хвилин.				

3	У групі почав падати інтерес до занять з предмету, почала знижуватися успішність студентів. Одного разу викладач запропонував провести заняття студенту цієї групи.				
4	Студент постійно запізнюється на заняття. Викладач кілька занять не робив ніяких зауважень щодо запізнення цього студента, а перед контролем сказав, що не допускає студента до складання заліку, бо у нього відпрацювання.				
5	Іноземний студент постійно не працює на заняттях. Ігнорує зауваження викладача.				
1	ВАРІАНТ III Студент за рівнем підготовки набагато випереджає своїх одногрупників, тому веде себе неввічливо, постійно викрикує правильні відповіді, не дає нікому подумати, перериває своїх товаришів і навіть викладача.				
2	Студент не виконує домашні завдання – викладач почав ображати студента при всіх.				
3	Студент завжди запізнюється на заняття, ігноруючи зауваження викладача, сідає на своє місце. Погоджується залишитися після заняття, щоб пояснити свою поведінку, але після закінчення уроку пішов додому, не стримав слова.				

4	<p>Студент указує викладачеві на упереджене ставлення до себе, унаслідок чого студент «немовби» отримує більш важкі завдання, питання під час перевірки його рівня знань. Немаючи достатнього рівня підготовки, студент, відмовляється відповідати зовсім.</p>				
5	<p>Ситуація сталася 2 роки тому. Вже пройшло 2 тижні від початку осіннього семестру, до завідучої кафедри телефонує співробітник навчального відділу та повідомлює, що у навчальному розкладі «загублено» одну групу російськомовних студентів лікувальної справи. Єдиним вільним вікном у розкладі був четвер на першій парі. Але на той час усі досвідчені викладачі вже були розписані за групами, а єдиним викладачем без групи була я. Тому було вирішено віддати цю групу мені. Головною проблемою було те, що ця група складалась зі студентів– іноземців, які вже другий, а деякі і третій рік поспіль не склали крок і навіть відраховувались через погану успішність.</p> <p>На перше заняття з 8 студентів прийшли тільки 6. З яких 3 запізнилися від 10 до 20 хвилин. Більш того, студенти прийшли не готові, без протоколів, що є обов'язковою складовою наших практичних занять. Я вирішила допустити їх до заняття, вважаючи, що це через ту ж неухважність навчального відділу та деканату, співробітники якого не знали, що студенти вже 2 тижні не приходили на патофізіологію.</p>				

	<p>Але зауважила, що якщо хтось запізниться на наступне заняття, прийде без змінного взуття, халату, шапочки, протоколу та знань з тем двох пропущених занять до уроку не буде допущеним. Таке моє повідомлення викликало «бурю» емоцій у студентів. Вони почали дуже емоційно та голосно розповідати мені, що їм повинні поставити «перезараховано» з предмету, - і вони нічого робити не планують.</p> <p>На що я спокійно, монотонно почала говорити їм, що, якщо вони не будуть готуватись, до нового кроку вони просто не будуть допущені. І якщо вони не склали крок, а деякі були відраховані, то програму вони не подужали, тому треба вчитись більш старанно, ніж у попередньому році. Потім Появила їм тему першого заняття.</p> <p>На наступне заняття прийшли 4 студенти вчасно, а інші запізнювались від 10 хвилині більше. Усі вони отримали «н/б», але перша полупара була зірвана через те, що усі приходили окремо і кожному мені знадобилося говорити про те, що я попереджала про запізнення. Двоє хлопців почали конфлікт. Я вимагала не зривати заняття та йти до деканату. Проте і ті студенти, які прийшли вчасно, були неготові й отримали двійки. Я ще раз попросила готуватись до заняття, бо вже 4 теми були пропущені, а вони мали отримати знання та оцінки.</p> <p>На наступне заняття ситуація повторилася, але стало ще гірше і складніше, бо усі сперечання починалися спочатку, але вже більш грубо і з «претензіями» щодо мого віку та недосвідченості.</p>				
--	--	--	--	--	--

	<p>Після цього в мене здали нерви, я сказала, що вони мене «дістали», що я не буду більше цього терпіти і пішла писати доповідну записку на ім'я декана. Студенти щось грубо крикнули мені арабською. О 12 годині їх визвали до деканату. Там з'ясувалося, що на них вже було подано 3 доповідні від інших викладачів і було прийняте рішення розформувати групу.</p>				
1	<p style="text-align: center;">ВАРІАНТ IV</p> <p>У студентки потьмарення свідомості під час операції (пасивне спостереження). Викладач не звертає уваги. Опісля пропонує залишити навчання у медичному закладі, якщо вона така тендітна.</p>				
2	<p>Студент незадоволений своєю оцінкою – влаштовує скандал. Кінець уроку «зірвано».</p>				
3	<p>На модульному контролі викладач просить студентів покласти свої мобільні телефони на окремий стіл, доки вони робитимуть контрольні тести. Один із студентів відмовився залишати телефон, аргументуючи тим, що це його особиста річ і він не зобов'язаний її здавати. У результаті суперечки викладач заборонив здавати йому тести, доки він не покладе телефона на стіл, як зробили інші. Студент заявив, що напише скаргу на викладача, оскільки він не має заборгованості—має право здавати контрольні тести.</p>				

4	<p>Під час курації пацієнта, при проведенні об'єктивного дослідження студенти невірно виконували практичні дії, не могли розказати про те, що чули під час аускультатії. Викладач при пацієнті виправляв їхні помилки і говорив, що вони робили не так. Пацієнт виявив протест і сказав, що більше не хоче, щоб його «дивилися» такі малограмотні студенти. У наступного пацієнта ця група мовчала і відмовлялася показувати свої практичні навички у ліжка хворого.</p>				
5	<p>На курацію хворих виділено 45 хвилин, через 15 хвилин декілька студентів вже були вільними і влаштували собі перерву: сіли на диван «для відвідування», голосно розмовляли і сміялися, що викликало незадоволення медичного персоналу. На зауваження медичної сестри повернутися до класу і продовжити заняття – студенти сказали, що вони їй не підпорядковуються, що вони закінчили свою роботу і можуть робити, що хочуть.</p>				
1	<p style="text-align: center;">ВАРІАНТ V</p> <p>Студент не задоволений своєю оцінкою за написання історії хвороби і вважає, що викладач оцінив його не об'єктивно. Студент веде себе спокійно, не агресивно, але наполегливо.</p>				

2	<p>Студент, що є відмінником у навчанні з певної дисципліни, іде на олімпіаду, але з іншого предмету. При цьому він пропускає заняття. Постає питання про відпрацювання пропуску. Студент просить, щоб його оцінили без відпрацювання, поставивши оцінку за поточними результатами. Викладач відмовляється. Студент не поступається – викладач врешті решт «здається» і ставить оцінку за поточними результатами.</p>				
3	<p>Студент списує з чужого зошита. Педагог помічає дії учня, але не робить зауваження. Коли студент здає зошита на перевірку, викладач не приймає роботи, говорячи, що все списано – і студент отримує «2». Студент все заперечує – виникає конфлікт.</p>				
4	<p>Тема семінарського заняття «Водно-електролітний обмін. Токсико-ексикози». До групи прийшла новий педагог (заміщення). Коли вона увійшла до аудиторії, кілька студентів, що сиділи за останніми столами демонстративно почали займатися «своїми справами», напевно, чекаючи, доки педагог зробить їм зауваження.</p>				

5	<p>Виконання лабораторної роботи. На занятті з біохімії один студент не працював і на зауваження викладача не реагував. Викладач перестала проводити заняття і стала заповнювати журнал. Студенти займалися своїми справами. Після завершення заняття викладач залишив усіх студентів на відпрацювання.</p>				
1	<p style="text-align: center;">ВАРІАНТ VI</p> <p>Під час лабораторної роботи з мікробіології студенти голосно розмовляли, не могли виконати завдання, яке поставив перед ними викладач. Викладач, у свою чергу, намагався перекричати студентів і змусити їх виконувати лабораторну роботу. В кінці заняття викладач перевіряв звіти лабораторної роботи і поставив всім «не виконання» роботи, тобто двійки.</p>				
2	<p>Практичне заняття «Розділення сумішей».</p> <p>На практичному занятті з біології проводилася ділова гра, де студенти по черзі виконували роль викладача. Під час навчальної гри студенти почали насміхатися зі свого реального викладача групи, вказуючи на його методичні промахи. Викладач разом з усіма сміявся над своїми помилками.</p>				

3	<p>Перевірка домашнього завдання у студентів I курсу з медичної хімії у медичному коледжі. Виявилось, що завдання виконали лише двоє осіб. Решта звикли до того, що завдання ніколи не перевірялися, отримали двійки у журнал. Після закінчення заняття вони підійшли до викладача з питанням щодо того, як виправити незадовідні оцінки. Викладач, запитавши прізвища тих, кому необхідно їх виправити, просто в той же час виправив їх у навчальному журналі. А потім сказав, щоб студенти підготувалися до наступного заняття, тому що таких «поблажок» більш не буде.</p>				
4	<p>На консультації перед заліком з ТЛР студентам повідомили оцінки за семінари за п'ятибальною шкалою, але загальної кількості балів за семестр не повідомили.</p> <p>Викладач сказав, що студенти не будуть складати залік, бо він виставить його «автоматично» відповідно до оцінок, які студенти отримали за контрольні тести. Якщо хтось з них не згоден зі своєю оцінкою, той може скласти залік.</p> <p>Виставляючи залікові бали, викладач формально враховував у складову заліку оцінку за усне опитування на семінарах: усне опитування, яке насправді не проводилося, бо бракувало часу на занятті, тобто студенти не мали часу і можливості відповідати усно.</p> <p>Таким чином, формальна загальна оцінка становила нижчий показник за реальну. Студенти намагалися оскаржувати свої бали, пояснюючи, що це не їх провина. Викладач відповів, що він «краще знає», що «йому видніше».</p>				

5	<p>На занятті з культурології студент запізнився на 10 хвилин. Викладач відправив студента до директора, сказавши, що він уже поставив студенту «н/б». Студент обурився, але вибачився ще раз. Викладач допустив студента до заняття, але «н/б» було поставлено - і треба було відпрацьовувати.</p>				
1	<p style="text-align: center;">ВАРІАНТ VII</p> <p>Студент сміється над пацієнтом. Викладач голосно робить йому зауваження. Студент починає сперечатися з викладачем, потім без дозволу йде з заняття. Наступного дня викладач не дозволяє студенту бути присутнім на його практичному занятті – ставить йому «н/б». Студент не розуміє, чому його вигнали з заняття і за що він отримав віпрацювання. Студент йде скаржитися на викладача до декана.</p>				

2	<p>Роздала вітчизняним студентам запитальник з тестами по темі. Проінструктувала про час, який відведено, проте, що є тільки одна вірна відповідь. І попросила дати відповіді на тести з аргументацією. Проте, що тести писати з аргументацією, повторила два рази, на початку інструкцій та у кінці.</p> <p>Після закінчення часу збираю відповіді і бачу, що декілька студентів навіть не намагались дати пояснення. На мої запитання чому ви їх не дали – один сказав, що не зрозумів завдання, другий – не чув, а третій щось пробуркотів собі під носа. Ці ж студенти дуже погано навчаються. Я перевірила тести і виявилось, що усі ці троє студентів не допустили ні однієї помилки. Потім я вибрала нескладне запитання і попросила аргументувати чому ж усе-таки вони вирішили, що ця відповідь вірна. Вони не змогли навіть вибрати вірну відповідь без свого аркуша з відповідями. Після того я запитала інших студентів, в яких були помилки, щоб вони могли виправитись. А у кінці я ще раз запитала цих 3-х студентів про питання, на яке тільки-но що відповідали їх одногрупники. Вони мовчали. Я поставила їм незадовільні оцінки, що викликало у них обурення. Вони обурювалися і кричали, що усі їх відповіді вірні, то за що їм погана оцінка. Наше заняття закінчилося, в мене не було часу ще раз пояснювати очевидні, на мій погляд, речі. Я тільки сказала, що виконати тести, не значить вивчити тему. Що вони не дали жодного пояснення, навіть після стількох спроб. І що вони не слухають мене -звідси і погана оцінка.</p>				
---	---	--	--	--	--

3	<p>Студенти 2 курсу спеціальності «Фармація» отримали завдання письмового вирішення клінічної задачі з теми «Запалення». Метою задачі було визначити тип запалення у пацієнта за допомогою показників крові, клінічної картини та історії захворювання. Уся необхідна інформація була наведена у картках.</p> <p>Друге запитання задачі полягало у визначенні механізмів розвитку цього типу запалення та його симптомів. Але з 10 студентів лише 2-є змогли відповісти. Інші переписали усі данні клінічної картини на аркуші і все. Відповідей на запитання задач вони не давали.</p>				
4	<p>Викладач опитує студента за темою, що готувалась на заняття. Матеріал студент знає, але не може його висловити: веселить своєю відповіддю решту групи і викладача. Студент задоволений собою і продовжує у тому ж дусі. Коли йому ставлять «4», він не розуміє за що : він відповідав, викладач йому посміхався, - значить, викладачеві подобалась відповідь. Наподив студента викладач стверджує, що він допустив багато помилок. Одногрупники заступилися за свого одногрупника і попросили поставити «5», але викладач залишився при своїй думці. Студент був ображений і обурений.</p>				

5	<p>Молодий викладач з предмету «Анатомія людини», пояснюючи студентам складну тему заняття, вирішив для кращого подання навчального матеріалу намалювати схему. Однак від студентів пролунало незадоволене ниття: «Давайте небудемо, там багато малювати. Тим більше, ви заплутано все пояснюєте». Викладач спантеличено помовчав, потім погодився: «Ну, добре, схему ми робити не будемо, запишемо тільки основні положення». Знову незадоволені студенти почали кричати: «Навіщо?», «Це все можна подивитись у підручнику!», «Давайте тоді краще схему малювати!». Викладач відповів, що потрібно було думати раніше, і тому він принципово тепер не буде малювати схему, а після продовження невдоволення студентів, взагалі відмовився пояснювати нову тему.</p>				
1	<p style="text-align: center;">ВАРІАНТ VIII</p> <p>Поважний викладач з великим досвідом роботи заходить в аудиторію і бачить карикатуру на себе. Вона виразна, смішна, точна. Група мовчить і чекає на реакцію. Викладач з зацікавленістю розглядає карикатуру і каже: «Оскільки намальовано дуже гарно, мені шкода це витирати. Нехай художник спочатку перенесе це на папір». Я схвалюю роботу талановитого карикатуриста.</p>				

2	<p>Перед викладачем анатомії не лише його група, а й група викладача, який захворів. Студенти поводять себе некоректно: розмовляють у повний голос, лаються тощо. Особливо виділяється один студент. Викладач, намагаючись незвертати уваги, продовжує проводити заняття, час від часу погрожуючи гальорці двійками. Коли викладач просить «найговіркішого» студента відтворити матеріал, той відмовляється. Викладач повідомлює йому, що поставить двійку за тему. Студент-бешкетник одразу змінює своє рішення і навіть виявляє бажання виконати поставлене завдання. Проте викладач не дає йому такої змоги. Починається суперечка і продовжується декілька хвилин. Як наслідок викладач ставить двійку, а студент, ображаючи викладача не цензурною лайкою, грюкає дверима. Викладач, нічого не коментуючи, продовжує заняття.</p>				
3	<p>Проведення субмодулю з загальної патоморфології. Викладач розробила кросворд, як основний метод контролю. Студенти, які не вирішили його вчасно на парі, отримали «2».</p>				

4	<p>Патологія кровотворної системи. Студенти скаржаться на складність розділу у новому підручнику. Викладач мовчки ігнорує скарги.</p>				
5	<p>Студент-іноземець отримав «2» за те, що не відповів на усі запитання, поставлені викладачем на занятті з фізіології. Студент-іноземець пішов скаржитися на незадовільну оцінку завідувачу кафедри. Він пояснив отримання незадовільної оцінки тим, що не знав лише двох питань з чотирьох, бо не у змозі був відповідати застаном здоров'я, бо йому не подобається викладач-жінка, бо він вважає її не професіональною і упередженою.</p>				

1	<p style="text-align: center;">ВАРІАНТ ІХ</p> <p>На занятті з анатомії при перевірці домашнього завдання викладач тричі піднімала відповідати одного й того ж студента, але він мовчав. У кінці заняття викладач оголосив, що ставить йому «2».</p> <p>На наступному уроці викладач знов почала опитування з цього студента і, коли він відмовився відповідати, відправила його з уроку.</p> <p>Наступні заняття студент не з'являвся в аудиторії цього викладача, всіляко уникаючи зустрічей з ним, хоча по іншим дисциплінам все складав успішно.</p>				
2	<p>Студент, проявляючи інтерес до терапії в практичній і теоретичній області, читав багато літератури з цієї галузі медицини. На лекції з терапії студент сказав викладачу, що той матеріал, який він викладає, застарів, тому немає сенсу вчити те, що в перспективі стане невнагоді для практичної діяльності.</p> <p>Викладач попросив студента підійти до нього після лекції. Він намагався пояснити цьому студенту, що не усі молоді люди мають такі гарні і широкі знання з його предмету, а також порадив літературу, яка буде корисна саме для цього студента. Студент знехтував порадою викладача – і з іронічною усмішкою вислухав його промову.</p>				

3	<p>Конфлікт виник назаліковному занятті. Викладач роздав студентам тести, при цьому одного з варіантів ключей –відповідей на тести він не перевірів, а там закралися помилки.</p> <p>При перевірці двом студентам, яким дістався цей варіант, він поставив «2». На це один студент промовчав, а другий почав обурюватися і вимагати переперевірити, тому що впевнений в відповідях. Виникла суперечка. Далі ця ситуація привела до того, що викладач вигнав з заняття студента і поставив йому за роботу два бали.</p>				
4	<p>Студенти підготувалися до першого заняття з педіатрії не заматеріалами підручників, а за інформацією інтернет -сторінок, як і з погляду викладача були некоректні, сумнівні та непрофесійно висвітлені. Викладач поставив студентам «2» без пояснень.</p>				

5	<p>Викладач проводить опитування студентів. Один зі студентів починає вигукувати відповіді з місця, заважаючи відповідати іншим. Викладач, не робить ніякого зауваження, а потім оголошує цьому студенту за активність «5», а його одногрупникам ставить бали нижче.</p>				
1	<p style="text-align: center;">ВАРІАНТ X</p> <p>Заняття проходить на клінічній кафедрі. Студент забув взяти змінне взуття, викладач не дозволив студенту бути присутнім на занятті. Студент отримав «н/б», але з кафедри не пішов, а провів весь час у коридорі.</p>				

2	<p>На початку заняття викладач помітив, що один студент поводить себе дивно, опускає очі, уникає зорового контакту, блідий, не слідкує за ходом заняття. При спілкуванні з ним викладач відчуває запах алкоголю і розуміє, що студент напідпитку. Викладач обурюється, починає вичитувати студента та ставить йому «н/б». Студент хоче піти додому, всеодно, говорить, що має «н/б». Викладач не дозволяє йому піти, але більше не звертає на нього ніякої уваги: не спілкується, не ставить запитань, не дає завдань, як іншим студентам у групі.</p>				
3	<p>Останнє заняття припало на п'ятницю, початок о 12-00. Викладач добре знав групу та здібності кожного. Студенти почали просити одразу складати підсумкові тести, наголошуючи на тому, що багатьом потрібно їхати додому до іншого міста. Викладач запитав чи студенти готувались до тестів, у відповідь отримав позитивну відповідь –то вирішив провести заліковий тестовий контроль одразу, «нерозібравши» останню тему циклу, щоб скоріше відпустити студентів після тестування. Під час контролю викладача викликала колега, той залишив аудиторію на 15 хвилин. Коли повернувся – помітив, що у студентів є роздруковка з вірними відповідями, яку вони одразу ж сховали. На екранах вже були оцінки майже у всіх більше 90%, тобто усі отримали «5». Викладач зробив вигляд, що нічого не помітив та відпустив групу додому.</p>				

4	<p>Викладач пояснив тему нового заняття: «Курація з циклу офтальмологія». За навчальним планом це було перше заняття. Викладач роздав методичний матеріал з курації, запропонував студентам 10 хвилин для ознайомлення та повів їх до відділення. Потім розподілив хворих за студентами та відвів 30 хвилин на курацію. Повернувся в навчальну кімнату, залишивши студентів у відділенні. Через пів години студенти повернулися засмучені, з'ясувалося, що у кожного виникли проблеми, не повне опитування чи не змогли провести повний огляд. Викладач насварив студентів та призначив повторну курацію на наступне заняття.</p>				
5	<p>У вересні, на початку занять загальної хірургії викладач розпочав оцінювати відповіді студентів без повідомлення їм критеріїв оцінювання. Почали виникати незадоволення з боку студентів, нерозуміння за що така низька оцінка, коли, на думку студента, він все відповів і виконував. Група звернулася до завідувача кафедри зі скаргою на несправедливе оцінювання викладача.</p>				

1	<p style="text-align: center;">ВАРІАНТ XI</p> <p>Два студента не підготувалися до заняття із загальної хірургії. Викладач не поставив студентам незадовільної оцінки, але зауважив, що необхідно вивчити матеріал до наступного заняття. Студенти і нанаступного разу не підготували нової і не повторили минулої теми. Викладач знов надав їм можливість відповісти наступного разу та відпрацювати усі теми. Наступного заняття вони не відпрацювали невивченого, а просто перестали взагалі готуватися до заняття, навіть не пояснюючи причин.</p> <p>Викладач виставив їм двійки за всіма темами, що були пройдені за минулий період.</p>				
2	<p>Іноземні студенти систематично ігнорують усне прохання про необхідність переодягатися у медичний одяг у хірургічному відділенні, постійно не перевзуваються, не вдягають шапочки.</p> <p>Викладач після періодичних зауважень виконувати вимоги навчання у медичному вищому навчальному закладі все ж таки почав ставити їм «н/б» не хотіли покидати заняття після того, як я ставив їм «н/б».</p>				

3	<p>На занятті з медичної біології після відповіді студентки викладач прокоментував : «Ви гірша студентка, що сидить на цьому стільці в цій аудиторії». У відповідь студентка зі сльозами на очах вийшла з аудиторії і на заняття не повернулася.</p> <p>На перерві вона дізналася, що отримала «н/б». Вона вирішила розповісти про конфліктну ситуацію завідувачу кафедри. На початку наступного заняття викладач, не подаючи вигляду, що знає про візит студентки до завідувача кафедри, робить об'яву: «Я забув оголосити вам оцінки за минуле заняття. Усі отримали 4-ки, працюємо у тому ж ритмі. Через тиждень у вас модульне заняття, «н/б» не має, 2-також, тож усі допущені»</p>				
---	--	--	--	--	--

4	<p>Проводиться перевірка знань з предмету «Інфекційні хвороби», яка включає усне опитування та написання тестів. Оцінка виставляється на основі усної відповіді та результатів написання тестових завдань. Усне опитування проводиться у вільній формі, хто зі студентів більш активний, той відповідає, а це може вплинути на кінцеву оцінку.</p> <p>Студент К. добре вивчив домашнє завдання, тестовий контроль написав на «відмінно», проте він соромиться проявляти активну позицію на парі та відповідати публічно. Протягом пари викладач невикликав та не запитав студента К., а цей студент, у свою чергу, також самостійно не викликався до відповіді. Викладач на основі усної та письмової (тести) відповіді поставив «задовільну» оцінку цьому студентові.</p> <p>Студент К. наприкінці уроку (проте більшість інших студентів ще не розійшлися) підійшов до викладача і пояснив причину того, чому не відповідав і попросив відповісти зараз –після пари. На що викладач при інших студентах зазначив: «Тести- це досить легко, бо Ви могли вгадати чи списати, а усна відповідь показує справжні знання. Ось подивіться на студента Л. Він не дуже добре написав тести, на «задовільно», проте активно прийм авучасть протягом пари й отримав свою оцінку «відмінно». Викладач не надав можливості студентові К. підвищити свою оцінку.</p>				
---	---	--	--	--	--

5	<p>Проходить пара з дисципліни «Епідеміологія». Студент М. запізнився на пару на 10хвилин, проте він попередив старосту групи, а староста попередила викладача. Коли студент прийшов на пару, проводилось опитування у формі тестового завдання. Викладач дозволив студенту бути присутнім на занятті,атакож дав йому бланк з питаннями тестів. Через 5 хвилин студент М. почав крутитися та щось спитав у іншого студента. Викладач була не в гуморі та на підвищених тонах сказала, що це найгірший студент, якого вона зустрічала, що з неї досить. Мало того, що запізнився та ще й відволікає інших, і поставила студентові «2». Студент перепросив та відповів, що попросив у сусіда ластик, проте викладач у грубій формі відповіла, що, якщо студент М. буде перемовлятися, то отримає зараз ще«н/б».</p>				
1	<p style="text-align: center;">ВАРІАНТХІІ</p> <p>На заняття з медичної біології на 20 хвилин запізнився студент. Коли він зайшов до кабінету, викладач не дозволив йому сісти за парту, аргументуючи тим, що вже поставив цьому студенту «н/б» і він може йти далі у своїх справах. Студент образився та демонстративно сів за парту й сказав, що нікуди не піде і спізнення не може зараховуватись як пропуск. Перемови викладача та студента тривала ще 20 хвилин - й заняття закінчилося.</p>				

2	<p>Заняття з анатомії. На самому початку заняття викладач говорить, що сьогодні буде контрольна робота на тему «Кістки». Студенти починають обурюватися, адже викладач на минулому занятті, задаючи для домашньої роботи нову тему, ні словом не сказав про контрольну. Викладач відповів, що тема «Кістки» скінчилася і всім має бути зрозуміло, що буде підсумкова контрольна робота. Крім цього, викладач наголосив, що всі попередні теми проходили за таким ж сценарієм. Група відмовилася писати підсумкову роботу та бойкотували вимоги викладача.</p>				
3	<p>Студенти з'явилися на обхід в реанімаційне відділення без захисної пов'язки і шапочки. Старша медсестра непустила їх до відділення у зв'язку з порушенням форми одягу, що викликало обурення студентів. Вони говорили, що їм відмовляють у можливості отримати нові знання.</p>				

4	<p>На курацію хворих виділили 45 хвилин. Через 15 хвилин частина студентів звільнилася і влаштувала собі імпровізовану перерву. Сіли на дивані для відвідувачів у відділенні, гучно розмовляють і сміються, що викликало незадоволення у медперсоналу. На зауваження сестри студенти відповіли, що їх «керівництво» - це викладач, а її вони слухатине збираються. На вимогу викладача повернутися до класу і продовжити заняття, студенти відповіли, що не повернуться доки не зберуться всі, тому що якщо вони впоралися раніше, то це їхній особистий час і вони можуть робити що завгодно.</p>				
5	<p>На модульному контролі з метою виключення можливості списування студентів просять викласти мобільні телефони на загальний стіл, доки вони пишуть комп'ютерний контроль. Один із студентів відмовляється дістати телефон з кишені, аргументуючи тим, що це його особиста річ, і він не зобов'язаний її віддавати. В наслідок викладач заборонив йому здавати тести, доки він не покладе телефон на стіл, як усі решта. Студент заявив, що напише скаргу, так як боргів у нього немає, і викладач не має права не допустити його до модульного контролю.</p>				

1	<p style="text-align: center;">ВАРІАНТ XIII</p> <p>Під час курації пацієнта при проведенні об'єктивного дослідження студенти неправильно виконували практичні навички, не могли розповісти, що чули під час аускультатії. Викладач почав їх виправляти і пояснювати, що вони роблять неправильно. Пацієнт обурився і сказав, що більше не хоче, щоб його дивилися такі неграмотні, неосвідчені студенти. На наступній курації вся група мовчала і відмовилася виконувати практичні навички біля ліжка хворого.</p>				
2	<p>Студент незадоволений оцінкою, яку він отримав за написання історії хвороби, бо вважає, що викладач оцінив його не об'єктивно. Студент вважає, що повинен мати більш високий бал.</p>				
3	<p>На занятті учень спілкувався з викладачем зухвало, постійно просив задати інше питання та вказував на упереджене ставлення до себе. У той же час студент розмовляв, був неуважним та неготовим до заняття. Викладач не замінив питання та у аналогічній формі відповів, вказавши на те, що ставить трійку, бо більше не хоче бачити студента, хоча той найсправді у цей день був вартий лише двійки.</p>				

4	<p>На підсумковому занятті з 22 студентів лише 2 підготували навчальну історію хвороби у письмовому вигляді. Інші студенти не виконали завдання, мотивуючи це тим, що у них було недостатньо часу, а ще їм необхідно було готуватися до складання іспиту «Крок».</p> <p>Викладач поставив «п'ятірки» студентам, що виконали завдання та «двійки» тим, хто його не виконав. Крім того, викладач дозволив здавати практичні уміння лише студентам, які здали навчальні історії хвороби. Інших не допустив до екзамену та сказав, що через свою помилку вони ще довго будуть отримувати залік з дисципліни.</p>				
5	<p>Для курації хворих студенти повинні бути одягнені у медичний одяг (шапочки, халати, змінне взуття) та мати при собі фонендоскопи – засоби для вислуховування серця, судин та легень. Один зі студентів не мав при собі фонендоскопа. Викладач делікатно зробив зауваження та вказав на необхідність наявності додаткового обладнання при бстеженні хворих. Також викладач зауважив, що користуватися чужими приладами негігієнічно та неправильно. Однак студента було допущено до розмови з хворим, а час для вислуховування серця та легенів викладач виділив для цього студента на наступному занятті.</p>				

1	<p>ВАРІАНТ XIV</p> <p>Молодого викладача з медичної психології колега попросив замінити його на практичному занятті, що мало відбутися через годину, оскільки в нього виникли непередбачувані сімейні обставини. Перед практичним заняттям викладач, щоб зорієнтуватися у темі, переглянув робочу програму для заняття з відповідним номером. Проводячи опитування у групі, викладач розуміє, що студенти не орієнтуються у матеріалі та відповідають дуже поверхньо. Він виставляє більшій частині групи незадовільні оцінки, нащо отримує негативну реакцію від студентів, які повідомляють, що готувалися до заняття зовсім за іншим переліком питань. Викладач говорить, що оскільки час вже вичерпано, він немає можливості перевірити знання студентів за питаннями іншого викладача, тому залишає оцінки такими, які є, але обіцяє повідомити про ситуацію основного викладача та попросити його ще раз провести опитування на цю тему.</p>				
2	<p>Студент А. заходить на кафедру терапії без змінного взуття та у верхньому одязі. У коридорі його зупиняє лаборант та звертає увагу студента на табличку біля входу, яка забороняє вхід на кафедру без змінного взуття у верхньому одязі. Лаборант говорить студентові, що він не буде допущений до заняття у такому вигляді та вимагає його вийти з кафедри і переодягтися. Студент просить його пропустити, оскільки практичне заняття почнеться за 5 хвилин і він запізниться. Студент пояснює, що забув взуття вдома і пропустить половину заняття, якщо за ним повернеться. Лаборант починає кричати на студента і говорити, що якщо він пропустить його одного, то інші перестануть ходити на кафедру у змінному взутті і дисципліни не буде. Він виганяє студента з кафедри та стоїть біля дверей, щоб він знову не зайшов. Студент отримав «н/б» з заняття та пішов на відпрацювання.</p>				

3	<p>Викладач, перевіряючи підготовку студентів з теми «Біполярний афективний розлад», дає студентам по клінічній задачі, у яких акцент зміщено на встановлення чітко сформульованого діагнозу та призначення лікування. Студенти з завданням впоралися дуже погано, хоча більшість групи має гарні оцінки з попередніх занять та старанно готуються. Викладач запитав у студентів, чому вони не змогли впоратися з роботою. Студенти відповіли, що у підручниках приділено увагу лише загальним питанням діагностики та деяким основним принципам лікування, а від них вимагали конкретики. На що викладач розлютувався та накричав на студентів, говорячи, що вони майбутні лікарі і будуть лікувати реальних людей, а не переказувати підручники. На наступну пару викладач дав студентам письмову роботу, що було для студентів звичною формою контролю, але оцінки стали гіршими.</p>				
4	<p>Студент запізнився на 25 хвилин на заняття, ще й забув навчально-методичний посібник з домашнім завданням. Викладач поставив «н/б» ще до того, як студент з'явився. Студент прийшов і став просити виправити «н/б», на що викладач сказав, що якщо студент готовий до заняття і в нього є домашнє завдання, то пробачить йому і дозволить бути на занятті, виправивши «н/б». Але студент був неготовий. Викладач неприбрав «н/б», нащо студент почав обурюватися, грубити викладачу. Викладач попросив покинути аудиторію. Конфлікт тривав близько 20 хвилин.</p>				

5	<p>Студент знаходився на занятті поводити себе неналежним чином: голосно сміявся, говорив з товаришами, не реагував на зауваження викладача. Викладач поставив «н/б» і попросив студента вийти з аудиторії, щоб не заважати іншим студентам навчатися. Студент почав говорити, що цей предмет йому не потрібен, що він платить за навчання – і тому викладач не має права виганяти його і ставити «н/б». Викладач вийшов з аудиторії і покликав завідуючого кафедри для вирішення проблеми, бо студент відмовлявся слухати викладача, не виконував його прохання вийти і не заважати іншим.</p>				
1	<p style="text-align: center;">ВАРІАНТХV</p> <p>Студент на протязі тижня запізнюється на заняття. Викладач не допускає до занять, мовчки ставить «н/б» - показує студенти на вихід. На віпрацювання студент не приходить. Викладач не спілкується зі студентом : нічого не вимагає, не кричить, не пояснює.</p>				
2	<p>На модульному занятті із терапевтичної стоматології студенти пишуть тести. У одного зі студентів раптово дзвонить телефон, що лежить поруч із бланком відповідей. Викладач вирішує, що студент списав тест, бо вимагав прибрати телефони і вимкнути їх. Студент вибачився і пояснив, що чекав на важливий дзвінок від дружини із пологового будинку. Проте викладач не схотів слухати, забрав бланк відповідей, розірвав його, сказавши студентові, що йому доведеться здати модуль комісії з викладачів</p>				

3	<p>На заняття із загальної хірургії студент спеціально прийшов без змінного взуття, шапочки, костюма, взявши лише халат. Свою поведінку він пояснив у зухвалій формі тим, що не повинен і не хоче відвідувати операційну, хоча розумів, що на занятті вони будуть до неї йти.</p>				
4	<p>На занятті з пропедевтики терапевтичної стоматології зі студентами I медичного факультету «Лікувальна справа» викладач, який був на заміщенні, проводив опитування за робочою програмою III медичного факультету «Стоматологія». Студенти не змогли відповісти на запитання, оскільки не володіли матеріалом. Викладач поставив усім двійки і рекомендував відпрацювання. Студенти промовчали.</p>				
5	<p>Викладач проводить опитування студентів. Один зі студентів починає вигукувати відповіді з місця, заважаючи відповідати іншим. Викладач, не робить ніякого зауваження, а потім оголошує цьому студенту за активність «5», а його одногрупникам ставить бали нижче.</p>				

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Васецька Л.І. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі: Курс лекцій (з мультимедіа-презентаціями) для аспірантів напряму підготовки «Доктор філософії (PhD)» (денна та вечірня форми навчання) / Л. І. Васецька – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. – 189 с.: ел.опт. диск (CD-RW)
2. Васецька Л.І. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі : Навчальний посібник для аспірантів (денна та вечірня форми навчання) / Л.І.Васецька. - Запоріжжя: [ЗДМУ], 2018. – 169 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Васецька Л.І. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі: Курс лекцій (з мультимедіа-презентаціями) для аспірантів напряму підготовки «Доктор філософії (PhD)» (денна та вечірня форми навчання) / Л. І. Васецька – Запоріжжя : [ЗДМУ], 2018. – 189 с.: ел.опт. диск (CD-RW)
2. Васецька Л.І. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі : методичні рекомендації для викладачів до проведення практичних занять для напряму підготовки «Доктор філософії (PhD)» / Л.І. Васецька. - Запоріжжя: [ЗДМУ], 2018. – 161с.
3. Васецька Л.І. Основи педагогіки та інноваційні технології у вищій школі : Навчальний посібник для аспірантів (денна та вечірня форми навчання) / Л.І.Васецька. - Запоріжжя: [ЗДМУ], 2018. – 169 с.

Допоміжна:

1. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія [Текст] : навчальний посібник / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко. – Д., 2014. – 416 с.
2. Козяр М. М. Педагогіка вищої школи [Текст] : навчальний посібник /М. М. Козяр, М. С. Коваль. – К. : Знання, 2013. – 327 с.
3. Курліщук І. І. Методика професійного навчання : Основи технології навчання. Креативні технології навчання [Текст] : навчально-методичний посібник /І.І. Курліщук. – Старобільськ, 2017. – 120 с.
4. Прокопів Л. Інноваційні технології навчання і виховання у ВНЗ [Текст] : навчально-методичний посібник. – Івано-Франківськ, 2017 – 166 с.
5. Максименко С. Д. Педагогіка вищої медичної освіти [Текст]: підручник / С. Д. Максименко, М. М. Філоненко – К. : «Центр учбової літератури», 2014. - 288с.
6. Філоненко М. М. Методика викладання у вищій медичній школі на засадах компетентнісного підходу [Текст] : Методичні рекомендації для викладачів та здобувачів наукового ступеню доктора філософії (PhD) ВМ(Ф)НЗ України. — К., 2016. — 88 с.

Законодавчі та нормативно-правові документи

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2984-14>.
2. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти : затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-п/page>.
3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/reforma-osviti/naukovometodichna-rada-ministerstva/metodichni-rekomendacziyi.html>.
4. Національна доктрина розвитку освіти України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>.
5. Національна рамка кваліфікацій [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
6. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) : затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248945529>.
7. Розроблення освітніх програм [Текст] : методичні рекомендації / В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова ; за ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.
8. Стандарти вищої освіти [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [https://uk.wikipedia.org/...](https://uk.wikipedia.org/)

Інформаційні ресурси

1. Болонський процес: Концептуально-методологические проблемы качества высшего образования [Текст]: книга-приложение 3 [Электронный ресурс] / под ред. В.И. Байденко. – М.: Иссл. Центр проблем качества подготовки специалистов, 2009. – 304 с. - Режим доступа: misis.ru/spglnk/03040c44.
2. Запорізький державний медичний університет : офіційний сайт [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://doc.zsmu.edu.ua/index.php>
3. Компетентнісний підхід у побудові освітніх програм [Електронний ресурс] / Ю. Рашкевич. Режим доступу: <http://erasmusplus.org.ua/2014-05-30-14-56-19/prezentatsii/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodozaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-rotsesu.html?download=31:kompetentnistnyipidkhid-u-pobudovi-osvitnikh-prohram&start=20>.
4. Міністерство освіти і науки України : офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mon.gov.ua.

5. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] / В. Л. Ортинський. – Режим доступу: http://pidruchniki.ws/00000000/pedagogika/pedagogika_vischoyi_shkoli__ortinskiy_vl.
6. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) : затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248945529>.
7. Психологія і педагогіка вищої школи : курс лекцій з дисципліни [Електронний ресурс]. - Режим доступу: www.dgma.donetsk.ua/metod/ugo/.../do/kl.pdf
8. Стандарти вищої освіти [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [www.osvita.org.ua /pravo/low_05/part_03.html](http://www.osvita.org.ua/pravo/low_05/part_03.html)
9. Фіцула М. М. Педагогіка [Електронний ресурс] / М. М. Фіцула . – Режим доступу :<http://pidruchniki.ws/1613030534943/pedagogika/pedagogika>